

www.e-rara.ch

**Methodius olimpi lyçi primum et postea Tyri civitatum episcopus:
nitido compositoque sermone multa egregia edidit documenta, et
praesertim de mundi creatione**

Methodius

[Basel], [anno 1515]

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-5413>

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

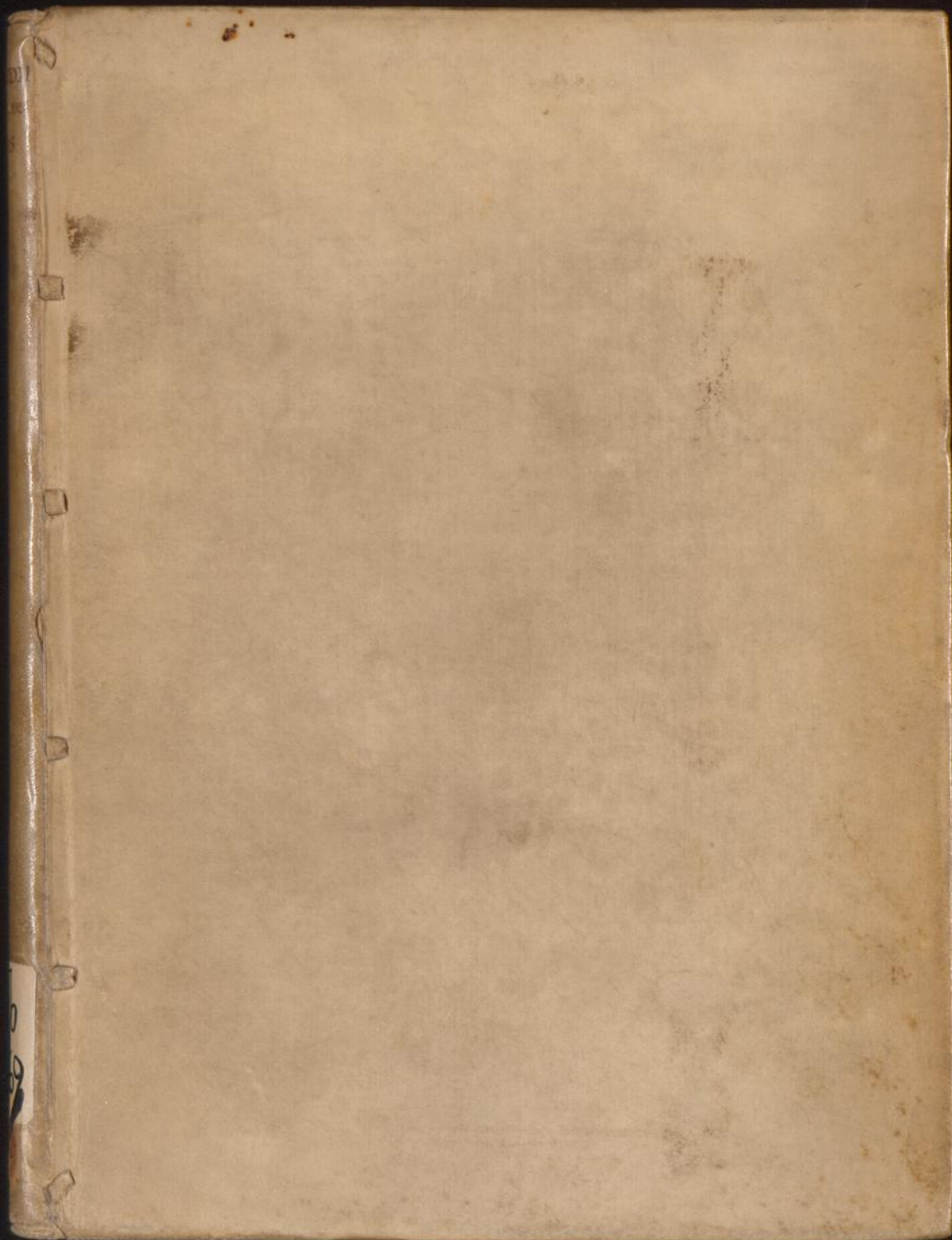
e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

M.

68. ungen. Bl.

dl. 61. Holzschn.

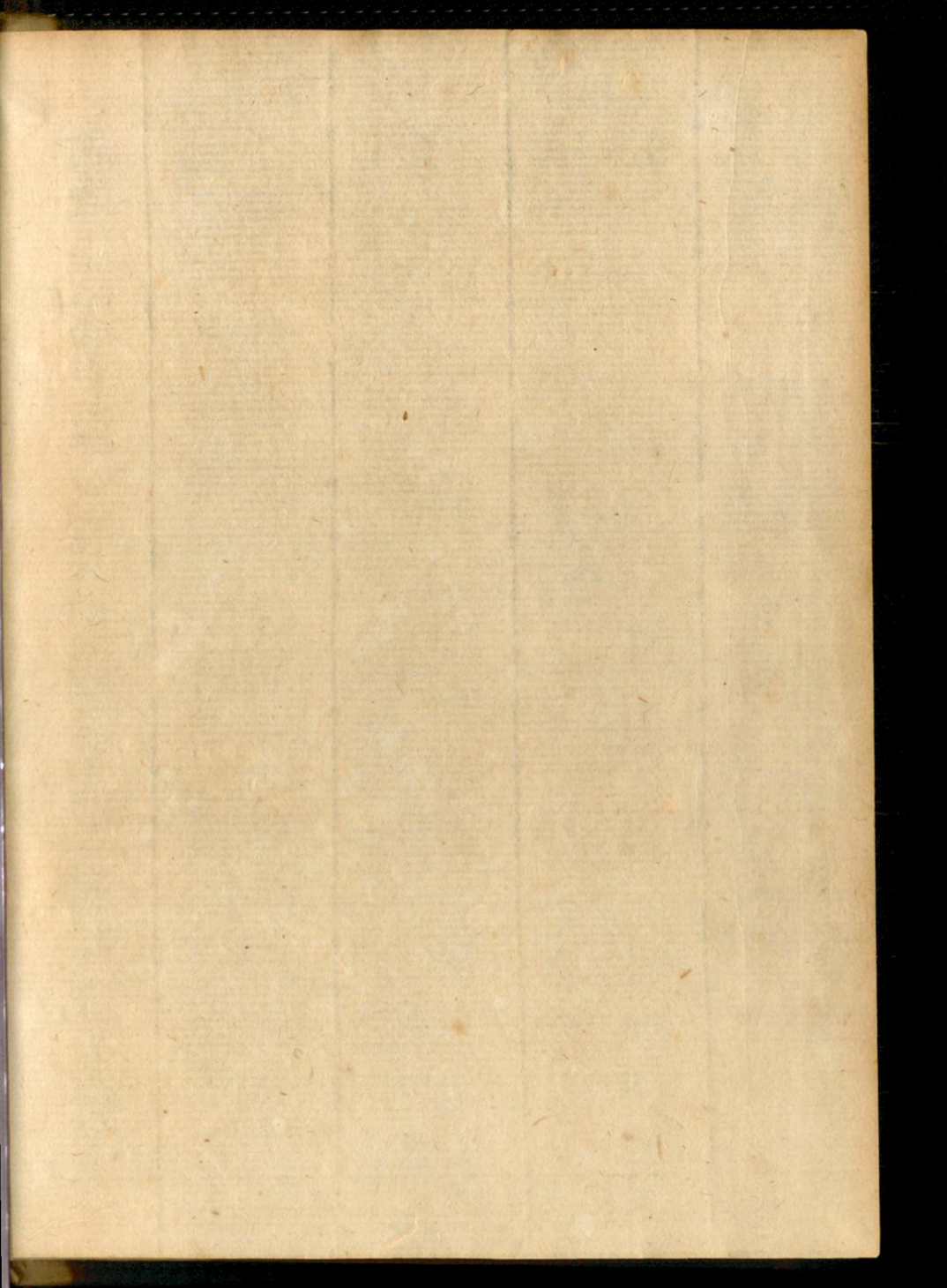
1. Bogen unten angesetzt L, letz. Bl. aufgezogen

108

*Bernard Edward
Duke of Norfolk.*

Öffentliche Bibliothek
der Universität Basel

Nötzlin-Werthemann-Stiftung

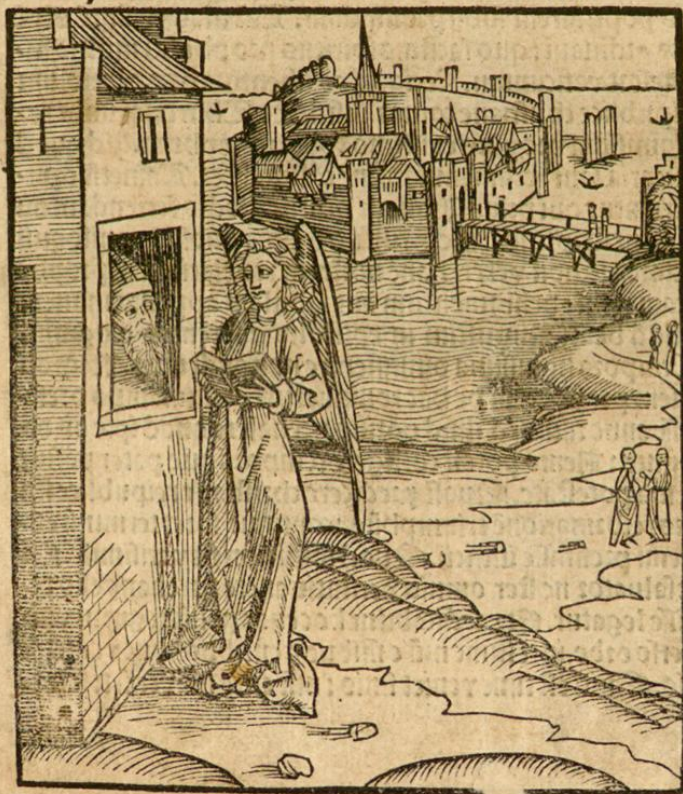

Very singular wood cells:
abundant by the st. left side of the
hole for *Stellipora* in 1838.

f 6 2169

Methodius olim

pi lyciprimū: et postea Tyri ciuitatū eps: nitido cōpositoq; sermone multa egregia edidit documēta: et p̄sertim de mūdi creatiōe: q̄ in carcere ei existēti ab angelo fuerūt reuelata: in Calceide ciuitate que Migropontū appellat. xiiij. Kalēn. Octobris nouissime p̄secutiōis tpe: Siue vt alij affirmant Sub Decio et Valeriano tyrannis martyrio coronatur. Anno dñi. cc. lv.

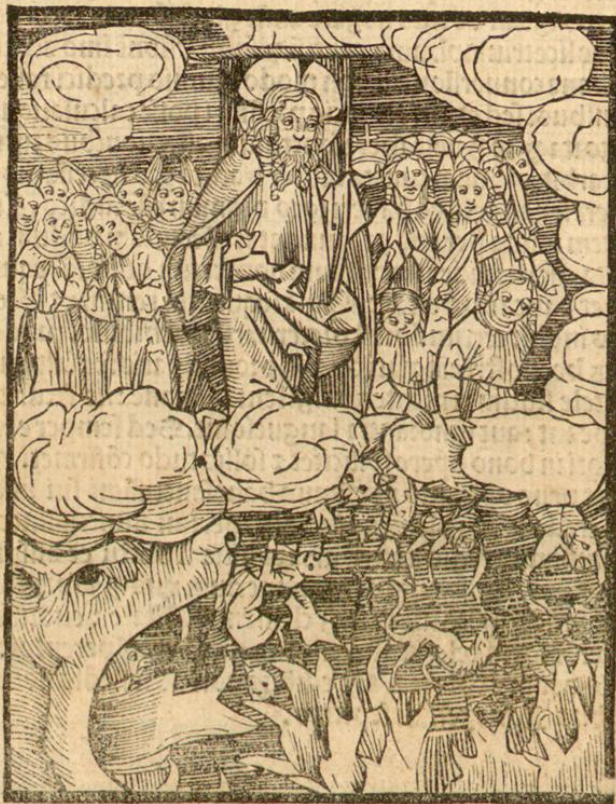

Ad Venerandū religiosūq; fratrem Joannē meder
ordinis sancti Francisci minorū de obseruantia in
Basilea publicū cōcionatorem: Sebastiani Brant
in beati Methodij reuelationem prefatio.

Exhortaris me crebro: interpellationibus quoq; assiduīs
efflagitas amātissime pater: quatenus Methodij Euboi-
ci presulis sanctissimi: beateq; Hildegardis virginis reue-
lationes quas vocant: in picturatas redigere nō dedigner
tabellas. Notus fortassis gregoriane cōstitutiones lectio-
ne: qua scriptū reliquit. picturam rerum gestarum esse ne-
cessariam. Nam quod legentibus scriptura. hoc et idiotis
prestat pictura cernentibus. quia in ipsa ignorantes vidēt
quid sequi debeant. in ipsa legunt qui litteras nesciūt. Un-
de et precipue imperitis pro lectione pictura est. Tuo igitur
iussu deo amabilis pater: tuoq; suauī hanc q; corā cer-
nis popularem subij prouinciam. Tabulas vtrūq; sculpē-
das ordinaui: quo facilius spiritus prophetici multis in-
notescat vaticinium. Feci q; id eo libentius quo gloriofum
reipublice christiane contra infideles Thurcasq; inibi re-
promissum propius existimo fore triumphum. Id quod
ex varia iam rerum mutatione colligi licet. Tametsi com-
periantur qui prius Italiam hostili gladio ferendam au-
tument scriptores. Neq; rursus ignoro quosdā vaniloquū
sectatores non veteri hanc nostram reuelationem prophe-
ticam. anile deliramentum aut fabulam appellar inanem
Illud beati Augustini in epistolis afferentes elogium.
Tempora nouissima dinumerare non audemus. Neq; ali-
quem prophetam de hac re numerum existimamus prest-
nisse annorum. sed illud potius preualere quod ipse ait do-
minus: Nemo potest colligere tempora que pater posuit
in sua potestate. Quasi predicere christiane reipublice sta-
tus reformationē triumphūq; continuo foret terminū ex-
tremi presinisse iudicii. Quod mihi non sit verisimile. Quā-
et saluator noster omnis veritatis auctor in euangelio di-
xisse legatur. Et predicabitur hoc euangelium regni in uni-
uerso orbe. in testimoniū omnibus gentibus. tunc veniet fi-
nis. Quid est tunc veniet finis: nisi ante nō veniet: fates-

mur ergo necesse est: incertum esse nobis quando veniet fi-
nis et id sibi soli deū referuisse. Dubitare tamen vtiq; nō
debemus: antea non esse venturum finem nisi prius fructi-
ficante ecclesia: vniuersus a mari vsq; ad mare impleatur
orbis. et gentium prius vt apostolus ait intret plenitudo.
Nemo igitur doctus negare ausit gloriosum hunc ecclesie
catholice triumphum: gentiūq; subuersionē imo ad fidei
archana conuersionem non modo diuinis predici reuela-
tionibus: sed et astrologicis presinari posse calculationib;
Ego itaq; neq; detrabere sanctorum assertionibus tutum
esse arbitror: neq; cuncta taliter tradita pro necessarijs ac-
cipere: euangelij ve haberi loco dignum esse iudico. Cum
autem multa per eos prenunciata: effectū iam dudum cō-
pleta esse peruideam: dubium non statim quoniā sequan-
tur et pauca querebant. Quia sequentiū rerum vt Grego-
rius inquit certitudo: est preteritarum exhibitio. proderit
itaq; hec nostri effigiati operis promulgatio: vt saltem ad
cautele studium mentes euigilent humane: ne securitate
torpeant: aut ignorantia languescant. Sed semper eas et
timori in bono opere sollicitet et sollicitudo cōfirmet. Ab-
sint deus optimus maximus hanc sanctissimi sui nomi-
nis credentium plenitudinem. presertim inuictissimi chri-
stianissimiq; regis nostri Maximiliani ductu et auspicio
felicissimo: cuius regnum et imperium vitāq; et fortunam
diuina adaugeat tueaturq; clementia. Vale deuotissime
pater. vtq; id celerius fiat cuncta quoq; prosperentur: se-
dulo deum exorabis. Ex edibus nostris kalēdis nouem-
bris Nonagesimo septimo.

De preuaricatione angelice na-
ture: et illius e celo electione.

Incipit prefatio in opusculum diuinarū reuelatio-
nū sancti Methodij martyris ⁊ episcopi Parinen-
sis ecclesie puintie Grecorū: quas a sanctis angelis
cum erat mancipatus propter fidē chri recepit fer-
tur scribens de principio et cōsumatione seculi.

Homo cum in honore esset non intellexit com-
paratus est iumentis et similis factus est illis
ps. xlviii. Cum autem lucifer inter omnes an-
gelos esset excelsior a deo creatus ac speciosissi-
mus vt de eō scribat Ezechie. xxxj. Omne lignū paradisi
non est assimilatum pulchritudini eius: quoniam specio-
sum eum feci. Etiam inter stantes angelos nec fuit eo di-
gnior Eminētiam sue nature et profunditatem sue scien-
tie perpendens: in suum creatorem superbiuit intantum:
q̄ deo voluit se equare: vt patet sc̄do sententiarū dist. vj.
Dixit enim in corde suo illud Esaie. ix. Ascendam in celū
vbi magister in supradicto sententiarū libro prefato: celū
vocat equalitatem diuinam: Deo enim se parificare vole-
bat in illa parua morula in qua creatus fuit vna cū alijs
angelicis creaturis: **A** hoc ergo vt creati fuerunt angeli:
quidam deo adheferunt per charitatem: quidam vero
cum lucifero deo resisterūt per superbie prauitatem: ⁊ sic
inter vtrosq; hoc est inter rationales dei creaturas et sub-
stantias primum bellum factum est in celo. Unde scribi-
tur in apoca. xij. cap. Factum est prelium magnum in celo
Michael et angeli eius preliabantur cum dracone et dra-
co pugnabat et angeli eius et non preualuerunt neq; lo-
cus inuentus est eorum amplius in celo: Et sequitur: Et
proiectus est draco ille magnus serpēs antiquus: qui vo-
catur diabolus et sathanas qui seducit vniuersū orbem.
et proiectus est in terram et angeli eius cum illo missi sunt

De iniqua serpentis psuassione et
primorum parentum transgressione

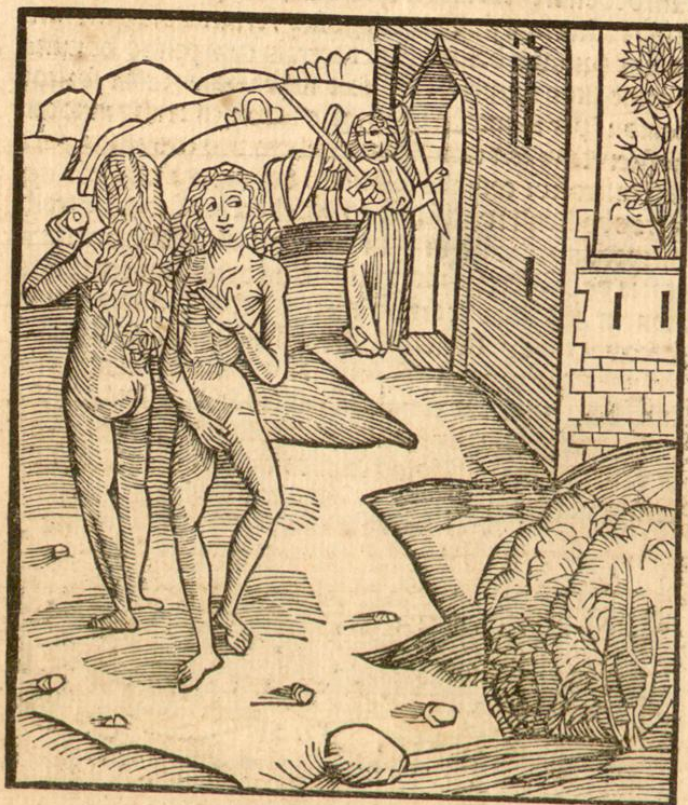
Uidens autem diabolus se expulsus e celo: in magna
tamen potestate relictus: Cogitauit quomodo posset
displicere deo et in omnib⁹ sibi contrariari: Et quia vi-
dit primum hominem Adam scilicet cum sua vxore in
terrestri paradiso collocatum scilicet in locū voluptatis:
innocentia decoratum: ac omnium bestiarum volatiliū et

piscium dominum: nec non possessurum in celo sedes quas
ipse cum sibi adherentibus per superbiam amiserat: doli-
it vehementer: Et inuidens eius felicitati: proposuit ip-
sum debellare et totaliter interficere: Cognoscens q̄ expu-
trida radice non possunt nisi poma vermiculosa generari:
mouit primum bellum super terram cum primo homine
per medium mulieris: Et licet miser homo: esset fortior
demone per innocentiam: proiectis tamen armis inno-
centie sue: vt mulieri complaceret: relicto deo et tradito para-
diso castro sibi commissio: inimico dei vtputa diabolo ne-
gata obedientia regi superno videlicet deo: libere se tradi-
dit: proditor factus in manibus diaboli. Et sic habita-
uit de homine primo: indignatus deus propter prodi-
tionem. Et quia sic armis innocentie proiectis captiuum
se fecerat cum posteritate sua: deus eiecit ipsum de terre-
stri paradiso vt patet Gen. iij. et misit eum in exilium lo-
cum bestiarum ⁊ lacrimarum vallem Quare sanctus Da-
uid memorans exiliuꝝ primi protoplasti nostri: prorupit
in verba thematis: homo cum in honore esset loco et ca-
pitulo vbi supra tē.

a iij

De primorum parentum ex
paradisoexpulsione.

Incipit diuinarū reuelationum sancti ꝑ ethodij
episcopi ꝑ Martyris incliti de regnis gentiū ⁊ nouis
simis temporibus certa demōstratio christiana: ab
Adam vsq; ad extremum diem iudicij procedens.

Etiendum namq; est q; exētes Adam ⁊ **E**ua de paradiso virgines fuisse. Anno autem tricesimo expulsionis eorū de paradiso genuerūt Chaim p: mo genitū: et sororem eius Chalmaman: et post tricesimum aliū annum pepererūt Abel et sororem eius Deboram. Anno autē tricesimo centesimo vite Ade: occidit Chaim fratrem suū Abel et fecerunt planciū super eum Adam quoq; ⁊ Eua annis centū. Ducentesimo autem tricesimo anno primi millenarij qd est primū seculū. natus est Seth vir Sygas in similitudine Ade. Quingētesimo vero anno in eadem prima Cyliade. filij chaim abutebant vxoꝝibus fratrū suozum in fornicationibus numijs. Sexcentesimo autem anno ipsi millenarij viri magno stupro amoris ⁊ fornicatiōis ⁊ istoꝝ mulieres colapse sunt: vel diffuse et inuesaniam verse sunt: nam suis viris tanq; pecudes mulieres supergresse ytebantur: et facti sunt homines in vita sua fere et vt clariꝝ dicam in verēcūdi appaꝝentes omnino: et in fornicatione omnibus cōfusio magna. Octogesimo vero anno vite Ade: dilatātū est super terram fornicationis inquinamentum a filijs fratricide Chaim. ꝑfortuus est autem Adam nongentesimo et tricesimo vite sue in primo millenario: et tunc distincte iunt generationes abinuicem: vtputa generatio Seth a cognatione Chayn: et abstulit Seth suam cognationem sursum in quendam montem qm erat proximus paradiso. ꝑporro Chaim et huius cognitio in campo habitabant in quo et nephandum fratris homicidium ꝑpetrauit: Quadringentesimo autem anno temporibus Jareth pertransit primum millenariū seu priua gñatio.

De prima
preuaricati
one.

Pria etas
mundi.

Expulsio pri
morū parentū
fētā est ambo
bus exstētibꝝ
virginibus.

Primꝝ genitꝝ
ade fuit Chai
⁊ sororeꝝ chal
mana pma fi
lia. Abel ⁊ de
borā secāda
generatio ade
fratricidium
chayn cōmis
sum in abel.

Gen. iij. cap.
Gñatio Seth.
Abusio forni
cationū filioꝝ
chayn cū vxo
ribus suis que
erāt de filiabꝝ
Seth.

Pria diuisio
filioꝝ Ade et
ppli sup ter
ram.

Quo tempore inceperint malorum artium inuentiones et exercitia.

Secunda etas mundi.

Primi inuentiones magice artis.

Anno autem tricesimo quadragesimo Jareth secundi millenarij surrexerunt viri male artis inuectores: iniqui et omni nequitia pleni ex filijs Chayn: vt Jobeth: Tholucel filij Lamech qui fuit cecus qui et Chain interfecit: quos dominus diabolus conuertit eos postea in omnem magicam artem et omnem speciem musicam componendi. Anno autem quingentesimo secundi millenarij: adhuc etiam exarserunt in nequandam fornicationem omnes homines in castris Chayn: peioresque sunt facti priori generationi: qui et more ani-

in alium in alterutrū cōuenientes insurgabant: quidaz in
 virilem sexum: ⁊ muliebzis in mulierē peruertentes natu
 ram. et similiter eisdē turpissimis et incestis actibus hi q̄
 erant de cognatione Lhayn vtebant. Septuagesimo aut̄
 anno tempis Jareth. scz vite sue. id est in sc̄a cyliade: ap
 posuit malignus et infestus diabolus bellum fornicatōis
 adiungere filijs Seth vt cōcupiscerent filias Lhain: et p̄
 fusi apparuerūt gygantes super terram de Seth: qui pec
 cati in foueam lapsi: atrocissimi facti sunt:

Sc̄a. vi. cap.
 Prima gene
 ratio, gygārū

Quō deus ppter peccata hoīm in vndationem
 vniuersalē ⁊ diluuiū immiserit ⁊ oīa aīantia pemit.

Diluuū vnt
uerſale.

Tanna inter
pra⁹ nūer⁹ eo
rū z loe⁹ isti⁹
terre dī fm a
liq⁹ p ma ps
Europe ſcpi
ens inter Da
nubiū et occio
nū ſeotēiona
le et vſq⁹ ad
germaniā por
rigitur.

Et iratus dominus deus: in expletione ſecundi mille
narij factū eſt diluuū aquarū. Et omis creatura prima de
leta eſt vel abſorpta et deperijt generatio primi hominis
figmenti. Et ſexcentefimo duodecimo anno a principio
vite Ade iam triū miliū annorū poſt q⁹ exiuit Noe de ar
cha edificauerūt filij Noe nouā poſſeſſionem in exteriora
terre: et appellauerūt nomē regiōis illius Tanna ſecū dū
nūcupationē filioz Noe z nūez illoz q⁹ exierūt de archa.

Quō poſt diluuū hoies turrim babylo
nis cōtra deum edificare conati fuerint.

Centesimo autē anno de tertia ciliade : natus est filius quartus Noe : fm ipsius similitudinē : et vocauit nomen eius Jonithū. Trecentesimo vero tpe de triū miliū anno : dedit Noe donationes filio suo Jonitho : et dimisit eū in terram etham. Et post obitum Noe sexcentesimo et nonagesimo anno in eisdem triū miliū annorū ascenderūt filij Noe de terrā orientali etham : et edificauerunt sibi turrim in terra seu campo sennaar : et ibi facta est diuisio linguarū et ex hoc dispersi sunt homines super faciē terre totius Jonithus autē filius Noe tenuit introitū in Etham vsq; ad mare qd vocat Eliochoza id est regio solis in quo solis ortus fit. et habitauit ibidem. Hic Jonithus accepit a deo donū sapientie et omnes artes : qui nō solum litterarū et aliarū artium : verū etiam omnis astronomie p̄mus fuit inuentor. Adhuc descendens Memroth qui erat vir gygas et in multis eruditus a deo : accepit a Jonitho concilium in quibus influentijs astrozum incipiēdum esset ei regnare super terram. Hic autem Memroth natus fuit ex filijs Lhus cui erat pater Lham : et ipse primus regnauit super terrā Septuagesimo vero anno et nonagesimo tertię ciliadis in quo agebat nonns annus de iam dicta ciliade : edificata est babylon magna et regnauit in ea Memroth. Et post hec fecerūt sibi filij Lham regē ex ipsis cui nomē Pontipius. Et septuagesimo et nonagesimo anno t̄pis triū miliū annorū. Anno tertio regni Memroth : miserūt viros potētes ex filijs Japhet nimis sapiētes et artifices in arte tectoria cōstructores : et descēderūt in terrā Etham ad Jonithū filiū Noe : et edificauerunt ei ciuitatē iuxta nōis illius nuncupationē : et pax multa erat in terra Jonithi et Memroth vsq; in p̄sentē diē. Regnū autē Memroth et filij Sem et Pontipij filij Lham et Japhet contra se inuicē rebellabat. Scripsit autē Jonithus epistolam ad Memroth ita dicens. Quia regnū filiorū Japhet ipsum incipiet delerere gnū filiorū. Lham hec autē regna primū apparuerūt in terra : et post hec didicerūt omnes gentes cōstituere sibi regnū. Post regnū igit̄ Memroth expleta tertia ciliade annorū

Tertia etas mundi.

Prim⁹ hō natus post diluuiū fuit Jonithus quartus Noe fili⁹ de q̄ Moyses i geneſi tacet. Edificatio turris babilōis. Diuisio linguarū septuaginta duarū fuit causa disſionis hominū in omnē terram.

Astronomie prim⁹ inuētor erat Jonith⁹.

Primus oīm regū sup terrā erat Memroth et primū regnū Babilonis. Constructio Babilonis ciuitatis magne. Secundus rex super terram Pontibus.

De prima regnorum cōtra rietate.

De bello inter Losdron Hemrothiten con-
tra filios Lbam. & destructiōe regni Lbam.

Anno igitur octauo quarto cyliade semper pugnabāt adinuicem vtrozūq; regna. Et deuictum est regnū Egiptiorum a regno Memroth. et obtinuit potentiam Baby lonis in semine Memroth vsq; ad Chusunisdem: hic accepit sibi vxorem de filijs Cham. Defuncto autē Chusunide Memroth sumpsit aliam nomine Eledem: huius neptis suam materteram in vxorem: hec genuit Elisdem. Elisde vero genuit Cosdron. Iste congregauit sibi virtutes multas et surrexit aduersus regnum Cham et captiuauit ⁊ cōcremauit omnes regiones que erant occidentales. In secūdo autem anno regni Cosdri filiū Elisde cōgregati sunt filiū Cham: et descenderunt in terram Etham vt preliarent cum rege Cosdro. Fuerunt autem tricenta et viginti milia peditum baculos solūmodo in manibus continentes. Audiens autem de eis Cosdron subrisit et dimisit eos vsq; dum transirent flumen Tygrim: illuc mittēs contra eū exercitum suum super elephantes ascendentes: omnes eos interfecit: et non est relictus ex eis quisq;: et amplius non apposuerunt filiū Cham vt pugnarent cum eis: et extunc amaricata sunt regna contra inuicem. Et in fine quattuor milium annorum siue in vicesimo quinto anno desuper dicta cyliade descendit Samsabus in Etham qui fuit de cognatione Jonitbi filiū Noe: et depopulatus est ab Eufra te fluuio vsq; ad Edroesā flumē sexaginta octo ciuitates ⁊ regiones earum: et pertransiuit in tribus regnis Indorum et incendit et desolauit omīno: ⁊ exiuit in desertū Sabā: et concidit castra filiorum Ismahel filiū Agar egyptie: ancille Sare vxoris Abrahā: et expulsi sunt et fugierunt omnes in solitudinem qui erant de tribu Agar.

Quarta etas mundi.

Primū sagelū synagoge.

Prima captiuitas iudeorū fuit in egipto regno p Pharaonem qd deuictum est.

Gen. xxiij. vi. datur esse scriptum de illis hoīb? licz alit is noīb? nūcū penē quem ibi a Methodio.

De prima regnoꝝ subuersioe et quomō Cosdron regnū Chā tōtaliter deleuit

Samsabus fuit pmi⁹ victor ptra ysmaelitas q̄ expulsi eos d̄ deserto Saba in solitudine Arabi cam que alias Pharon dicit̄ vt patet Gen. xxi. capitulo:

Quomodo Israhelites enutriti in montibus
innumerabili multitudo egressi de nemorib⁹
dñati sunt sup regna gentiū et terra pmissiōis.

Quinta etas
mundi.

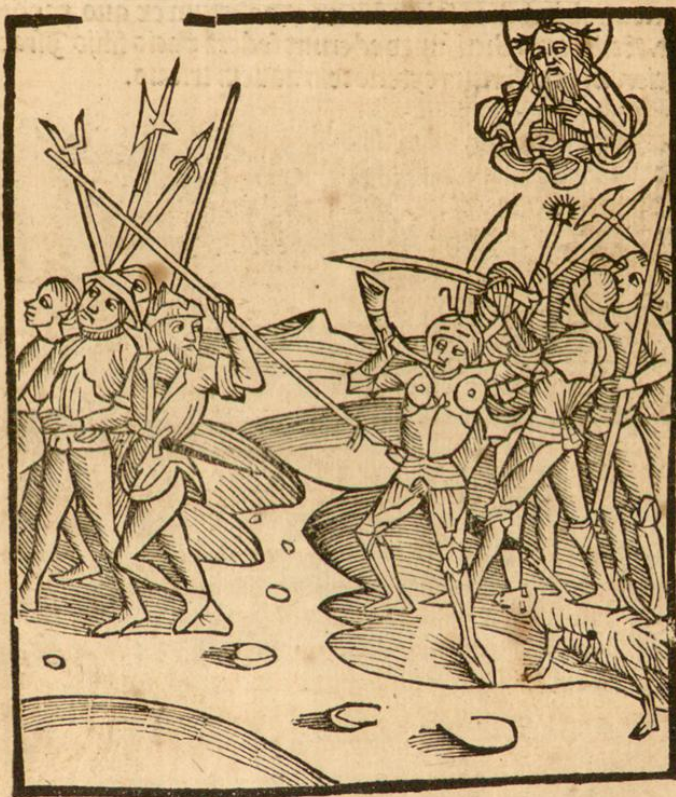
Scdm flagel-
lum synagoge
fuit illarū per
madianitas q̄
in pposito di-
ciť ysmaheli-
tus populus.

Cum aut in p̄dicto heremo in generationib⁹ suis mul-
tiplicati fuerunt innumerabili maximaq; multitudo an-
nis ducentis et septuaginta: ex domini dei permissione: fi-
lii Israhel exierunt Arabicum desertū: et introierunt ter-
ram habitabilem: et pugnaverunt cum regibus gentiū: et
captiuauerūt hoīes: et dominati sunt sup regna gentium
qui erant in terra pmissiōis: ⁊ repleta est ex ip̄is ⁊ de ca-

stris eorū. Erant aut̃ quasi locuste ⁊ incedebant nudo corpore ⁊ edebant carnes cameloꝝ cōpositas in vtribus. ⁊ bibebāt sanguinē iumentoz lacte mixto. Quā igit̃ obtinuissent filiū Ysmael vniuersam terrā ⁊ desolassent vrbes ⁊ regiones earū et dñati essent in omnibus insulis. tunc illo quoq; tpe cōstruxerūt sibi nauigia ⁊ in modū volucrū his vtentibus aduolabāt sup aquas maris. Ascenderūt igit̃ et in regionibus occidentalibus vsq; ad magnā Romā et Illiricū et Egyptū et Thessalonicā et Sardinie magne que est trans illā Romā. et dominati sunt terre in annis sexaginta. et fecerunt in ea quecūq; voluerunt.

Quō Gedeon fortissimus pugnator liberauerit filios Ysrael de seruitute israhelitarū.

Prim⁹ exitus
filioꝝ ysmael
sup israelē po
pulū in figur
signabat fin
exitū in nouo
testamēto sup
populū chrī
stianum.

Primi reges
ysrahelitarū

Tertiu flagel
luz synagoge
zc. ps. lxxviij
habet iste pas
sus.

Sedeonis vi
ctoria figura:
uit sedo mō vl
timū regē ro
manor q libe
rabit xpianos
et destruxit
Baburiam.

Post vero ebdomadas septem et dimidiam illorum poten
tie per quā obtinuerunt vniuersum regnum gentium: superex
altatum est cor eorum dum se viderunt obtinuisse et damnasse
omnia. In tempore autem illo facti sunt eis tyranni principes
militie quattuor: q fuerūt filij humee qui ab eis sic vocabātur
quorum nomina sunt hec. Oreb et Zeb Zebee et Salmanna
Hij pugnauerunt cum Ysrahelitis. Et quēadmodum fecit eis
deus redemptionem de manibus Egyptiorum per Moyse
famulum suum. eodem vero modo et tunc illo tempore opta
tus est cum eis misericordiam: et redemit eos ab illis per Se
deon. Et liberatus est Ysrahel de seruitute filiorum ysmahel:
hic enim Sedeon destruxit castra eorum persequēs eiecit eos
de terra habitabili in solitudinem et desertum ex quo prodie
rant. Et illi qui relictis sunt dederunt federa pacis filiis Ysrahel.
et exierunt in desertum exteriozem nouem tribus.

Quomodo filij Ysmael exeunt de deser-
to et obtinent totum orbem.

Futuri sunt aut vt exeant semel et deuastēt terrā et obtineāt
orbē terre et regiones in introitu pacis a terra Egypti vsq; ad
Ethiopiā et a flumie Euftrate vsq; ad Indiā: et a Tigrim vsq;
ad introitū Baborh regni ionithi filij Noe. et ab Aqlone vsq;
ad Romam et Iliricum Egyptum et Thessalonicā et Alba-
nam et vsq; ad mare ponticum. et in duplum erit iugum illo-
rum super colla vniuersarum gentium. et non erit gens aut re-
gionē sub celo qđ possit cū eis in prelio configēdo superare eos
vsq; ad numerū temporis octo septimanarū annorū.

b ij

Hic btus Me-
thodi? spiritu
pphetico pdi-
xit scdm exitū
filior ysmael
sup chrianos
Termin? reg-
nor subicien-
doz ture? hic
ponitur a Me-
thodio Alba-
nia et pōticū
mare.

Quomodo regnū Romanorū et Christianorū
supprimet Ismahelitas hoc est thurcos.

Turci q̄ z Is-
maelite dicūt
regnū chris-
tianorū debēt do-
minare. put di-
uinit? scō Me-
thodio ibi re-
uelatū est per
lxx. annos p-
pterea dī vsq̄
ad nūc octo
septimanarū
qui dicitur :

Et post hec deuincēt a regno celesti et Romanorū quod ē
christianorū et subijciēt ei. Et tē hoc regnū manifestabit sup
oīia regna gentiū totius mundi: z nequaq̄ delebit ab yllo in
eternū. I habet enim arma inexpugnabilia cōtra oīes aduersa-
rios suos. I hoc ergo regnū desiderate a circūgyrantiū tempoz
regnantiū regnoz. et hec est veritas rerum : que seipsa clarius
ostendet absq̄ yllo errore caliginis vel aliqua seductiōe. a Mē-
roth em̄ qui fuit gygas z p̄m̄ fundator Babilonie: z a Mēra-

Nach rege eiusdem : vsq; ad Baltasar filiū Nabuchodonosor
 qui et Nerther nuncupatur: super omnia regna gentium obti-
 nuit regnum Babilonis pmatū: quoniam primū regnū super
 terrā. Et tempore Nerodach regis Babilonie regnum As-
 syriorum in Assadaron Senacherim filiū successit. Quoniam
 accepit Senacherim vxorē Secnac filiā Theglatphalasar re-
 gis Assyriorū que peperit ei Ardemelech et Iharalar. et hi in-
 terfecerunt patrē suū et fugerunt in terram Ararat. et vnus
 eorum regnauit illic cui nomen Assadaron: etiam filius eius-
 dem Babylone pro patre suo Senacherib cum Nabuchodo-
 nosor qui erat ex patre Lacedemonio et matre regina Saba.
 Cumq; Assadaron egressus fuisset ad pugnandū cū rege In-
 die et vsq; Saba et desolasset q̄ plurimas regiones: Egressus
 est cū eo Nabuchodonosor. Illo videlicet educensecū: con-
 stituit eum principem militie sue: et ppter sapientiā que in il-
 lo erat datū est ei regnū Babilonie. et sumpsit sibi vxorem de
 Abed is nomine Erusdā. et post obitum Nabuchodonosor: et
 Baltasar filij eius: regnauit Darius Abedus: habens iam an-
 nos sexagintaduos. Darius autē duxit vxorē Lhoran nomie
 Perso a genere. de qua natus est Lhoris Persus. Audi igit
 quomodo cōmixti sunt hī reges sibīnuicē. Siquidē babylō-
 ni medis: et medi persis. Et obtinuit et potentius factū est re-
 gnū Babilonis q̄ Ethiopie et Saba et omnia regna gentiū.
 a mar vsq; ad Eufraten flumen. Adhuc autē et Dauiticū re-
 gnū et Arabum et Egyptiorum per Nabuchodonosor deu-
 ctum est. Darius ergo medus supergressus regnū Chaldeoꝝ
 seu Babilonie: dominat⁹ est regnū Abedoꝝ cū hoc et Ethyo-
 pum. Lhoris autē Persus qui et Lyzus et Spartacus dictus
 obtinuit Traces et redemit filios Israel de captiuitate ipsoꝝ
 et remisit eos omnes in terram promissionis: et Hierusalem
 cum multis muneribus et vasis aureis et argenteis reddens
 eis que detulerat inde Nabuchodonosor rex Chaldeoꝝ. pre-
 cipiensq; eis reedificare tēplū dei quod destructū erat ab eo-
 dem Nabuchodonosor. Lyzusq; remisit omnes ad redeun-
 dum in Iudeam. Et propter hoc factum est: fm imperium
 Lhoris regis Persarum.

eū octo ebdo-
 made fm calo-
 ratōz hebrez
 oꝝ q̄ accipiūt
 die p anno in
 suis mueris. vt
 pꝛ. iiii. c. iiii.
 Ann. p die is
 putabit illis et
 Sen. xix. c. d
 laban et rachel
 vbi pontē Im-
 ple ebdom hu-
 ius copte. et se-
 quit. Seruuit
 aut labā p ra-
 chel. vij. ānis.

Quartum
 flagellū syna-
 goge geillatū
 pꝛlo Israelit
 eo p Philiste
 os et alios et
 ibi p Senach-
 erim regē assy-
 riorū q̄ ascēdit
 in iudeā cōtra
 regē Ezechia
 virū sanctū vt
 pꝛ. iiii. Regū
 xix. c. et ij. Pa-
 ral. xxii. c. et
 Esa. xxxvj. c.
 Cessauit reg-
 nū Babilonie
 in Baltasar.
 Darius med⁹
 fuit filius regis
 Assueri de sui-
 tute Medoꝝ.
 Quintum
 flagellū syna-
 goge geillatū
 per Nabucho-
 donosor ppter
 iterfectionē p
 phetaꝝ. vt pꝛ.
 Ezie. ix. cap.

Deliberatō in
deorū d̄ Baby
lonis p̄ Lyū
regē Persarū
vltima figura
fuit sup̄ reges
Romanorū p̄
quem libera
bunt oēs cap
tiuitati ch̄ria
ni q̄ remittet
eos ad redeū
dū vnūquēq̄
in ch̄rianitatē
et patriam de
qua processit.

Quomodo quattuor monarchie assyriorum persa
rum grecorum et romanorum coniuncte fuerunt.

De quattuor
magnis regnis
in mūdo mltā
habēt i sacra
scriptura: vtz
Dasi. viij. et.
xj. caplo.
Desponsatio
Philippi p̄i
mi regi greco
rū cū Lhuset
filiā regis Eti
opie dicit a:

Audi igitur nunc certissime quomodo hec quattuor regna
cōuenerūt i simul. Ethiopes cū Macedonis et Romani gre
cis. h̄i sunt quattuor v̄ti cōmouētes mare magnū. Philipp⁹
nāq̄ pater Alexandri magni cū esset Macedo: accepit in coniu
gem Lhuset filiā regis Ethiopie noie Phool: de qua natus
est Alexander grecorū tyrann⁹. hic magnā cōdidit Alexā dria
egypti et regnauit in ea annis duodeci. Iste descendēs in ethā
occidit Dariū regē Persarū et dñatus est multarū regionū et
ciuitatū: et demultauit terrā et descendit vsq̄ ad mare qd̄ vocat

regio solis: vbi cōsperit gētes imundas et aspectu horribiles.
sunt autē ex filijs Iaphet nepotes. quorū immūdicie videns ex
horruit. Comedebāt enī hī oēm canticoꝝ spēm oīne coinquinabile.
i. canes: mures: serpentes: morticinoꝝ carnes: abortiua in
firmabilia corpora. et ea que in aluo nondū per lineamēta coagu
lata sunt. vel ex aliqua parte mēbroꝝ producta. compago for
mā figmenti possit perficere formā vel figurā exprimere iumē
torū: necnō etiam et oēm specē ferarū immūdarū. mortuos au
tem nequaquā sepeleunt sed sepe comedunt illos.

Quō Alexander magnus Bog et Abagog ppter
eorum turpitudinē in caspys montibus incluserit.

Phool ex q
natus est Ale
xander. Iste te
xtus ipugnat
dictus Diosij
q dicit philip
pū regē mace
donū fuisse pa
trez! putatiū
Alexādrī ma
gni. Alexan
der magn⁹ oc
cidit Darium
regem medorū
q et psarū vlti
mus fuit qm i
ipō cessauit re
gnū Persarū
et fuit fili⁹ Ar
samis isto da
rio habet Da
ni. xj. caplo.

Quomodo Bog et Magog exeuntes de Cas-
pys montibus obtinent terram Ifrahel.

Hec vphā hē
Ezech xxxviii
ca. 2. xxxix. c.
eiusdē. Apoē.
xx. ca. Joānes
p̄dixit de illis
gētib⁹ q̄ faciūt
tertā p̄secutio:
nē sup eccliam
in hec verba.
Cū consumati
fuerint &c.

In nouissimis vero temporibus secundum Ezechie-
lis prophetiam que dicit. In nouissimo die consumatio-
nis mundi eriet Bog et Magog in terram Ifrahel: que
sunt gentes et reges quos reclusit Alexander magnus
in finibus aquilonis et i finibus septentrionis Bog et Ma-
gog Mosach et Thubal et Anog et Ageg et Athenal

Hec vero vniuersa contemplatus Alexander magnus: ab eis immūditer et scelerite fieri: timens ne quando exeant clientes in terram sanctam et illam contaminent a pollutionibus et iniquissimis affectionibus: deprecatus est dominū deū vt cōiungeret montes: et precipiens congregabit: eos omēsque mulieres eorum et filios et omnia scilicet castra eorum: et eduxit eos de terra orientali et conclusit minās eos donec introissent in finibus aquilonis: et non est introitus nec exitus ab oriente vsque in occidentem per quem aliquis posset ad eos transire vel ipsi exire. Continuo ergo supplicatus est dñm deum Alexander: et exaudiuit eius obsecrationē. Et precepit dominus deus duobus montibus quibus est vocabulum vbera aquilonis. et adiuncti proximauerunt adinuicem vsque ad duodecim cubitos. et construxit portas creas inter illas et superinduxit eas assurim: vt si voluerint eas patefacere cū ferro vt non possint aut dissoluere per ignem nec valeant vtrumque sed statim ignis omnis extinguitur. talis est enim natura assurim. q̄a neque ignis suscipit resolutionem: vniuersas enim adinventiones demonū et calliditates mortiferas et superuacuas operantur hebreis obscenissime difformes et sordide gentes: vinctas magytas artes malorum vtuntur: immūditer etiam viuunt in his in quibus sordida et in humana pollutio est (magis enim et compotenter dicitur) deo odibilis. Destruata sunt maleficia eorum ita vt non possint neque cum ferro/ neque per ignem vel cum qualibet alia astutia easdē referare vel aperire portas et fugere.

Vbera aquilonis dicuntur montes caspei. Et aliqui dicunt quod terra amasorum et magni canis attingat. Assurim fm hie rony. in de in pretatiōib⁹ nominū hebraicorum interpretatur sustollens murū eis vel tolles acerbitatē vel faciens robustos eos vel sustollens cōsentientiam.

Item mag^r Ibi et Cephar et Pothim Ibei et Libij et Lunel et Pharislei et Le
 blai et Lamarchiani et Chachamij et Amaharte et Agrimar-
 di et Alan et Anufagi qui dicuntur Linocefali et Caribei et
 Chasbei et Phisolonici et Arcenei et Saltarei. Ibi vigintiqua-
 tuor reges consistunt reclusi intrinsecus portarum. In reditu
 vero de istis gentibus Alexander a pueris suis extrinsecus est veneno-
 census.

Quomodo mater alexandri Ethyopissa cuidam
 regi Constantinopolitano desponsata fuerit

Defuncto igitur Alexandro magno qui fuit primus rex fuit ista pla-
grecoꝝ : regnauerunt quattuor pueri eius. Non enim con-
iunctus est aliquando matrimonio. Chuseth vero mater eius
regressa est in patriam suam in Ethiopiam. Bisas igitur qui
Bisantium condidit misit per mare ad Phool regem Ethio-
pie germanicum sui exercitus principem: et pacificauit cum eo
scribens ei de Chuseth matre Alexandri magni qualiter eam
sibi accipiat in uxorem et regnare faciat eam. Suscipiens ergo
Phool rex litteras a germanico: et videns quia detulerat lar-
gissima dona: accipiens nimis letus est. Surrexit igitur et ipse
congregans ex omnibus speciebus Ethiopie: sumensq; pari-
ter et filiam suam Chuseth: profectus est in Bisantiu habens
secum triginta milia Ethiopum in comitatu: et susceptus est
a Byssa protinus foris trans mare in Calcedonia cu multa ni-
miuq; alacritate animi: dedit autem et dona copiosa valde his
qui cu eo fuerant. Et introiuit Phool iubilater et dedit miera
magna et dona maxima fm regulam magnanimitatem.

ralitate q̄ pos-
set. 24. regna-
adiplere 2 de
q̄ partim mu-
ro 2 parti mo-
tibus fuit clau-
se Augi tñ. xx
de ciuitate dei
aliter sentit d
Sog et Mes-
gog.

Quo Romulo primo Romanorum regi vxor a Constantinopoli per mare nauibus adducta fuerit.

Romulus pater
in rex Rome
fuit beatus De
rhodius quis
hystorie alie s.
diuersorum pfer
tum gentium an
Romulum plu
res dicant ante
cessisse in regē
do illum Ro
mulum qui ibi
exprimatur.

Et accepit rex Bisas Chuseth filiā Phool regis Ethi
opie qua natus est filia quā et nūcupauit noīe ciuitatis
Bisantiā cum qua nuptus est Romulus q̄ et Armaeleus
dictus rex Rome ppter nimiam pulchritudinē eius dilexit
eā valde. Erat q̄ppe et ipse simplex nimis et magnanim⁹ vñ
et in dotalib⁹ eius vt sunt matrimonialia donauit ei Romā
Audiētes autē optimates ei⁹ indignati sunt p̄tra eū Pepe
rit dō ei Bisantea filios tres q̄s et nūcupauit. Priogenitū

quidē fm appellationē patr[is] Armaelū fm vero Urbanū tertiu[m]
denominauit Claudiu[m]. Regnaucrunt igit[ur] hi tres Armaelus
quidē in Roma pro patre suo Armaeleo. Urbanus vero in bi
sante ciuitate matris sue. Claudius aut[em] in Alexandria. obtinu-
it aut[em] semen Chuseth filia Phool regis Etyopie regnū Abace
donū et Romanorū; et semen Etyopie preueniet manus eius
deo fm prophetie expositionē. Prouidens aut[em] beatus Dauid
spīritalibus oculis et prenoscēs q[uod] Chuseth filia Phool regis
Ethiopie: incipiens suscitare regnū Romanorū prefatus est di-
cens. Ab Ethiopia preueniet manus eius deo.

Armaele⁹ p[er]
mogenit⁹ Ro-
muli scds rex
Rome.

Romanū im-
periu[m] sumpsit
exordiu[m] a Lu-
seth q[ui] fuit fi-
lia Phool re-
gis Ethiopiae

Quomodo a sancta cruce in Hierosoly-
mis suspensa totus muniatur orbis.

Sexta etas
mundi.
Ibi t̄ agier̄?
Augusti 7 Li
berij īperato
rū q̄ fuit par
vniuersal' mū
di Iste passus
illi? auctorita
tis habet psal
mo lxxij. Etsa
te. xiiij. Ipm
gentes dep̄ca
būt erit sepul
chrū ei? glōsū
Domin' iudi
cabit fines ter
re 7 dabit īpe
riū regi suo et
subliabit cor
nu christi sui.
Generatio ro
mani imperij
est q̄ chr̄s sal
uator noster
natus est sub

Quidam igitur in consulte considerauerunt dicentes: quia p
pter Ethiopum regnum. compulsus sanctus David hec dice
ret. sed mentitisunt veritati qui hec ita estimant. Etenim ex se
mine Ethiopisse consistente regno: hoc cōstructum est magnū
atq; venerabile lignum sancte et honorificentissimi et viuifica
torie crucis: et in medio terre confixum est. vnde fortassis (vt
competit) ipse effatus est antiquus pater David ita prenunci
ans: Etiopia preueniet manus eius deo. Non est autem gens
atq; regnū sub celo quod preualere posset aut superare regnū
christianorū. sicut iam prefati sumus superius q̄ in medio ter
re: viuificans confixa 7 solidata est crux sancta sub qua 7 orbis
terre munitur. et fines mundi. quare valde sapienter scribitur:
constare fm latitudinem et altitudinem et profundum: qualis
vel quis posset eius virtutē superare aut vnq̄ sancte crucis ap
prehendere potentiam; sic enim obtinet venerationem Roma
ni imperij dignitas pollens per eum qui in ea pependit domi
num nostrum Iesum christum.

Quid beatus Paulus de nouissimo die
et Romanorum Imperio senserit.

romano impe
rio alia regna
spnans ⁊ hoc
factū ē qñ ro
mani subiuga
uerūt sibi oīa
regna mōi. s.
qñ dñabatur
totū vniversū
vtpura tempe
Octauīi. Ne
qñ vos sedu
cat ylo modo

Audiamus igitur quid predicator diuinorum qui in ce
lum raptus fuerat Paulus edocuit significans de nouissimo
die et Romano imperio : quibusdam enim in secunda ad
Thessalonicenses epistola ita inquit : Rogamus vos fratres
per aduentum domini nostri Iesu christi et vestro conuentu
in ipsum vt non cito moueamini a sensu vestro nec terreamini
neq; per spiritum neq; per verbum neq; per epistolā tanq; per
nos missam : quasi instet aduentus domini. Ne quis vos sedu
cat ylo modo.

Ad Thessal.

ij.

Matth. xliij.

Marci. xliij.

cc. xxi.

Ethe. v.

1. Corinthe. iij.

Coll. ij.

Quia nisi venerit discessio primū: et reuelatus fuerit homo iniquitatis filius qui est perditionis: aduersarius et extollens se sup omne qd dicit deus aut qd colit: ita qd in templo deisedeat ostendēs se quasi sit deus. Et post pusillū: solūmodo nūc (inqt) qui tenet teneat donec de medio fiat et tunc reuelabit iniquus.

Quid igit est de medio tolli nisi Romanoꝝ imperiū? Quis em̄ principatus et potestas destruetur absq hoc. Nam ab hoc expugnant et superant omnia regna. quia et omnes gentes que cum eo confligunt conterent et consument ab eo: et obtinebit donec vltima eius hora preueniet manus eius deo. Etiam fm apostolū dicentē. Lunq destruet omnis principat⁹ et potestas et ipse rex Romanoꝝ tradiderit regnū deo patri. quale regnū

Exodi. xliij.

Josue. x.

Sextū fla-

gellū synago-

ge factū fuit

Israeli p An-

thiochum.

scz christianoꝝ. vbi em̄ vnq fuit vel erit aut est regnū siue alia potenti a que super hoc emineat: certe nusq. Si volueris em̄ mecu quod certū est ptractare: accipe queso te: mosaycā plebē

que tantis signis et portentis et in profundū maris egyptios etiā excutientē. Vide et Josue sub quo etiā sol circa Baaioth stetit. et luna circa vallem hiericho: et alia q̄ plura quedā stupenda potius q̄ admiranda miracula que facta sunt ipsis: et pe-

ne oēm cōsidera hebreoꝝ fortitudinē quō sub Romanoꝝ imperio dilata et cōtrita sit. Tytus et Vespasianus piderūt vniuersos illos. Nunquid templū in aratro expugnans Adrianus non aruit: Quod igitur fuit vel erit aliud regnū: sed nullum

videlicet inuenimus. Pro veritate memoriter curā habeam⁹. Nonne mille annis regnauerunt hebrei: et abscisum est regnū eorum. Egypti autē trium milium annozū: et ipsi nihilomin⁹

perierunt. Babiloni quattuor milium annozū regnū habuerūt: sed et ipsi similiter abscisi sunt. Concliso igitur Macedonozū regno siue Egyptioꝝ: conflixerunt armis aduersus regnum

Romanoꝝ seu Barbarozū. idest Thusiōzū. et ab armis qui si mul vniuersi absorpti ab eo sunt. Ita postq absorptum fuerit regnū Persarum: consurgent prelijs aduersus regnū Roma-

noꝝ. Imperium filij Ismael filij Agar quos scriptura cōme morans australe brachium appellauit. Daniel quoq hoc pre-

dicens: et contradicunt regno Romanoꝝ in numero circumstantium temporum. In septimo ipso tempore annozū: hoc

est in septimo millenario mundi eo q̄ appropinquabit cōsumma

ras perpetue.

tio seculi et non erit longitudo tempore amplius. In nouissimo enim millenario seu septimo: tunc a gente in ipso eradicabitur regnū Persarum. Et in ipso septimo millenario incipiet exire semen Ismael de deserto. et cum exierint congregabunt vnanimes in magnā Sabaath: et illic cōplebitur quod dictū est per Ezechielem prophetam. fili hominis inquit voca bestias agri et volatilia celi et exhortare illa dicens. Congregamini et venite eo quod magnum sacrificiū immolo vobis: māducate carnes fortiū et bibite sanguinem excelsorum. In hac itaq; Sabaath cadēt in ore gladii a semine Ismahelis. qui appellatus est onager eo quod in ira et in furore mittuntur super faciē terre totius. Super homines quoq; et iumenta et bestias silue et super omnem saltum et plantariam et super omne nemus et in omnē speciem fructiferam. et erit aduētus eorum castigatio sine misericordia et ibunt cum eis super terram quattuor: iste plaga scilicet captiuitas interitus: perditio quoq; et desolatio. Dicit enim deus Israel per moysen. Non quia diligit vos dominus deus introducet vos in terram promissionis vt hereditemini in ea. sed propter peccata habitantium in ea. Sic enim filiis Ismael: non quod eos diligit dominus deus dabit ei potentiam hanc vt obtineant terram christianorum. sed propter peccatum et iniquitates que ab eis committunt. similia eis non sunt facta. et neq; fiet in omnibus generationibus. Nam induent viri tunicas adulterarum mulcularū et meretricū. viri cum viris quēadmodū cū mulieribus et femine cū feminiabus seipsas cōponentes: et stātes in plateis et foras ciuitatum palam omnib; et immutant naturalem vsu in eum quod est contra naturam: et iam seminibus abutentes: sicut beatus quoq; et sanctissimus apostolus inquit similiter et mulieres quod et viri agentes. Similiter et viri dimittētes naturalem vsu in eum qui est contra naturā. Conuenerunt itaq; vni mulieri pater simul et filius illius et frater et vniuersi qui cognatione adiuncti sunt: ignorabantur enim hec a meretricibus.

Sabaath fm
hiero. dicit val
lis peti vlt val
lis declinuum
Ezech. xxxix.

Per fortes cū
dicit Methodi
hic māducare
carnes fortiū
intelligit im
patores reges
principes et ma
gnates quos tur
ci vicerūt et eo
rū regnū subs
peditauerunt.
per excelsos
christiani intel
liguntur.

Deutro. ix. ca
Scito quod nō p
pter iustifica
tiones tuas de
derit tibi dñs
terram hāc in
possessionem.

Paulus ad
Romāos. j.

Quomodo Turci et Saraceni sortem
mittunt super captiuos christianos.

Et ppter quod sapiētissimu^s Paulus ante tēporē seriē fortas-
sis exclamās ait. Propter hoc enim tradidit illos deus in pas-
sionem ignominie. Nā semine eorū cōmutant naturalez vsū
in eū q̄ est contra naturam. similiter autem et masculi dimitten-
tes naturalē vsū in eū vsū q̄ est cōtra naturā. Viri cōtra na-
turā exarsērūt in desiderijs suis in inuicē. Et masculi in mascu-
los turpiter operātes. Et femine in feminabus: similiter et re-
tributionē ac mercedē erroris sui in seipso recipiētes. Propt̄
hoc igitur tradentur a deo in manibus barbarorum a quibus

cadent in omni immundicia et vetore pollutionis: et contaminent mulieres eorum a pollutis barbaris. et mittent sortes filij ysmael sup filios et filias eorum. et tradet terra Persarum in corruptione et perditione: et habitatores eius in captiuitatem et occisionem adducentur. Armenia quoque et illi qui habitant in ea in captiuitatem et gladio corruunt. Capadotia in corruptione et desolatione erit et eius habitatores in captiuitate et iugulatione absorbentur. Cilicia in tribulatione erit. Terra Syrie erit in solitudine et eius habitatores captiui ducentur. Egyptus quoque oriens et Asia sub graui tributo auri et argenti erit. Hispania gladio peribit. captiui ducentur habitatores eius. Grecia tota in occisione gladij et perditione et corruptione ducetur. Gallia Germania et Agathonia varijs prelijs erunt deuorare: et multi ex eis ducentur captiui. Sicilia similiter et habitatores eius in gladio peribunt. Romani corrumpuntur: in occisioneque gladij erunt et conuertuntur in fugam: in illa Romania. Insule maris erunt in desolatione. et qui in eis habitant in gladio et captiuitate ducentur. hominesque in tribulationes inmensas contrahuntur eritque tribulatio super christianos qualis antea non fuit. Angariabuntur enim sine mensura et misericordia et appetuntur super vires. animarum suarum pondus auri vel argenti. et erunt habitatores Egyptij et Syrie in afflictione temporum maxime: Et replebitur Hierusalem a gentibus et terra promissionis a facie hominum qui captiui ducentur a quatuor ventis qui sub celo sunt. Et erunt tanquam locuste in multitudine que congregabantur a vento et erit in eis pestilentia et famines. et exaltabitur cor exterminatorum et in superbiam elabitur et loquentur excelsa usque ad tempus constitutum eis et obtinebunt introitum et exitum aquilonis et Etham: usque ad occasum et meridiem. et erit christianorum tribulatio maxima. et erunt omnia sub iugo eorum.

Esai. xv. ca.
Scdm magnitudinē opis et visitatio eorum: Eccl. ij. caplo
Cū q̄s peccat cū eodem debet puniri.
Apoc. xvij. c
Quantū delectat' ē in delictijs tantū dāte illi tormentū et luctū.
Iuxta mensurā delicti erit et modus plagarum.

Hierusalē calcabit' gentib' donec impleant' tpa nationum.
Luce. xxi. ca.
Quāvis terra scetāz hierusalē ter de manib' infidelium. sit deliberata scz p' Lyrū et Celsasianuz
Eradituz tēpe boifacit. iiii. et p' gotfridū res gē frācie et dāta xpianis. tñ saluator n' cristus d' vltia dā liberatōe illuz et terre pmissi onis itellerit que fiet p' quē dām regem.

Quomodo thurci et infideles destruunt ecclesias et altaria facientes abominabilia in locis sacratiss.

Romano: ſi ⁊
 chriſtiſidelis
 iſtis vltimis
 tēpib⁹ q̄o iſmo
 da ſubiectio
 oī m fidelium
 p̄p̄tē diē ca
 lamitatē xp̄ia
 ni ppli p̄ vni
 uerſalē p̄dica
 tiōē mūdi cō
 tinger attēſtā
 te chriſto

Ps̄ 88. xliij.
 Populū tuū
 dñe hūiliaue
 runt ⁊ heredi
 tatē tuā vera
 uerūt. viduā ⁊
 aduenā inter
 fecerūt et pu
 pillos occide
 runt.

Homines quoq; ⁊ iumēta ⁊ volatilia ⁊ p̄ſces ⁊ natātia ī aq̄s
 ⁊ etiā aq̄ marī obaudient eis: ⁊ diſtute ciuitates q̄ ab habita
 torib⁹ populose fuerūt viduate: erūt illoꝝ. Et ſcribent ſibi ter
 minos p̄ ſolitudines ⁊ ligna ſiluarū. et puluis terre ⁊ lapides ⁊
 vbertas terre ⁊ p̄ſces maris erunt in itinētoꝝ eoꝝ ⁊ labores v̄l
 ſudores agricoꝝ terre: ⁊ hereditas diuitū. et q̄ fuerint in ec
 cleſijs ſctōꝝ ſiue aurū v̄l argētū ſiue lapides p̄cioſi et oīa orna
 mēta eoꝝ et indumenta etiā ſacrata vel p̄clara ⁊ ferrū et metal
 la ⁊ eſce oēs: et q̄cqd p̄cioſū eſt illoꝝ erit ⁊ diſtribuent miſteria
 dei. et exaltabit̄ cor eoꝝ vſq; adeo: vt mortuos appetant ſc̄dm
 equalitatē viroꝝ. ſiſt aut̄ ex pupillis ⁊ viduis ⁊ ex ſacratis locis
 eſcas exigētes: et non miſerabunt̄ inopi et pauperi.

Quo christiani deducti ad viam angustie et tribu-
tionis: irridenter per infideles et deluduntur.

Via angustie.

Omne enim maiorem natu inhonorant et affligunt ege-
ros: et nō habebunt viscera misericordie: neq; sup imbecillos
et infirmos: sed illudent illos et derident omnes qui insapien-
tia fulgebant: et eos qui in rebus reipublice magnificabant. et
conticissent vniuersi silentio: et timore non valentes arguere
aut proloqui quid est hoc vel illud: et obstupescunt omnes pre
timore qui habitant terram. et erit sapientia eorum et discipli-
na procedens nulli: nec semetipsis: et nō subcrescens aliqd ne-
q; addendū vel adijciendū ad eā quicq; et nō erit q possit imu-
tare aut q̄rulare sermones eorum. et erit iter eorū a mare vsq; ad

Jer. viij. ca:
Dabo mulie-
res eorū exte-
res eorū he-
redibus.

Sap. xvj. ca.
Et eligēt ma-
gis mortē et
siderabūt mo-
ri. Esai. ij.

Osee. iij.

Mat. viij. c.

Quis q̄ residui
sūt eligēt ma-
gis mortē q̄
vitam.

Dan. xj. ca. et mare: et ab ortu solis vsq; ad occasum. et ab aqlone vsq; ad deser-
 ruet in gladio et in flama et captiuitate et rapina dieru.
 Apoca. ix. ca. tu: et vocabit iter eorū via angustie et gradiunt in ea senes et se-
 In dieb' illis querūt hoies mortē et desiderabūt mori et fugiet mors
 ab eis.

Quo onagri et capre a deserto exeuntes oēm spēm besti-
 arū supgredient rabie et bestie siluarū fame interibunt.

Apoc. iij. ca. Disciplina em cū increpatiōib' q̄a Paulo dicta est hec: Aut em
 Ego quos ar Quia nisi venerit discessio primū et reuelat' fuerit: hō pcti: fili'
 guo et castigo q̄ est pditiōis. Siquidē discessio est disciplina vel correctio qua
 ysmahel vo- corripient yniuersi habitatores terre. Et quō onagrū vocauit
 catur onager. dñs de' ysmahelē patrē illoz. Propt' hoc onagri et capre a de-
 Apud hebre- serto exeuntes oēm spēm bestiarū supgredient rabie et ab eis mā-
 os vocat pha sueti conterent: et pausitabūt sub eis et psequent omnes et bestie
 ra vt patet. Best. xvj.

offices illuarū : fame interibunt eo q̄ discute sunt regiones ter-
re. Et abscedent om̄e lignū saltus: ⁊ species montiū disperiet. q̄
desolabunt vrbes ⁊ erūt regiones sine via. eo q̄ diminuta ē hu-
manitas et polluet terra a sanguine interfecto ⁊ cōtinebit fru-
ctus suos. Nō em̄ sunt hoies qui tyrannico more ac barbarico
nationes simpliciter obtineant. sed filij sunt solitudinis a deser-
to exilientes et ideo in desolationē p̄deunt : corrupti sunt et in
corruptionē mittunt. et odibiles sunt atq; abhomiabiles om̄i-
bus hoibus ⁊ ideo odium ipsis complectuntur.

Quō mulieres xpiane habētes partus in vtero pfodiē-
tur cū infantib⁹ suis gladio ab infidelib⁹ ⁊ thurais: ⁊ cor-
pora p̄iecta in plateis erūt volatilib⁹ in escā et canibus.

Deut. l. xxxij
ca. Congrega-
bo sup eos ma-
la et sagittas
meas ⁊ plebo
i eis. Consumā
illos fame ⁊ s̄
uorabunt eos
aues morfu a-
marissimo Dē
tes bestiarū l̄
mittā cū furo-
re trahētū su-
per terrā atq;
serpētū foris
vastabit eos
gladius ⁊ int⁹
pauor. inuenē
siml ac vginē
lactātē cū ho-
mie sene. ⁊c.

Quintus
angel⁹ sup ec-
clesiaz q̄ dicit^r
qn̄ tū flagellū
d̄ p̄secutio fi-
lioz ysm̄el q̄
dicunt thurci:
z de isto q̄nto
flagello sup ec-
clesiā z destru-
ctionē imperij
sedes grecorū
habet Apoē.
19. c. v13 d̄ qn̄
to angelo q̄ ef-
fudit irā. Itō
em̄ oīs q̄ ex.
Ad romanorū
ij. Itō em̄ q̄ in
manifesto ius-
de⁹ est neq̄ q̄
māifesto i car-
ne est circūci-
sio sed q̄ in ab-
scōdito iude⁹
est. Gen. 33. c.
habet q̄ d̄ ser-
centū milibus
hoīm q̄ extērt
de egypto duo
tū. f. caleph z
iosue fili⁹ Itō
intraverūt ter-
rā p̄missiōis.

Et in principio exitus eorum incipētes ab here mo: mulie-
res habentes partus in yteris gladio perforabunt et fetū pun-
gent simul cum maritibus. et infantes ab humeris nutricū ra-
piunt et necant et multa corpora proijciunt in plateis eo q̄ nō
sit quis sepeliat. Sapientes interficiētur eruntq̄ bestijs in escā.
Sacerdotes autem intrinsecus sanctorum locorum occidūtur:
et concumbent in eisdem cum mulieribus in fornicationibus
pessimis. virgines stuprant atq̄ mulieres deo datas turpant:
et violant etiam in ecclesijs in quibus perficitur mysticū sacra-
mentum: et contaminant sacrificium celebrandū. et ex sacris
vassis et calicibus comedant et bibent: sacras stolas induun-
tur. et ex ornamentis ecclesiarum et lapidibus preciosis ador-
nabunt se z vxores et mulieres eorum: et super filios suos im-
ponunt et super filias suas: et in equis suis: et super lectos su-
os expandunt ea. Et iumenta sua ad sepulchra sanctorum al-
ligabunt tanq̄ ad presepia. et reliquias eorum dispergunt: et
erunt homicide et corruptores et ignis p̄bationis generi chri-
stianorum. Etenim sacratissimus apostolus inquit. Non enim
omnis qui ex Israhel sunt et hi Israhelite. Ita non omnis qui
dicuntur christiani hi sunt christiani. Septem enim milia sicut
scriptum est saluati sunt filiorum Israhel qui non curauerūt ge-
nua sua ante Baal. et omnis populus per eos saluos factus est.
Et in ipso tempore dissensionis et persecutione filiorum ysm̄a-
el pauci inuenientur christiani veri: quēadmodum ipse salua-
tor noster in sanctis euangelijs dicit. Utiq̄ veniens filius ho-
minis putas inueni et fidem in terra.

**Quomodo christiani abnegabunt fidem et cle-
rici et monachi res diuinas prophanabunt.**

Notandus q
quod ad multi
tudinē copio-
sas oīm hoīm
sup terrā et et
am chřianoz
paucissimi in-
ueniunt chřia-
ni si ita q vir
apparēt p mlt
titudine aliorū
maloz sp tñ
ad nūerū. vñ
reseruant lux
ta illud. 3. Re-
gū. 19. ca. Re-
seruaui mibi f
isrl septē milia
a viroz q non
curauerūt ge-
nua añ Baal
per q̄s intelli-
gunt viri fides
les. vij. donis
spūs sancti pul-
chri formis il-
lustris q nō cu-
rauerūt genua
diabolo bella
tori. Ap̄ls ad
Tbimote. iij.

**Adinuetur in tempore illo spiritus perfectorum. et multi ab-
negabunt veram fidem et viuificatoriam crucem christi et san-
cta mysteria etiam sine aliqua vi vel tormento aut flagellis ab-
negant christum et assilunt transgressoribus. Preuidens autē
sanctus apostolus predicauit dicens. Quia in temporibus il-
lis recedunt quidem a fide: attendentes spiritibus erroris et
demoniorum doctrinis: in infidelitate et dolo: mendacibus
sermonibus attendentes, et cautherisantium suam conscientiā capitulo.**

et continuo adijciens idem dicit. In nouissimis diebus insurgunt tempora periculosa: et crunt homines semetipsos amantes: amatores pecunie: elati: superbi: blasphemii. parētibz non obedientes: inutiles: immūdi: sine affectione. absq; federe dlatōres. incontinentes: immoderati: malorum amatores proditores: susurrones inflati luxuriosi: amatores mundi: magis q̃ amatores dei ingrati. scelesti. sine pace. criminatores adulteri. inimici sine benignitate: proditores. proterui. timidi. voluptatum amatores omnes. imbecilles et infideles sacri legi. excōmunicati. nulla correctione meliorati: et semetipsos segregabunt ab ecclesijs sanctorum. etiam propria voluntate. idem enim tempus aduocat eos in errorē. Humiliter vero sentientes et quieti. suauēsq; et verissimi cultores dei. sapiētes etiam et conscientiosi scientificiq; et iusti. boni. morigerati et electi: non queruntur in tempore illo. Sed pro his inquiruntur. quicunq; tales sunt: semetipsos amantes. cupidi pecunie. elati. superbi. blasphematores: raptōres. plurium possessores: circumuentores. ebriosi. immisericoordes. transgressores. sine affectione. sine vinculo charitatis: insuaues: immundi: vt dixi. damnatores. incontinentes: immanuēti. inuerecundi. proditores. susurrones. adulatores. proterui. inflati. luxuriosi. fornicatores. adulteri. lenones. amatores seculi. fures. periuriosi. falsarij. mendaces et plagarij vt prediximus. Habentes quidem pietatis speciem: virtutem eius abgregantes.

Quomodo ex transgressione cleri: vulgus
in eos preter modum seruiet.

Tales ministri contra precepta dei erunt dierum illorum. et omnia que ab ipsis imperantur: facile perficiuntur. Timentes vero dominū in nullo: sed et officia mala reputabuntur in conspectu oculorum eorum pro nihilo. sed in vituperatione illorū sunt quēadmodum stercora sub vestigio cōculcata. Erūt enim homines in illa correctione filiorum ysmahel. et venient in necessitatibus vsq; dum desperent de vita sua in captiuitatibus et calamitatibus suis. Et tollitur honor a sacerdotibus et suprimitur misterium dei et quiescet omne sacrificium ab ecclesijs. et erūt sacerdotes sicut et populus in eodem tempore seu in septimo abdomatico tempore.

In nouo testa
mēto saluator
nr̄ ch̄rs deho
nestationē de
ri p̄dixit Ma
th. v. Vos estis
sal terre. q̄ si
sal euauerit
in q̄ saliet ad
nihilus valet
vltra nisi mte
taē foras ⁊ cō
culcet ab hoīs
bus.

Quomodo extra fame et pestilentia plurima pars
viventium morietur.

Per p̄mū sal
intelligūt pla
ti ⁊ sacerdotes
per scdm sal
intelligūt do-
ctrina ecclia-
sticorū atq; vi-
ta eorū ⁊ si am-
pli⁹ non valz
oportet q̄ mit-
tatur foras. i.
spoliēt ⁊ con-
culcēt ab hoī-
bus ⁊ illa pse-
cutio cleri p̄ce-
det destructio
nē thurcie im-
mediate vt po-
stea dicitur.

Lūq; igit complebit̄ numerus anno ⁊ potentie eorū q̄ ob-
nuerunt terrā: multiplicabit̄ etiā et tribulatio sup hoīes et sup
iumenta: ⁊ erit fames ⁊ pestilentia. et corrūpent̄ om̄es. et proij-
cient̄ hoīes sup faciē terre sicut puluis. Et p̄ singulos dies in
tempore illo adhuc plaga vna adiiciet̄ hoībus etiā dormiēs ac
cubabit̄ homo ad vesp̄rā: ⁊ exurgēs mane reperiet̄ ad limē la-
nuę dom⁹ sue: qui ab eo exigat pondus auri ⁊ argenti: ⁊ anga-
riantes se. Expedit̄ om̄is acceptio auri ⁊ argenti et venūdabit̄
homo om̄e vtensiliū suū. ⁊ ferramenta ⁊ opertoria ⁊ vestimen-
ta ⁊ in ip̄o ebdomatico tempore vendunt homīes natos suos.

Cuius itaq; rei gsa despererit dominus deus fideles vt susse-
 rant has tribulationes: vt mōstrent qui sunt fidelissimi vel in
 fideles et vt separent palea a tritico mūdo. eo q̄ ignis pbatio-
 nis est temp^o illud. ⁊ lōganimitatē fert deus sup tribulationes
 iustoz ⁊ fidelū: vt manifesti appareāt electi. p̄dixit enī nobis
 saluator n̄r ita inq̄ens. Beati estis cū exprobrauerit vos: et p-
 secuti vos fuerit: ⁊ dixerint om̄e verbū malū aduersū vos p̄pt
 me m̄c̄iētes: gaudete ⁊ exultate q̄niam merces uestra copiosa
 est in celis. sic enim psecuti sunt prophetas qui fuerūt ante nos
 Qui autē sustinuerit in finē hic saluus erit.

Dan. xj. capt.
 Et de erudit
 ruent vt p̄fen
 tur ⁊ eligātur
 ⁊ dealbanē vt
 q̄ ad temp^o p̄
 finitū q̄a ad
 huc aliud tem
 pus erit.

Quō thura post victoriā leti existētes: ⁊ cōiuan-
 tes a Romano rege Inter epulas opprimuntur.

Et post tribulationem que fit a filiis ysmahel: cumq; periclitati fuerint homines a tribulationis pressura: non habentes spem salutis aut redemptionis alicuius de manib⁹ eorum: persecuti et tribulati ab eis afflictiq; fuerint in fame siti et nuditate. Barbarorum vero nationes erunt hec comedentes bibentes et iocunditantes in victorijs eorum glorianes et in desolationibus quibus desolauerunt Persidam quoq; et Syriam: et Capodociam et Hysauriam: Affricam quoq; et Syclia: et eos qui habitant proxime Romam: et insulis. circumamicti que admodum sponsi: et blasphemantes dicunt ecce vicinus terra in fortitudine nostra et omnes qui habitant in ea. et nequaquam habebunt christiani ereptionem de manib⁹ nostris. Tunc subito insurgent super eos rex grecorum siue Romanorum in furore magno. et expurgiscitur tanq; homo a somno vini: quem estimabant homines tanq; mortuum esse: et in nihilo vtilem profecisse. Hic exiet super eos a mari Ethyopum et mittet gladium et desolationem in tribu que est in eorum patria. et captiuabit mulieres eorum et filios illorum.

Quomodo quidam filius regis Romanorum thurcos et eoru vxores et pueros captiuos abducet. et varijs penis afficiet.

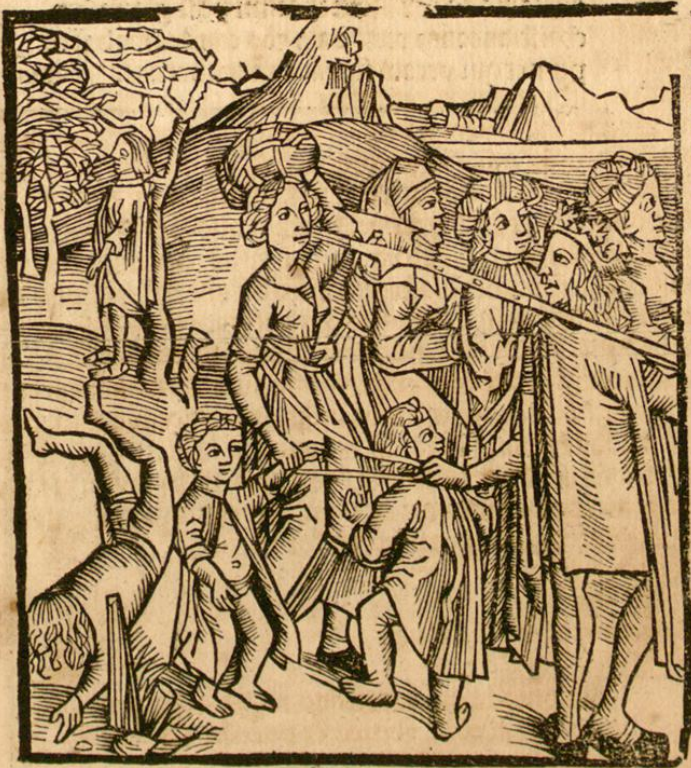
Super habitantes autem terram promissionis descendet filius regis cum gladio et concident omnes a terra: et cadet super eos timor et tremor: vndiq; et ipsi et vxores et filij eorum lugebunt infantes suos: stantes super eos et omnia castra eorum que sunt in terra patrum illorum: in manu regis Romanorum tradentur in gladio et captiuitate et morte et corruptione. et erit rex Romanorum imponens iugum suum super eos septies ultra quam erat iugum eorum super terram. et comprehendet eos angustia magna: fames: sitis: et tribulationes.

Ruia turcorum
ps. lxvij. Ex-
urgat deus et
dissipetur ini-
mici ei? et fugi-
ant q; oderunt
a facie ei?.

Ultimus
rex romanorum
q; et grecorum dicitur
quo vincit turcos
christianosq;
captos delibe-
rabit. Dasi. xi.
capitulo.

Rex roma-
norum per viam ma-
ris ethyopum
intrabit terram
Sarracenorum: sicut
ut Methodius
vult patet hoc
etiam Dasi. xi.
ca. loquens de
illo beato rege
romanorum in
hec verba Per-
thibani quod et e-
thyopam transi-
bit et fama tur-
babit eum.

Rex roma-
norum subiu-

gabit imperio
suo omnes ciui-
tates et castra
turcorum.

Jugū gra-
ue impōit om-
nibus sarrace-
nis et turcis se-
pties graui⁹.
ps. lxxviiij.

Redde vicini
nris septuplū
in sinu eoz im-
properium ip-
sorum qđ ex p-
bauerunt tibi
dñe. Apocal.
xviij. Reddi-
te illi induplū
sicut et ipsa red-
dit vobis.

Hiere. xliiij. c
Et erit qđ dñs
deserta.

et erunt seruientes ipsi et mulieres et filij eorum et seruientes
his qui sibi seruiebant. et erit seruitus eorum amarissima centu-
plum et durissima vltra hanc quam christianis imposuerunt et
tunc pacificabuntur terre que ab eis fuerant destructa: et redi-
et vnusquisq; in terram suam et in hereditatem patrum suorum
Armenia: Lylicia: Ilysauria: Affrica: Grecia: Syllia et omnis
qui de captiuitate relictus est reuertitur in propria et in pater-
na sua. et multiplicabuntur homines super terram que desola-
ta fuerat sicut locuste in multitudiue.

Quomodo rex Romanorum post gloriosam
christianorum victoriam eos condemnabat et
punit qui veram fidem abnegauerunt.

Egyptus vero desolabitur. Arabia igni cōcremabit. et ma-
ritime pacificabūtur. et omnis indignatio et furor regis Ro-
manorū super eos qui abnegauerūt dominū nrm ihesū chr̄m
exardescet. Et sedebit terra in pace et erit pax et tranquillitas
magna sup terrā: qualis nōdum est facta. neq; fiet similis illi
eo q̄ nouissima est et in fine seculorū. Erit enim leticia sup ter-
rā et cōmorabunt homines in pace et reedificabūt ciuitates et
mansiones hoīm ⁊ liberabūtur sacerdotes d̄ necessitatib⁹ suis.
et requiescēt hoīes in tēpore illo a tribulationibus suis.

Quo christiani nimium gaudentes de victoria et obliti beneficiorum dei a repentesupuenientibus Hog et Abagog opprimuntur.

Marb. xliij.
Luce. xvij. c.
ij. Petri. iij.
Miere. viij.
Peccauimus
enim domino expec
taui pacem
et non erat ho
mo turpis me
dele et ecce for
mido et.

Et hec est pax quam beatus apostolus exposuit dicens. Cum autem dixerint pax et securitas. tunc eis superueniet interitus. Et continuo dominus in euangelio sic inquit: sicut enim in diebus. Hoc erant homines manducantes et bibentes et nubentes et nuptias contrahentes ita erit in nouissimo die. In hac igitur pace sedebunt homines super terram cum gaudio et leticia comedentes. et sese potantes: nubentes et dantes ad nuptias exultantes et gaudentes et edificantes construentes et non erit timor eorum nullus sollicitudo. Tunc reserabuntur porte aqilonis: et ingredientur virtutes gentium illarum quas conclusit intus Alexander magnus: et concuciet omnis terra a conspectu eorum. et expauescet ho-

Sextus an
gelus siue sex
tus flagellum su
per ecclesiam
vniuersalem. vt
patet Ezechiel
38. et xxxix. et
Apocal. xix. c.
de Hog et Ma
sog.

mines et fugientes cōteriti abscondent se in montib⁹ et speluncis: et monumentis. ⁊ mortificabūtur a timore. et corripientur pre pauore q̄ plurimi. et nō erit qui corpora sepeliat.

Bētes nāq̄ q̄ exient ab aqlone. comedēt carnes hominum bibēt sanguinē bestiarum sicut aquā: et comedēt iminūda. serpentes. scorpiones et vniuersa abominabilia et horribilia bestiarum. et reptilia que repetant super terram. iumētoꝝ autē ⁊ corpora mortuorū ⁊ abortiua mulierū. ⁊ necabūt pueros. ⁊ largiūtur eos matrib⁹ suis vt comedant eos et corrumperit terram et cōtaminabunt eam: et nullus erit q̄ possit stare cōtra eos.

De Jopen ciuitate habet
Act. x. caplo
et Ezech. 39.
ca. Jopen est
ciuitas ⁊ portus
maris illis
transfretanti
b⁹ de nris ter
ris pro mare
ad irā et ter
rā pmissionis
quā ciuitatē
Iaphet ⁊ ter
tius fili⁹ ipsius
Iaphet primo
fundauit.
Natiuitas au
techristi.

Post ebdomodā 40 tps cū cōphenderint ciuitatē Jopen.
mittere dñs de⁹ vnū ex pncipib⁹ militie sue ⁊ pcutiet eos ī vno
momēto tēpis. Et post hec descēdet rex Romanoꝝ ⁊ demora
bit ī hierl'm septiana tēpoꝝ ⁊ dimidia. qđ ē. x. anni ⁊ dimidiū.
Et cū cōplebūt. x. anni ⁊ dimidi⁹. ⁊ apparebit fili⁹ pditionis.
Hic nascet ī Chorofai ⁊ nutriet ī Bethsaida. ⁊ regbit Laphar
naū. Et letabit Chorofai eo qđ in ea ē. Et Bethsaida ppter qđ
nutrit⁹ est in ea. Et Lapharnaū eo qđ regnauerit in ea. Prop
ter hāc causā in euangelio dñs tertio sententiā dedit dicens.
Ele tibi Chorofaim; ye tibi Bethsaida; ⁊ tibi Lapharnaum; si
vsq; in celum exaltaberis vsq; ad infernū descendes.

Quo vltimus rex Romanor in monte Oliueti
coronam et regnum offert deo et illic moritur.

Hic vltim^o
rex Romano
rum tradet im
periu deo p^ri
Dan. xj. c. h^r
implicite quo
mo rex roma
nor ascendet
morte caluarie
in hee verba.
Et fiet taber
naculu suu a
peduo inf duo
mari a sup mo
tem inclitum
et sanctum et
veniet vspad
sumitate eius
z nemo auxili
abitur ei.

Et cu hic apparuerit fili^o p^riditiois: ascendet tuc rex Roma
nor sursum in Galgatha in q^o cofixu e lignu sc^re crucis: in q^o loco
p nobis dⁿs morte sustinuit. Et tollet rex coronam de capite
suo et ponet ea sup cruce z expadet man^o suas in celu et tradet
regnu christianor deo p^ri: et assumet crux in celu siml cu coro
na regis: ppter qd suspens est i ea dⁿs n^r iesus chr^us: p^ri co
munē oim salute ipa cruxicipiet apparere an eu i adu^rtu ipi^o.
ad arguēdā p^rfidia infidelium. z coplebit pphetia David dicent^{is}
In nouissimis dieb^o ethiopia pueniet man^o ei^o deo. Ex eo q^o
ex semie filioz Chuseth filie Phool reg^{is} Ethyopie ipse nouis
sime pueniet man^o suas deo. et cu exaltata fuerit crux in celum

sursum. etiam tradet continuo spiritū suū Romanorū rex. Tūc hic morie-
 destruet omnis principatus ⁊ potestas cū apparuerit filius per
 ditionis. Est autē hic de tribu Dan sūm pphetiā patriarche Ia-
 cab que dicit. Dan cerastes in via et accubans in semita mor-
 dens calcaneū equi vt cadet ascensor eius retrosum: salutare
 tuū sustinens. Equus igitur est veritas et pietas iustorū. Cal-
 caneū vero nouissima dies. et sancti hi qui in illo tempore sup
 equū i. sup verā fidē ascendent ⁊ pūssime equitabunt: ⁊ seque-
 bunt a serpente siue filio perditionis: in calcaneo. i. in nouissimo
 die. In omnibus enim fantasijs et mendacijs sermonibus. et

tur vltim⁹ rex
 Romanorum
 Gen. xlii. cap
 habet hec p
 phetia.
 Septimus
 angel⁹ sup ec-
 clēiā seu sep-
 timū flagellū
 hic false pda-
 cat ⁊ docet an-
 tichristum.

De miraculis factis per antichristum.

operibus suis que sunt ab eo. Faciet enim tunc signa et prodigia multa super terram inertia vel imbecillia et zophistica falsa. Leci enim respiciunt. claudi ambulant. surdi audiunt. et de moniaci curantur. conuertet solem in tenebras et lunam in sanguinem apparenter. In omnibus suis signis fallacissimus falsissimis et deceptionum prodigijs seducet si potest fieri etiam electos: sicut et dominus explanauit in euangelio. Aspiciens ergo patriarcha Jacob: cordis oculis considerauit que ventura essent in nouissimis diebus a venenoso serpente: vel filio perditionis facienda: quoniam etiam in hominibus tribulatio et angustia per eum fieret. Expoluit sicut ex persona generis humani condolens: et vocem emittens dixit. raro expectabo salutare tuum domine. Dominus autem de antichristo prefatus est dicens. Si fieri potest etiam in errorem inducere electos. Ingredietur enim hic filius perditionis in hierusalem et sedebit in templo dei sicut deus: homo cum sit carnalis ex semine viri et utero mulieris de tribu Dan. Nam et Judas scariotis qui et traditor domini extitit: de tribu Dan descendit.

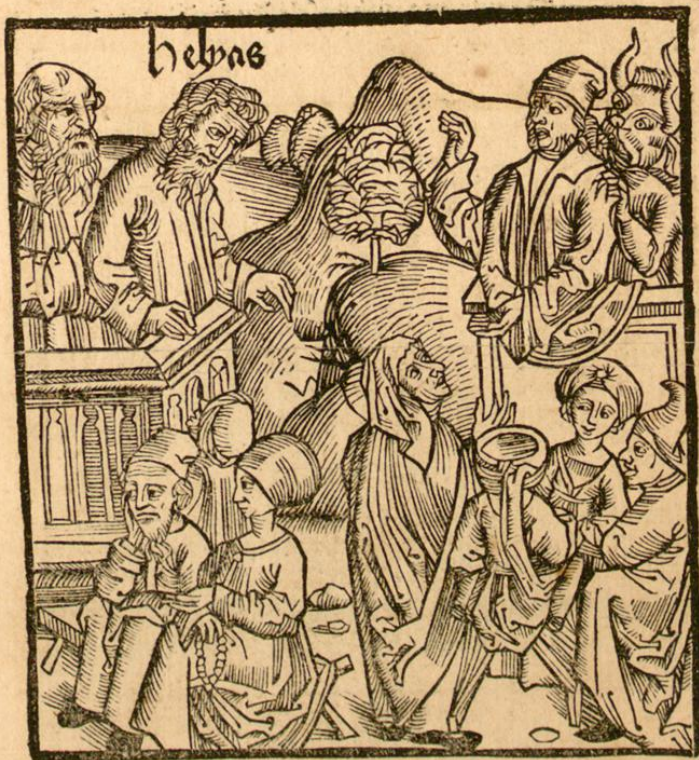
Matth. xxliij.

Luce. vij. ca.
Matth. xxliij.
hic ingredietur
antichristus hic
rusale et uidebit
sibi templum.

De predicatione Enoch et Ihelie contra antichristum.

Enoch et
Ihelias predica
tio Apoca. xj
ca. Dabo duo
bus testibus
meis scz.

Cumq; multiplicata fuerit tribulatio dierum illorum a filio perditionis: non sinet diuinitas aspicere perditionem generis humani: quod redemit proprio sanguine. Continuo mittet suos famulos sincerissimos atq; charissimos supple Enoch et Ihe

liam ad red arguendum eum. et palam omnibus gentibus cor
 ripient eius seductionem et ostendent eum mendacem coram
 omni homine. et nihil esse. Et quia propter interitum ⁊ perdi
 tionem multorum exiit de templo: gentes ergo videntes eum
 confusum seductionēq; eius obiurgationibus multis increpa
 tam a famulis dei: dimittent eum et fugiunt ab illo et adhere
 bunt iustis illis. Videns ergo seductor sese durissime increpa
 tum ab vniuersis contemptum. furore et iracundia calefcens:
 interficiet illos sanctos dei.

Helie Enoch
 ⁊ pphetabū
 idest predica
 bāt dieb' mila
 le ducētis sexa
 aginta.

De extremo vniuersali Iudicio.

Aduent⁹ chri
ad iudiciū qn
tum ad annū
diē et horā est
nobis oīno in
cert⁹ ex x̄bis
euāgelij. Tūc
interrogauit
eum discipuli
chri v̄ habet
Matth. xxij.
Dic nobis qm
hec erūt aliē
qm fiet consu
matio seculi.
Ad q̄s salua
tor. Nō est ve
strū nosse tpa
et momenta q̄
pat̄ posuit in
suā potestate
neq̄ fili⁹ hoīs
scit. Et hoc d̄z
itelligi fm su
am hūanitatē
et nō diuinita
tem.

¶ Tunc apparebit signū aduentus filij hominis et veniet in
nubibus celi cum gloria celesti. et interficiet eum deus spiritu
oris sui fm expositiō nē apostolicā. Tunc fulgebunt iusti tan
q̄ stelle in mundo: verbum vite in se continentes. Impij autē
proijciuntur in infernum: ex quo cripiamur per gratiam et hu
manitatem domini dei et saluatoris nostri Iesu christi. in quo
est patri vna cū spiritu scō oīs honor ⁊ glia et magnitudo et
imperij nunc et in sempiternū ⁊ in secula seculorum Amen.

De ciuitate hierosolyma et a gentibus occupatione.

Incipit tractatus super Abethodium qui in se continet quinque capitula quorum primum est de possessione terre sancte.

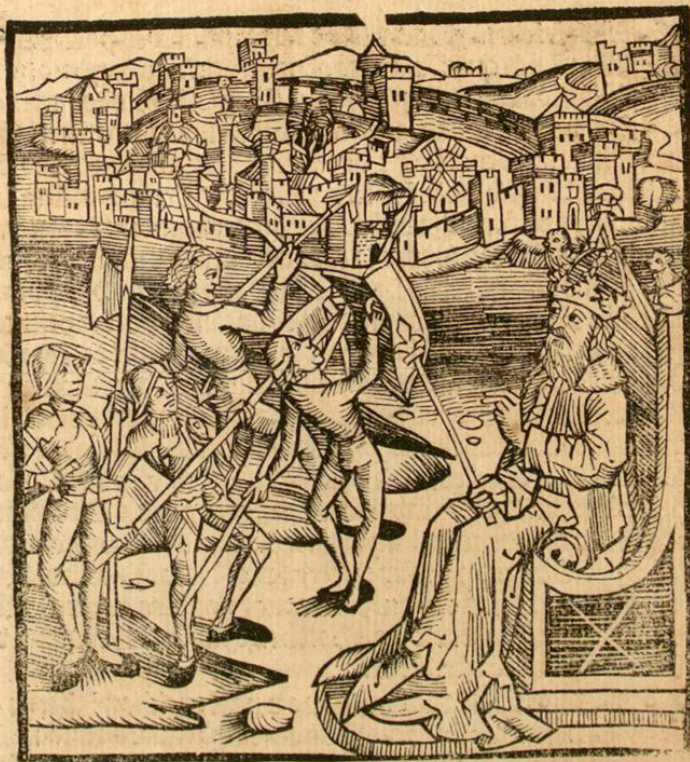
Ierusalē calcabit a gentib⁹ donec impleant tpa nationū. Luce. xxi. cap. Et apłs ad Romanos. xi. ca. Tūc em̄ om̄is plenitudo gentiū intraverit oīs israhel saluus erit. Bt̄s Methodius xō dicit. Et replebit hierlm̄ a gentib⁹: ⁊ terra pmissiōis. a facie hoīm a quatuor ventis q̄ sub celo sunt. ⁊ erit in eis pestilētia ⁊ fames ⁊ exaltabit cor exterminator ⁊ in supbiā elabit. et loquent̄ excelsa vsq; ad temp⁹ pstitutū eis. Questio quare sarraceni ⁊ infideles possideāt terrā sc̄tām. Ad questionē illā dātr̄ triplex r̄sio iuxta Vincen. sup̄ isto passu euāgelij. Ecce ascendim⁹ hierosolymā. Prima est ad excusationē chr̄ianoꝝ. Sc̄da ppter cōfusionē sarracenoꝝ. Tercio ppter cōuersionē iudeoꝝ. Ad primā causā ppter excusationē chr̄ianoꝝ talis ratio est. Quia null⁹ hō est ita sc̄t⁹ quin peccet. excepto ch̄so ⁊ virgīe maria. vñ Eccl. viij. Nō est hō iustus in terra q̄ faciat bonū ⁊ nō peccet. vñ Psalmi sta. ps. cxv. Ego dixi in excessu meo oīs homo mēdax. Et de⁹ nō vult q̄ chr̄iani peccent in illa terra in qua fili⁹ dei passus est p̄pctis hoīm. q̄a hoc reputaret ad maximā iniuriā. De agarenis vero nō ita iniuriat̄. q̄a canes sunt. multū em̄ displicet regi ⁊ indignaret̄ si fili⁹ sui vel mulieres mingerent in camera sua. si aut̄ canis mingeret nō curat. Idem in pposito de terra sc̄tā multū displicerunt ch̄so si nos fili⁹ p baptisimū facerem⁹ in ea corruptiōes ⁊ pctā. sed de agarenis tanq̄ de canib⁹ nō curat. ⁊ pcor dat auctoritas ch̄si n̄si p nostro themate superi⁹ allegato. Iherusalē calcabit a gentib⁹ donec r̄c. Et sic patet prima ratio sc̄z ppter excusationē christianoꝝ ne peccem⁹ in camera sc̄rificata regis regū iesu christi: nō possidemus terrā sc̄tām. Tū patet q̄ hierlm̄ capta fuit p cruce signatos q̄ diu fuerit in sanctitate: vt postea diceſ vbi d̄ terminō illi⁹ vltimē duratiōis tractabit. Quā diu etiā christiani sine offensa ch̄sti fuerūt: tam diu possiderūt terrā sc̄tām. Sed cū multiplicata fuerunt in eis mala et offensa ch̄sti: cōtinuo expulsi fuerūt a terra illa. et introducti fuerunt canes sarraceni ad seruandā illā sicut patuit. Sc̄da ratio est ppter cōfusionē sarracenoꝝ. Ipsi em̄ sunt fili⁹ christianoꝝ. q̄a nō sunt octingenti anni adhuc q̄s Abachomet⁹ a Sergio deceptus. homo maledict⁹ decepit eos. Et ideo agareni sunt christiani rene gati. ⁊ ppterea retinēt adhuc aliqd de fide ch̄stiana

Quare chr̄iani
nō hodie non
possident terrā
sanctam

Agareni q̄d
credant.

na ⁊ credūt ⁊ aliqd nō. Credūt nāq vt christiani q vn⁹ est de⁹
creator oīm. nō credūt q ille de⁹ sint tres psonē. et in cōfusione
ipsoꝝ ipsi psonaliter ostēdunt locū in quo christ⁹ fuit baptizat⁹
vbi tota trinitas apparuit. Scdo credūt q fuit hō pur⁹ ⁊ ver⁹ ⁊
scr⁹ de spūscō in maria virgine cōcept⁹. ⁊ in magna reuerē-
tia habēt euāgelii illud. Absissus ē gabriel angel⁹ ad mariā x-
ginē. Itē sarraceni nō credūt q sit de⁹. vt ptz in falso libro eoꝝ
q dicit Alkoran⁹. ⁊ in cōfusione sue credētie ostēdunt locū vbi
suscitauit Azarū pprio impio. q nō potuisset nisi fuisset deus
Tertio credūt q ē in celo. sed nō credūt q ē in sacramēto altar⁹
⁊ in cōfusione eoꝝ ostēdūt xpianis locū cenaculi in q xps illd sa-
cramētū instituit. Itē nō credūt xpi passionē. tñ i eoꝝ cōfusione
ostēdūt vbi xps fuit crucifixus. Itē agareni baptizant. sed nō
cū forma xboꝝ. ⁊ ipi ostēdūt locū vbi xps cōstituit sacramētum
baptismi cū forma illa In noīe patr⁹ ⁊ filij ⁊ spūscō. in eoꝝ cōfu-
sione. Itē dicit Dauid. Fac me cū signū i bono vt videāt q me
oderūt ⁊ pfundant. Tñ sicut custodes portarū in domib⁹ regū
xpianoꝝ cū haberi pnt sūt hoīes difformes. vt Ethyopes. sic q
null⁹ intrare pōt nec fili⁹ neq milites. nisi p man⁹ illoꝝ. sic xps
in palatio suo terre scē pmittit q custodes portarū illi⁹ patrie
sūt hoīes difformes. s. bestiales Abachometiste: nescz filij sui mi-
lites xpiani: ad interiora secretorū terre scē admittant nisi p ma-
nus illoꝝ. Etia in domib⁹ magnatū scz in castr⁹. etia in nauib⁹
maris ponunt canes vt custodiāt. ne quis ingrediat nisi sit hō
paci⁹ ⁊ ad honorē talis loci. ⁊ patet q sic etia custodes et vigi-
les terre scē sūt canes sarraceni. ne qd ingrediat ad interiora se-
creta vbi xps in hūana natura ambulauit nisi fuerit hō paci⁹ et
ad honorē illi⁹ loci quales sūt pegrini xpiani visitātes terrā san-
ctam. Et patet q istud cedit in cōfusione sarracenoꝝ q assimilā-
tur canib⁹ custodiētes domos. Itē in cōfusione cuiuscūq xtu-
si est sustinere aliqd ppter auaritiā. Tñ ergo sarraceni reputēt
se virtuosos et credunt falsum esse qd iesus nazarenus fuit mor-
tuus ⁊ sepultus ⁊c. et tñ hoc sustinent ostēdētes pdicta loca vt
dictū est cū magna diligētia. vt patet p illos q in terra scā fue-
runt ⁊ ostēdunt. ppter auaritiā. quia ppter interesse qd recipi-
unt a peregrinis christianis. ergo possessio terre sancte per sar-
racenos: est in eorum cōfusione. Non em̄ permitterent p-
cipes christiani p toto auro mundi. si inter eos esset sepulchrū

Achemeti: & visitaretur & honoret a saracenis: sicut faciunt
xpiani in terra sc̃a. cū hoc nō solū cederet in cōfusiōē xpiano-
rū sed etiā incōtumeliā creatoris. sciētes falsū q̃ honor debe-
at exhiberi bestiali & spurcissimo Achometo. q̃ locū nō h̃z p-
pter abyssū criminū in eo cōtentoꝝ. Est ergo in cōfusiōē sa-
racenoꝝ & possessio te. restet & in honorē xpianoꝝ. Tertia ratio
ppter cōuersionem iudeoꝝ. Iudei nāq̃ sc̃dm q̃ ex lege moysi
sunt assueti & nutriti terreni sunt & sperant q̃ messias ducet eos
ad illā terrā. & dicūt intra se. Ecce habebim⁹ hierosolymā. pro-
pter hoc iesus xps verus messias voluit q̃ nec xpiani nec iudei
habeāt illam terrā. q̃a nō venit vt daret illā terrā: sed celestē de
qua Dauid. Credo videre bona dñi in terra viuentiū. sed illa
est terra morientiū. Ideo ap̃lus ad romanos vltimo dicit. Nō
habemus hic ciuitatē manentē. sed futurā inquiram⁹. Et no-
tandum est dato q̃ terrestris hierusalem & terra p̃missionis in
quā partes eoꝝ p̃mo p̃ Josue ducti sunt: post mortē Achometi
cum exierūt diram captiuitatē egyptiā. & sc̃do ppter dēme-
rita: & pctis exigentib⁹ diuersis: & specialiter ppter occasionem
pphetāꝝ introducti sunt sc̃do modo in captiuitatē babilonicā
quā septuaginta annis detenti fuerunt. Et post annos hos p̃
Lyrum regem persarū om̃es remissi in hierusalē. atq̃ per Zo-
robabel princ̃em & Esdrā scribā sc̃do modo introducti.
Tamen ppter zelus cōmissum in filium dei verū messia. ex le-
ge eoꝝ et pphetis p̃missum: qui mortuos eoꝝ resuscitauit. pa-
raliticos curauit. demōes ab eoꝝ filiis repulit: viā salutis quā
venirēt ad celestē hierusalē q̃ est visio pacis edocuit: quē inno-
center interfecerūt: suspendētes eū turpissimā morte in patibu-
lum: inter sceleratos. qui peccatū non fecit nec dolus in ore ei⁹
inuentus est. vt dicit hieremias ppheta. Ex hoc maximo pec-
cato cōmissio in filium dei introducti sunt per romanos princ̃i-
pes sc̃z Titum et vespasianū in tertiā captiuitatē que durabit
imppetū & hoc ppter mortē iesu nazareni. Tū ppheta bene
dicit. Expelle eos. supple iudeos de terra pp̃ria: qm̃ irritaue-
rūt te dñe. Itē q̃ occisio xpi est grauissimū pctm̃ qd̃ iudei com-
miserūt. vnde Amos. tertio habetur. Super tribus sceleribus
Iuda et super quartum non conuertā. quia vendiderūt iustū
sc̃z iesum nazarenū filiū dei p̃ argento. & pauperē p̃ calciā mēto
q̃ quo pauperē p̃dixit Zacharias in ei⁹. xij. ca. Dicite filio syon

Ecce rex tu^s veniet tibi māsuer⁹ sedēs sup asinā et filiū sub
iugalis. ⁊ ip̄e pauper. hec et alia patēt superius vbi tractat de
sexto millenario d̄ excidiōe iherl̄m. ⁊ quō mortificati puniti ⁊ in
vniuersum mundū imperpetuū captiuitatē ducti sunt hebrei.
Iudei ergo nō possunt nisi per penitētiā hoc scelus commis-
sum ab eorū captiuitate q̄ durant yltra mille et trecētos annos
liberari. sic fiet yltimis temporib⁹ vnde psalmista. Conuer-
tentur ad vesperam et patientur famē vt canes. Cessent ergo sar-
raceni ab excellētia sue legis. sileant iudei et conuertant a mi-
seria sua: Consoletur xp̄iani infiliatiōe et militia sua. qz xpi-
stus dedit eis potestates filios dei fieri his qui credunt in no-
mine eius. Iohannis primo.

Prima ex-
citatio hierusalē
post passionē
christi.

Secundu tñ q hierusalē ⁊ terra pmissiōis post passio-
nē dñi quat fuit data ad man⁹ chřianoz. Prio per
Romanos. vt p Tytū et Vespasianū oēs iudei q
nō fame aut gladio mortificati sunt introducti sūt
in captiuitatem vt dictū est ⁊ vbi scribit de excidiōe hierusalē.
de illa deuastatione habet hierc. i. ij. xij. c. Trenoz in suis la-
mentationib⁹ de pma illa desolatiōe ppter innocentē mortem
quā cōmiserunt cruēt⁹ manib⁹ i filiū dei Et de pzia excidione
hierlm post passionē dñicā habet etiā Dan. ix. ca. in his vbis.
Post ebdomodas sexagita duas scz cōputando post captiuita-
tem Babilonicam occidet chrūs. ⁊ pseqtur Daniel dicēs. Et
ciuitatē scz hierusalē ⁊ sanctuariū dissipabit pplus scz Roman⁹
cū duce vēturo scz Tyto. ⁊ finis eius vastitas. et post finē belli
statuta desolatio. et cōcludit ppheta. Et erit in tēplo aboiatō
desolatiōis et vsq; ad cōsumationē et finē id est vsq; ad vltima
tēpora pseruabit De ista captiuitate iudeozū pdirit Saluator
flendo. Ne autē pregnātibus et nutrientibus in illis diebus.
erit enim pressura magna super terram. et ira populo huic. et
cadent in ore gladij. et captiui ducentur in omnes gentes. etiā
in eodem Luce. i. capitulo. et Matthēi. xxij. et Marci. xij. ⁊
Job. xv. ca. et postea scribitur.

Prima posses-
sio chřiano-
rum in hierlm

Prima possessio chřianoz post excidionē hieru-
salē facta est tēpore Adriani impatoris: q fundamē-
ta tēpli cū aratro euertisse dicūt. et ciuitatē aliter edī-
ficasse in locū Caluarie ⁊ cū epīs et chřianis eandē
collocasse ⁊ mult⁹ annis inhabitauerūt postea p paucis annis
exceptis. vt tpe Iuliani apostate q reedificauit templū in prio-
ri loco hierosolymis. ⁊ iudeos fecit inhabitare. q tñ corruit iu-
xta pphetiā Daniel. ix. Et chřiani habuerūt terrā sanctā i ma-
nib⁹ vsq; ad regē Persarū. Scđo modo hierusalē capta est p
Cosdram regē Persarū. qui Cosdras abstulit crucez sanctā ab
hierusalem. et duxit secum in Persiam. et fecit se adorari et ci-
uitatem sanctam cum infidelibus inhabitare.

Secūda exci-
ditio hierosoly-
me.

Secūda recu-
peratio terre
sanctę.

Secunda deliberatio hierusalē et terre scđe. facta p
Eraciū impatorē. qui Cosdram regē Persarū vi-
dit. picatq; eū in fluuiū Danubiū. et sanctā crucem
cū maxima reuerētiā secū in hierusalem asportauit

vt patet in legenda de exaltatiōe sancte Crucis. et restituit ter-
ram sanctā cū sancta ciuitate chřianis. q̄ tūc fuit in habitabilis
facta p̄ infideles. Itē iste Cosdras q̄ ab Erachio submersus
est hierlm cepit et alias mltas ciuitates: occisis nonaginta mili-
bus. Itē Erachius tāte fortitudinis fuit q̄ de eo scribit q̄ leo-
ones sepe p̄strauit. Facta sunt aut̄ hec sedēte in cathedra Pe-
tri Gregorio papa primo. Et nota q̄ p̄ paucos annos post
Erachii impatorē sc̄z tempore Cōstantini tertij. q̄ rexit. xxvij.
annis. et fuit proximus impator et immediat⁹ post eū Euge-
nio. j. Hierusalē capta fuit a Abachomeristij q̄b⁹ Ithumarus pre-
fuit. q̄ in loco antiq̄ tēpli nouū crexit supstitutum ⁊ p̄phanum
ablata pri⁹ cruce. Abachometusq̄ tempe Erachij cū falsitatib⁹
totū Romanū imperiū in affrica auertit ab obedientia roma-
norū. in quo bello Erachij sunt cētum quinq̄ginta milia bella-
torum de exercitu imperatoris interempti.

Tertia ex-
cidio vrbis
sancte.

Uercia recuperatio hierusalem et terre sc̄te facta per
christianos. et fuit tertia possessio chřianorū q̄ facta
est tēpore Leonis pape. iij. p̄ Karolum magnū re-
gem Frācie recuperat et subijcitur manibus fide-
um. et saracenorum secta vbiq̄ vastatur: quia tempus miserati
onū venit cū Karolus regnasset in Frācia. xxxiiij. annis assum-
ptus est in imperatorem Romanorū. et imperauit annis. xiiij.
quante prerogatiue vite hic fuerit in omnibus que principem
laudabilem faciunt. qui valet enarrare: sufficienter patent hec
in cronicis et in legenda quam scripsit Emardus. Sepultus
q̄ est Karolus magnus in Aquisgrano vbi requiescit corpus
anima autem eius in celesti curia collocata. Anno vite sue.
lxxvij. obiit.

Tertia re-
cuperatio
hierosoly.

Quarta possessio terre sancte ab infidelib⁹ facta est
tēpore Heinrici impatoris. Nota q̄ a Karolo magno
vsq̄ ad Heinricū p̄mū ipatorē q̄ fuit dux Bauaro-
rū gubernacula iperij tenētis. ⁊. xvi. post Karolū
hierlm ⁊ terra p̄missiōis itez ⁊ quarto mō capit a saracenis p̄-
mittete deo ⁊ Gloriosus sepulchrū ab infidelib⁹ possidet. Ju-
dei multis in locis metuētes. baptizant sedēte in cathedra Pe-
tri Sergio. iij. ⁊ post eum Tusculano Benedicto viij. Sepul-
chrū aut̄ dñi fere p̄. cc. ānos saraceni i manib⁹ suis habuerūt.

Quarta ex-
cidio hiero-
solyme.

Quarta re
cuperatio hie
rusalem.

Quarta possessio terre sancte et hierusalem per christianos facta
est tempore heinrici tercij imperatoris. sedente in cathedra
Petri Urbano. scdo. postquam infideles occupauerunt
permissio modo terra sancta circa annos. lxxx. Hierusalem
et terra permissiois hoc tempore ex magna parte recuperata est. Cepit enim
hierusalem Gotfridus dux fracie. et sepulchrum gloriosum cum Anti
ochia et alijs ciuitatibus multis de manibus saracenorum. Creditur
transfretasse ultra. dc. milia christianorum. Quam autem zelus fuerit in
omni populo ad hoc opus perficiendum. et quod ex omni statu senes et iu
venes diuites et pauperes confluere nemine compellente: vir aliquis
sine lacrimis aut dicere aut audire posset. Passagium enim istud
fuit beate marie virginis quam mirabiliter duxit et preterit. pugna
tores suos sicut ostensum fuit in visione. Principes fuerunt plu
res Gotfridus Bulion dux Lutringie: qui adeo robustus fuit quod le
onem interfecit: et fratres eius Eustachius et Balduinus. Robe
mundus dux Apulie: hugo frater regis fracie. et plures alij qui pro fide
se discrimini dantes: gloriose vicerunt: et nomen sibi eternum adquisierunt
in omnibus magnifice a domino delectati et cetera. vide hystoriam. Gotfridus
vero factus hierosolymitanus rex ab omnibus digne vocatus christianis
Ob reuerentiam tamen passionis saluatoris noluit auream coronam defer
re. sed spinem in memoriam spinee corone domini: cum qua coronatus fuerit
Lancea domini cum qua latere christi in cruce pendens aptum est: in antio
chia inuenta est et miraculose demonstrata cuidam rustico. Idem
Gotfridus habuit fratrem eque victoriosum Balduinum nomine qui ei in
regno successit. Et erat totus inclitus. miraculosa bella gessit contra
sarracenos. Finis successio regum Anglie. Et Wilhelmus co
mes Normannorum interfecto Araldo regnat pro eo de quo fit men
tio in hystoria Conceptionis beate marie virginis.

Ultimus occi
dio hierosoly
me.

Ultima possessio hierusalem cum terra sancta facta est a
sarracenis et thurcis post mortem Gotfridi et Baldui
ni fratris eius et nepotis sui. habuerunt enim christianis sepulch
rum domini a tempore Gotfridi usque ad tempus imperatoris Frideri
ci primi: ferme annis. lxxx. sed multis peccatis et demeritis chri
stianorum: hierusalem nouissime permissa deo capite a sarracenis
et gloriose sepulchrum cum sancta cruce propter peccata christianorum et preci
pue luxurie et crapule. Quia rarus erat in monasterijs: rarius
que in seculo quem non morbus luxurie infecisset. et quia tota ter

ra sordescbat facinorib⁹: ideo p̄ficiet dñs pplm suū. Passagi
um grande ordinat tempore Clemētis tertij. et Frideric⁹ pri
mus imperator crucem accepit et multi principes cū eo: et fa
ctus est cōcursus maximus sed parū profecerūt. nec aliquid re
cuperauerūt preter solam ciuitatem magnam Accon et consi
git eis sicut predixerat eis bea⁹ Joachim abbas de Calabria.
quia sciscitātib⁹ principib⁹ cū Friderico impatore ab eodē bea
to viro quē ad se cōuocauerūt an ire deberēt pro recuperāda
terra sancta Respōdit nō. quia tēpus nondū impletū est. qua
re vtor digne verbis saluatoris p̄themat. Iherusalem calca
bitur a gentibus donec impleantur tempora.

Quō nudi homines veniētes ex mōtibus et nemo
ribus faciūt antese fugere omnes homines.

Secundū capitulū est de termino durationis istius
ultime possessionis terre scē p infideles: ac destructi
one Turcie ⁊ oppreſſione ſaracenoꝝ p chꝛianos.

Donec impleantꝝ tꝑenationū: xꝑa a chꝛo. plato lo
co ⁊ caplo vbi ſupra. Nota qꝫ ex his verbis ſalua
toris habetꝫ autē tice terminus qua ampliꝝ hierlm
et terra ꝑmiſſiōis nō ihabitabitꝫ a ſaracenis ⁊ Tur
cis, nec etiā a iudeis: ſꝫ in his ihabitabitꝫ a xꝑianis vltimis his
tēporibus nō autꝫ poſſunt itelligi ꝑ ꝑmā recuperationē Adriani
nec ꝑ ſcdam factam ab Eraclio, nec ꝑ tertiā factam a Karolo
magno iſtis impatoꝝibꝫ, nec ꝑ Gotfridū, qꝫ poſt iſtos oēs hic
ruſalem et ſepulchꝛū dñi cū tota terra ꝑmiſſiōis iterū ꝑ ſarace
nos, et iam ꝑ ſaracenos et turcos ihabitabilis eſt. Ergo verba
xꝑi includunt in ſe ⁊ itelligūtꝫ de illa vltia qꝫ eſt quarta. Verba
autꝫ xꝑi. Donec impleantꝝ tꝑa nationū: Lō ſoꝛmiter poſſunt expo
ni ꝑ textū beati Aꝑethodij, cū dicit. Inter cetera. Et poſt tri
bulationē qꝫ fit a filijs Iſmael, cūqꝫ periclitati fuerint homies
a tribulatiōis ꝑreſſura, et cōgregati fuerint, vꝫ ſuperius dicāꝫ.
In terrā ꝑmiſſiōis ducti in captiuitatē a quattuor ventis qui
ſub celo ſunt, ſicut noſtris tēporibꝫ hec omnia cernimꝫ qꝫ Tur
co patet introitus ad quattuor ꝑtes mūdi, ſ. ſꝫ ſus orientē, occi
dentē, meridiē et a qꝫlonarē plagā nō habētes ſpem ſalutis aut
redēptiōis de manibꝫ eoꝝ ꝑſecuti et tribulati ab eis. Afflicti
qꝫ fuerint in fame ſiti et nuditate. Et inter hec loqꝫtur immedia
te. Et tollitꝫ honor a ſacerdotibus illo tēpore: ſeu in ſeptio eb
domatico tempe, et ſupꝑꝛimitur myſterij dei ⁊ qꝫſcet omne ſa
crificiū ab eccleſia. Quāqꝫ igitꝫ cōplebitur numerus ꝑotētie eoꝝ
ſꝫ ſilioꝝ Iſmael id eſt turcoꝝ ſꝫ octo ſeptimanarū annoꝝ hoc
eſt qꝫnquaginta ſex anni, ꝑꝫout ſequitꝫ cōꝑutationē hebreoꝝ qꝫ
diē ꝑꝫ anno ſolēt annotare in ſuis ſcriptis, vt in notabili circa
textū dictū eſt. Hec autꝫ afflictio in qua xꝑiani ſic captiui ducūtꝫ
in turciā ⁊ ꝑmiſſiōis terrā, vt ꝑtꝫ in textu latiꝫ. Et cū tollitꝫ ho
nor a ſacerdotibꝫ et publicū ſacrificiū ceſſabit vt ſupra. Illa diſ
ceſſio a ꝑꝫaulo dicta: quā beatꝫ ille doctoꝝ Aꝑethodij exꝑonit
in qua corꝑꝑientꝫ oēs ihabitatoꝝes terre, ergo ſeculares ꝑꝫniti
ſunt ex iam dicti. Et eccleſiaſtici ſꝫ ſacerdoꝝes corꝑꝑigentur ante
adeꝑtionē qꝫtā terre ꝑmiſſiōis qꝫ fit ꝑ quendā regē Romano
rum noſtra etate: vt melius declarabitur in. v. capitulo.

Numerus
annoꝝ re
gni thurco
rum cōple
tus.

De bestia exeunte a mari cū septem capitibus et .x.
cornibus quibus inscriptum est nomen blasphemie.

O Glo aut termini pncipalit Ismahelitarum hoc est
Turcoꝝ ponūtur a bto Methodio i textu ex qb
cognoscat nris tpib⁹ ruina Turcoꝝ et Saracenoꝝ
q valde ppe est. et tunc implebit illud dictū a xpo
prolatū vt supra. Donec impleant tempora nationū. zc. Pri
mus terminus est regnoꝝ et terrarū subijciendaꝝ Ismahe
liticis. Cū dicbtūs Methodi⁹. Futuri sūt aut. s. in septio mil
lenario. vt exeat adhuc semen Ismael. Et hoc factum est post
mortem.

Gotfridi et paulo post. q. tunc exierunt Turci de latibulis et de
 fertis locis. et persequitur in textu sanctus Methodius dicens.
 Et deuastet terram et obtinebunt orbem terre et regiones in introi-
 tu pacis: quasi diceret nullis regibus et principibus christianis re-
 sistere. ut priores Imperatores christiani fecerunt. ut patet de Ma-
 rolo. Ottone. i. ii. iii. et alijs. q. ex discordia inter se quam ha-
 bent scilicet per multos annos facientes sibi intestina bella. vera
 expositione et ultra Methodius persequitur. A terra egypti usque
 ad Ethiopiam. a flumine Eufraten usque ad Indiam. et a Tygri
 fluuio usque ad introitum Habod regni Jonithi filij Mo. et ab
 Aglone usque ab Roma. per quam Roma intellexit Italiam. quia usque
 ad fimbrias Italie Turcus iam possidet. Et ultra dicit. Et Il-
 lircum et Egyptum et Thessalonicam et Albaniam. et usque ab Ionio
 mari. quod diuidit Germaniam. Eadem enim ipsum perfidum Tur-
 cum subito et inopinante miranda egisse. cum in paucis annis duo
 imperia. duodecim regna et ultra octingentas urbes suo imperio
 subegit. Duo autem imperia sunt Trapezontinum. et Constantinopoli-
 tanum Quattuor regna post Trapezontinum sue potestati
 subiecit scilicet. Litiam. Armeniam. Bulgariam: et Traciam. usque ad fi-
 nes Italie. Ioannes amicus christi qui in cena supra peccatum domini recu-
 buit in eo Apocal. c. xiiij. Et vidi de mare bestiam ascendente ha-
 bentem capita. viij. et cornua. x. et super cornua eius decem dyademata.
 et super capita eius nomina blasphemie. Quid per bestiam debemus in-
 telligere quam spurcissimam Machometum qui bestialis in vita sua
 fuit qui suadet in Alchorano id est libro sue legis fornicationem
 et pluralitatem uxorum. cuius fidei et bestiale vitam filij Ismael id est
 turci sequuntur. Cuius fidei bestialis sunt septem nobilissima re-
 gna que fide bestie iam sequuntur et credunt. Quorum primum est
 Ionium seu Trapezontinum. Secundum Constantinopolitanum. Terci-
 um Asiaticum. Quartum Albanum siue Macedonicum. Quintum
 Bosnense. Sextum Seruie. Septimum Atheniense maris Heles-
 pontici. In his sunt cornua decem idem fuerunt quodam christianorum de-
 cem puencie notatissime scilicet. Phrigia Bithinia. Tracia Grecia
 Bisantia Peloponesus. Philipica. Epirus. Thessalonica et Si-
 nus Illiricus et pars magna walachie. In quibus puincijs et regnis
 sunt nomina blasphemie super capite quia negat christus esse filius dei pes-
 simum Machometum persistentem iustum prophetam Que regna su-

Amplitudo
 regni turcorum

Bestia que vi-
 dit Iohannes.

Machometus

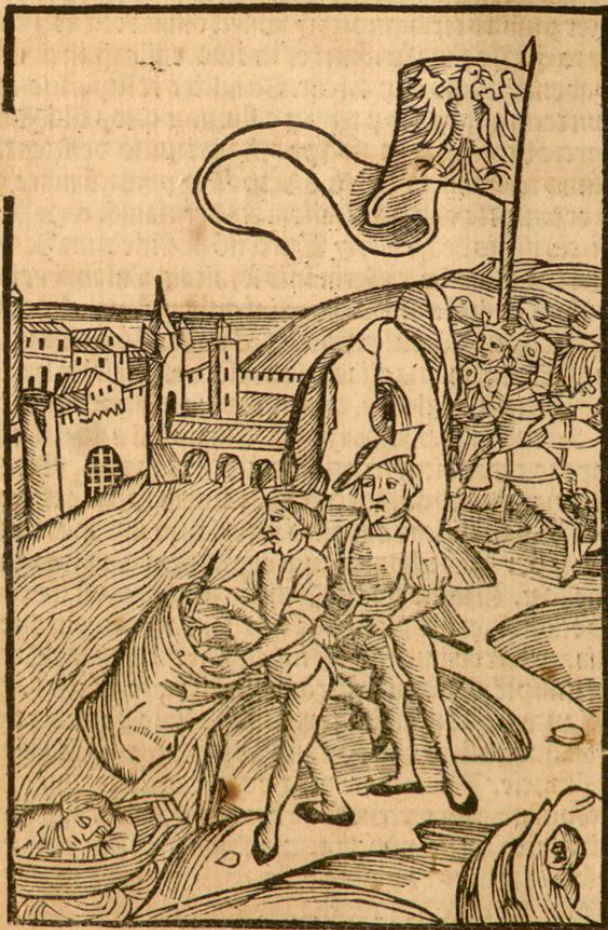
Septem regna
 turcorum.

pradicta ⁊ quas puincias bt̃s Joannes predixit bestiales et
feridos Turcos qui fidē Achometi tenent sibi subijcere. Et
sic patet primus terminus scz q Turci omnia regna puincias
ac terras q̃a Joanne scribunt et in eius. xij. cap. includuntur
iam habent: ⁊ nullo eoz carent. Similiter vt superius dictum
est. cum terminis regnoz terraz ⁊ fluuiroz quos filij Israhel
.i. Turci obtinebunt. et modo possident nullo deficient.

Ultimus terminus a beato Methodio ponticū mare ponit
quod extendit se vsq; ad Italiam et Germaniā. ergo patet ex
his dictis istius beati viri q Turci nō possidebunt Italiā nec
romanā seu Romā nec Germaniā scz altam almaniā vel bassaz
vt quidam ex falsis dictis Aherlini opinant̃. vel alias ex qui-
busdam scriptis nō authenticis. Sed italia: Romania in qua et
Roma. Et Germania alias p̃ intrinseca et intestina bella cor-
rumpent etiam in gladio. et multi ex eis captiui ducent̃. pre-
dixit Methodius hoc fieri non a Turcis sed a fidelibus inter
se tempore tyrannice p̃secutionis filioz Israhel. Et cum ille
beatus vir Methodius secundū ordinem specificat regina q̃
aut per Israheliticos aut alias inter se per intranea bella cor-
rumpent̃ per discordiam regum ⁊ principum aut magnatum
christianoꝝ. Ultimo ponit Siciliam quoz regnū iam dicitur
Neapolitanū. et per Romaniam nō illam romaniam que est in
Grecia. voluit beatus iste vir intelligere. cum dixit. Tota gre-
cia corrumpit̃. Si tota: ergo romaniam illa que est pars. Per ro-
maniā autem que ponit in textu immediate post corruptionē
Sicilie: que nostris temporibus fit p̃ modernū Karolum re-
gem Francie. Immediate dicit de corruptione romanie. cui⁹
caput roma: eiusq; destructionē beatus Methodius spiritu p̃-
phetico recordatur. quod dictum confirmat̃ per visionem fa-
ctam sancte Brigitte de lamentabili destructione romane ciui-
tatis propter peccata grandia.

¶ Turci
non posside-
bunt Italiā
nec germani-
am.

De Urbis romane desolatione ⁊ illius principio.

Romane ciuitatis destructio propter sua enormia peccata: sancte Brigite in quadā visione ostensum est. Maria virgo ad filiū suū loquitur dicens. Roma est ager fructiferus. ad quā chrs̄s respondit. Eleum dicitis. sed super istum agrum zizania excreuit. Ideo prius

debet mundari cum acuto ferro. Inde debet igne purgari. Postea arari iugo bouum. Ideo faciā vobiscum sicut qui tranfert plantas in aliū locum. Illi enī vrbī comparat talis pena: quasi iudex diceret. Excoria inquit totam pellem: extrahere totum sanguinem de carne: excide oēm carnem in frustra: et confringe ossa ita vt fluat omnis medulla lib. iiii. cap. lvij. Item in eodem quarto libro dicit. Te et iterū ve qñdo puer sedebit in sepeliliū tunc orietur tribulatio in ecclesia sancti Petri. Quid p sedem lilij intelligitur nisi regnum Francie.

Quomodo rex Francie regnum Sicilie
destruet quod et Neapolitanum.

Regno Sicilie chris cōminat^r est et maria virgo propter duo pessima et horrenda pctā. vt etiā habet in diuinis reuelatiōib⁹ Sancte Brigitteli. vii. c. z. xxvij. et. xxvij. Quāuis Sicilie regnū q^{uod} nūc dicit^r Neapolitanū a saracenis occupatū est ante longa tpa. Et tpe Sixti iij. et Innocētiij. viij. pape p^{er} Thurcos quedā ciuitates depopulate sunt: tū pphetia beate Brigitte nō intelligit^r de his deuastatiōibus: sed deuastatiōe alia que facta est per Karolū regem Francoꝝ: qui sibi Neapolim et regnū totaliter suppeditauit. Annos salutis nostre. M. cccc. xcij. et quotidie cū gladio deuastat per suos. et timendum est q^{uod} maximas cedas adhuc in eodem regno propter eorum maxima peccata perpetrabit.

Sicilia
sit de patris
monio ecclie

Duo aut^{em} horreda peccata apud eos vt patet per hos qui fuerunt sunt. Sodomiticiū. et Usura. Nota q^{uod} per Constantinū magnū Roma et regnū Sicilie datum fuit Siluestro pape et i^{is}q^{ue} successoribus. et seruis iesu nazareni. vt patet. xcvi. distin. cap. Constantinus. Sed nostris tpibus iam p multos annos ecclesiam sancti Petri psecuta est. vt tempore. Sixti pape. iij. et Innocēciij. viij. et nocuit plus per certos annos q^{uam} p^{ro}fuit. Et cum modo ad culmen regiminis eisdem regni: filij et filie nō de legitimo choro geniti exaltantur. immo de latere meretricum aliqui regnant: ex quo abusio fit elemosyne chris i date a Constantino. Et cū ad tuitionē christianitatis p multos annos nihil opabatur vt tenet. sed exauaricia et pprio cōmodo omisit. quare bene dico de illis rectoribus. Priuilegiū meret^{um} ammittere qui premissa sibi abutitur potestate. lxxiij. dist. vbi ista. Et beata Brigita regina Suetie adhuc plura loquitur de eis quam que supra iam tacta sunt. et inter alia in suis scriptis. caplo. xviij. Egredietur lilium ex agro occidentali. erit crescēs in mille millia: in terra virginali recuperabit amissa odore suo rigabit venenosa. et erit fortior cedro. Quid per lilium occidē tale. nisi regem Francie. iuste intelligimus. qui maxime crescit in populo suo. In terra virginali id est sub signo zodiaci virginis situatum vt est regnum. Silicie q^{uod} nunc dicit^r Neapolitanum. hoc lilium id est iste rex odore suo id est cū presentia sua rigabit venenosa id est puniet pctā eoꝝ contra deū cōmissa.

Sicilia.

Rome autē destructio prout scē Brigite in quadā visione ostensa est vt superius tangit non intelligitur de prima nec de secunda nec de tertia sed tantum de quarta destructione fienda intelligitur.

Prima destructio Rome post passionem dñi facta a nepteo Eraclij: noie Cōstante Impatore regnāte in grecianō Rome. Anno dñi sexingentesimo sexagesimo tpe pape Theodorici primi. Qui Cōstans fuit pessim⁹ in oībus ⁊ crudelis contra catholicos: ⁊ hereticus de Acephalarū secta. quadā vice de Neapoli veniēs Romā. pulcherrima edificia ⁊ palacia ob inuidiam ciuitum Romanoꝝ rum destruxit: et in Tyberim fluuium proiecit et multas plateas ciuitatis fecit desolatas.

Prima destru
ctio Rome.

Constantius.

Secunda destructio Rome facta est p soldanū Babylonie minoris. qz Anno dñi. octingētesimo Tricesimo viij. tpe Gregorij pape quarti scēta est plaga horribilis sup Romā ⁊ sup totā Italiā. Nam qdā pueri xpiani miserūt clam ad Soldanū regē sarracenoꝝ: vt cito veniret ad Romā sui dictioni subigeret. ⁊ pceptis litteris et nuncijs venit Soldanus ⁊ cepit Romā. et ex ecclesia scēti Petri principis apostoloꝝ fecit stabulū equoꝝ. Sed Luduicus rex Francie xpianissimus cum Gallis et Logobardus totam illā infinitā multitudinē sarracenoꝝ ex Roma ⁊ tota Italia fugauit nō sine magna sanguinis effusione xpianoꝝ.

Scda destru
ctio Rome.

Soldanus.

Tertia destructio Rome ciuitatis q caput est xpianitatis post passionem dñicam facta est per Fridericum secundum qui fuit filius Philippi Imperatoris. Et ipse Fridericus erat dux Sueuorum cuius ⁊ pater erat. Pater vero fuit electus cōtra Ottonem quartum vt eum expugnaret: quod et fecit. Postq̄ autem venerat de terra promissionis in quam propter votum transfetauit ex suspicionē quam habuerat de proditione Romani pontificis: q̄ eum tradidisset in manus infidelium (quamuis iniuste ⁊ false) post eius reuersionem incepit ecclesiam laniare. Romam destruxit. columnas marmoreas pulcherrimorum edificiorum proiecit in lutū. muros ciuitatis in multis locis dirupuit. Pa-

Tertia destru
ctio Rome.
Fridericus
secundus.

pam Gregorium. xi. profugauit ad Venetias: quā et obsedit.
Et ecclesiam sancti a Harci stabulū equorū fecit. Postea in con-
cilio Lateranensi deponit et excomunicat: in contumacia mo-
ritur Anno a Billesimo ducentesimo tricesimo octauo.

Quarta des-
tructio Ro-
me.
S. Brigita.

Quarta destructio Rome fienda expectatur: que re-
uelata est sancte Brigite in reuelatione visionis cu-
iusdam. De ista destructione Romane ciuitatis su-
perius habetur. Sancta ergo Brigita regina Sue-
tie deuotissima mulierum cui reuelauit christus multa secreta.
non de primis tribus deuastationibus preteritis ante tempus
uite comemorat. sed de quarta deuastatione et destructione Ro-
mane vrbis in posterum post eius mortem: vere considerauit
nostris temporibus futura vt supra. Adortua autē est hec san-
cta mulier Anno domini. M.ccc.lxxxij. Et a tempore Fride-
rici secundi vsq; ad presentem annū. M.ccc.xcvi. et postea ex-
pectatur punitio romane vrbis fienda prout dictum est. Cō-
tinetur enim in libro beati Cyrilli episcopi q̄ anteq; ecclesia re-
nouetur permittet deus vacante papatu oriri maxima scisma-
ta inter imperatorem Almanum: qui de sua confusus potentia
intendit ordinare ac constituere papam et romanos et Italos
qui resistere conabuntur aquile grandi. que aquila furore incē-
sa. non solum Almanos. sed de omni genere gentes pessimas
quas poterit associabit ad suū exercitum. et armata manu intro-
bit Romā omnes ecclesie prelatos seu religiosos et ciues truci-
dabit: et multos interimet varijs supplicijs. vnde facient clerici
abradi coronas suas et alij dabunt fugā ad siluas et montes.

Quo aquila associata Griffonibus Accipitrē deni-
do fugabit et nidum sibi ablatum vendicabit.

Sibilla Chumea spū pphetico loquit in vaticinio Sybille reus
suo. postq̃ 3. octauū et 4. tertiu deleta fuerint. et latio de roma
A. sextū nascet. mouebit liliū ab occidēte in orientē
et veniet dies tribulatiōis matrū. Quid p 3. octa-
uū debem⁹ intelligerenū papā Innocentiū octauū. Per 4. ter-
tiū. Fridericū tertiu impatorē designat. Per A. sextū. i. Alexā-
drū papā sextū. tribulatio ecclesie expectat. Iterū Sibilla chu-
mea i vaticinijs suis post hec. i. post modicū temp⁹. Egrediet
aquila de Almanie rupibus multis associata griffonib⁹ que ir-

ruens in ortū crismatis. sedentē in sede pastoris: de quinto cli-
mate hoc est de roma fugabit ad septimū. et irruēt in accipitrē
vorabitq; ipm: et nidū sibi ablatū vendicabit. et p decē lustra te-
nebit. et nō erit pax in terra virginali: et gens sine capite regna-
bit annis illis. De post adherabit aquile grandi.

Quō lupus aqlam eūciet et plus aquile merebit.
Aquila aut a virgine fugata lilium arceat: vo-
labitq; ad meridiem recuderando imissa.

Reuelatio
fr̃is Rein-
hardi.

In reuelationib⁹ fratris reinhardi repitur q̃ lupus. i. terra
occidentalis aqlā eūciet: tūc pullus merebit: et sui p̃prij pellē ei⁹
delacerabūt: sedensq; nudus q̃rēs adiutorū: parū inueniens

Aquila a virgine fugata idē ab Italia spreta. liliū excitabit
volabit ad meridiē recuperando amissa. 7c. Nota q̄ iste frater
voluit psecutionē cleri sub rege romanozū scz aq̄le et regi scz
cie fieri. Et illa tribulatio similibit tribulationi q̄ fuerat tēpe
Abachabeozū. in qua tribulatiōe summū sacerdotiū fuerat oc-
cupatum a Jasone Abenelao et Alchimo. Quāuis em̄ Jalon
Abenelaus et Alchimus isti tres de genere sacerdotali fuerint.
nō tamē sunt ponēdi in genere pontificum ppter ydolatriam
et opera pessima nec debite intrauerūt. vt patet in multis locis
librozū. Abachabeozū. Et vscribitur primo Abachabeoz.
ij. ca. Abathathias q̄ fuit zalator legis dei cū quinq̄ filiis suis
cōtristabant maxime cōtritionem populi Israel. videntes ma-
la et ydolatrias in populo Iuda et Iherusalē. Et Abathathi-
as clamauit voce magna in ciuitate dicēs. Omnis q̄ habet ze-
lū legis statuens testamētum exeat post me et fugit ip̄e et filij
eius in mōtes et reliq̄runt q̄cūq̄ habuerūt in ciuitate. Tunc
descenderunt multi q̄rentes iudiciū et iusticiā in desertum et se-
derunt ibi ip̄i et filij eius: et mulieres eoz: et pecora eozū quo-
niā inundauerunt super eos mala. Nota Abathathias intel-
ligitur donat⁹ a deo vel om̄i dei. Et sicut hierosolymis vbi in
veteri testamēto ante ch̄i incarnationē summū sacerdotiū ha-
betur per Antiochiū magnū regē syrie et pcuratorē suū Lisiā
templū pphanatū fuerat per duos annos vt ptz. j. Abach. iij.
et. ij. mach. x. caplo et alias in multis ca. eiusdē. Facta sunt hec
anteq̄ Romani dñabant orbi. vt cōtigit ex dispositiōe dei per
triumphos maximos Julij p̄mi Cesaris et Octauiani augu-
sti nepotis eius q̄ Imperator Romanus extitit et monarcha
mūdi totius. Tunc fruiti sunt Romani et oēs populi et gentes
omniū regnozū terrarū et puinciarū pace ferme p annos. lxx.
de qua pace predixit ppheta Esaias. Et cōuertent gladios in
yomeres. et lāceas in falces. Tūc x̄ps filius dei verus amator
pacis. quādo omnia erāt sub silentio et nox in suo cursu: de re-
galibus sedib⁹ id est de sinu patris descendēs in vterū virgi-
nis voluit incarnari et nasci. et Romanū imperiū omnib⁹ alijs
sp̄retis. et cum ip̄i solum dñabant orbi voluit venerari. quod
celestē imperiū a beato Athodiodio nuncupatur. Et sicut ante
incarnationē ch̄isti tōpore Julij et Octauiani om̄ia regna mū-

di deuicta sunt. ita omnes gētes que confligunt: vt sunt Ima-
helitici et Saraceni tandem consumentur ab eodem Romano
imperio. prius purgato et castigato clero. et prophanata eccle-
sia Romana: et cessante summo sacerdotio ad tempus. propter
peccata tam populi q̄ cleri: propter eorum iniquitates con-
tinget iuxta illud. Omnia in figuris contingebant illis ad cor-
rectionem nostram. Et sicut per Anthiochum magnum regē
Syrie: et eius procuratorem Lysiam hierosolymis templum
dei per duos annos prophanatum fuit et ydolum et falsi sacer-
dotes ad summū sacerdotem intrusi. Postea per Iudam aha-
chabeum templum fuit purgātū et cultus dei reformat⁹. Sic
a simili per quendam magnum p̄ncipem p̄figuratū in An-
thiocho rege Syrie et per procuratorem eius Lysiam propt̄
peccata cleri p̄sertim et populi ex consequenti purgabitur ec-
clesia Romana a suis sordibus ante destructionem Turcie et
terre Sarracenorum. Et post paucos annos per quendam be-
atum regem Romanorum purgabitur et reformabitur eccle-
sia qui p̄figuratus est in Ahachabeo. et fiet pax vniuersalis sicut
tempore Octauiani:

Incipit Tercium Capitulū quod est de
secundo et vltimo termino. quo termino
finito complebuntur octo septimane et est
de ablatione publici sacrificij. et de paue-
ratione cleri ante destructionem Turcie.

Quo honoꝛ: sacerdotiũ: et ministeriũ dei tollat a clero.

Tollitur honoꝛ a sacerdotibꝰ. et supprimit miste-
riũ dei. et q̄scet om̄e sacrificiũ ab ecclesia in eodem
tempore r̄e. Nota q̄ publicũ sacrificiũ dicit̄ cessare
anteq̄ cõplebunt̄ octoseptimane hoc est. lvi. anni
q̄bus pactis beatus illerex de q̄ Methodius scribit intrabit
terram p̄missiõis. et Turciã deuastet. xp̄ianos modo captos
liberabit oēs. super renegatos christianos ira eiꝰ exardescet.

Ablatio aut̄ publici sacrificij cur ab ecclia istis temporibus
quãdo Turci subiugant sibi regna et terras diuersas dicatur
quiescere: fit propter quattuor.

Quoniam propter irreuerentiā sacramēti eucharistie q̄
 exhibet talī venerabilissimo sacramēto: qd̄ est gra-
 uissimū et maximū pctm̄ iuxta doctore sc̄m Tho-
 mā in sua pte summe rē. vbi q̄rit. An idigna sum-
 ptio sacramēti eucharistie sit maximū pctm̄: cōcludēdo: q̄ sicut
 in qd̄ pctm̄ cōmittit qd̄ est excellentissimū iuxta glosam sup̄ il-
 lud Reus erit corporis et sanguis dñi. vt habet. 1. Corintheo.
 xj. cap. q̄ glosa ita sonat. Qui indignesumpserit corpus domi-
 nicū ita re⁹ erit ac si christū occidisset. pctm̄ aut̄ ipm̄ occidentiū
 fornicatio fuit grauissimū. iuxta illud Amos. iij. Sup̄ quartū nō cōuer-
 publica. tam. Unde et hoc pctm̄ cū plurimū ex malitia cōmittit grauif-
 simū reputat. Cum aut̄ hoc viciū indigna sumptio seu pertra-
 cito diuinissimi sacramēti eucharistie rē. tā a laycis quā etiam
 a clero inexplicabilis sit in sui enormitate. ideo in vulgari ser-
 mone ppter infectionē audientiū sc̄z laycorū sub silentio pre-
 tereūdū est. cū ex eo populus nō adeo edificaret quantū scāda-
 lizaretur. In alijs tñ s̄monibus ad clerū summa cū diligentia
 reprehendendum est ppter minus doctos et indeuotos sacer-
 dotes. q̄ parua de tā magno excessu faciūt existimationem. Ti-
 meo em̄ (sicut aperte videt) q̄ qd̄am sacerdotes celebrent qui
 nō tantū publici fornicarij sint. quoniam tales p cōfessionē am-
 motis obiectis et mulierib⁹ cū q̄bus cōmittunt p purā cōfessi-
 onem etiā cuiusq̄ sacerdoti nō suspēso vel excōicato si dicunt
 cōfessionem cū cordis cōtritiōe seu attritiōe: possunt tales le-
 gittime et pfecte absolui ab illis peccat. cū dicūt puta illes pre-
 sbyteris q̄bus ex iure nō phibet sicut cōtigit in certis casibus
 Symonia. vt patet de suspēsis rē. Sed publicus symoniacus presbyter
 volens missam celebrare dicēs suam confessionē p ep̄m aut pre-
 sbyterū qualitercūq̄ doctū nō potest absolui. q̄ p papā excōi-
 catus et p statuta canonū. Et tales illi sunt q̄ emunt aut ven-
 dunt: aut in pmutatiōibus sup̄ beneficio pensionē instituunt
 quā pensionem vel quas pensiones cū certa pecunia redimūt
 in spacio aut termino quātūcūq̄ plixio. hoies isti sunt excō-
 municati et anathematizati p statuta sacroz concilioz. Et de
 his iam dictis symoniacis habentur q̄ plurime bulle sanctorū
 patrum ac summorū pontificū. vt est bulla Nicolai. v. Aharti-
 ni. v. et Pauli. ij. et aliorum vbi tales mercatores specifican/

tur. vide in summa angelica 7c. In tali excoicatione et anathemate sunt qui obtinet aut obtinuerunt beneficia magna vel exilia: aut quascuq; dignitates per falsas litteras aut bullas rasas vel abrasas in quibus etia per falsos periuros tabelliones seu notarios scriptas in quib' falsi testes continent. qui falsi notarii et testes. digni magne punitiois et correctionis essent. vti nam in profundis fluuijs submergerent. aut in carbones ignitas viui collocarent. Dilatabit enim infernus os suu et deglutiet eos in tempore suo. De symoniacijs presbyteris magnu verbu loquit beatus Ambro. in hec verba. Mallē potius pati penā Iudei & Layphe: q̄ i peccato symoniaco celebrare. Dicit enim tales mercatores cū illicitis pactibus: suas cōfessiones ignaris & indoctis sacerdotibus: q̄ curare eos nō valent nec medelā habent contra istā leprā Iesi cui maledixit Ihesus in veteri testamēto. Et Petrus in nouo. Volēti spiritū sanctū emisse scz donū dei. sicut est omne beneficiū in amarissimā mortē christi oblatū vt detur indigentibus & pauperib' qui prosunt saluti animarū. Petrus autē respōdit cupienti emere. Pecunia tecū vadat in perditionē. vt patet in Actibus aploz sicut latius inferius de hoc fortassis tangeť. Quare tales grauissime peccant celebrantes in his pctis. Peccatū enim nō dimittit iuxta Augusti: nisi ablatū restituať. tales non fiunt absoluti per papā nisi fecerint mentionē in suis litteris in quibus petūt absolui quō commiserūt symoniā 7c. & desup remissionē consecuti sint. denotaf autē grauitas huius excessus in reuelatiōibus diuinis sanctarū Bugite et Ibildegardis in quib' plurimū indigna ptractatio sacramēti ab illis iam dictis sacerdotib' deplangit et futura ei' punitio describit. dicentes in suis scriptis: q̄ deus pater nō patietur vltra q̄ talis et tanta irreuerentia exhibeať suo vnigenito filio in mystico sacramēto et etia per Gregoriū in suis moralibus habet q̄ per nullū genus hoīm deus amplius offendit quā per malos sacerdotes quales sunt symoniaci.

Secundū peccatū est Tyrānidis principū. sicut p̄t ex multis figuris veteri testamēti p libros Bible quoniā ppter peccata principū populus cōmunis flagellat' est a deo. Primo patet q̄ ppter Pharaonem totus Egyptus perijt vt patz Exodi. xiiij. Occurrit Da

uid ppter quē pestis marina fuit ppter superbā ei⁹ qñ nume-
rauit pplm. vt patz in libris Regū. Occurrit Roborā p quē re-
gnū Israel scissum fuit. vt patet. iij. Regū. xiiij. cap. Item Sen-
nacherib ppter ei⁹ malitiā z superbā angel⁹ dñi occidit. lxxxv
milia assyrioꝝ. iij. Reg. xxiij. Occurrit etiā Nabuchodonosor
qui ppter malitiā suā fuit quasi conuersus in bestiā et regnū
suū victū: vt patet Dan. iij. cap. Item Antiochus de quo dici-
tur. ij. Machab. x. q de ipsi⁹ corpore vermes staturierūt. z Syri
ex post victi. Occurrit etiā translatio regnoꝝ de gente in gen-
tem z persecutio ac flagella populi que maxime ascribunt mali-
tie principū: vt ptz etiā intueti. iij. libros Regū z alios passus
veteris testamēti. Etiā post chri passionē de Nerone impatore
Romano: Decio: Maxentio: Anthonio: Eraclio: q ppter talia
morbosa capita: populi ac subiecti eoꝝ puniti sunt. Lū autē ca-
pita nostra de brachio seculari sunt nō executores iusticie. non
zelatores legis euangelice. nō defensores ecclesie sed tyranni. z
similiter magnates nobiles ppter quas vtutes patres eoꝝ ad-
epti fuerunt nomē nobilitat. vt Hieronym⁹ inquit illū esse no-
bilē q nobilitat sua virtus. Et Iuuenalis. Si vis appellari no-
bilis fac virtutes z opera bona ppter que pūci tui nomen sibi
vendicauerūt z merabant dici nobiles id est notabiles. Lū autē
iam sunt vitiosi vt in plurimū auari. vt de eis scribat illud p: o-
pheticū dictū. Principes tui fures socij latronū omnes currunt
post munera. Et modo viduarum z orphanorum oppressores
blasphemi: fornicatores. vanam gloriam istius mundi cupien-
tes. Ideo permittet deus scismata ecclesie oriri.

Utertū pceptū est cupiditas prelatoꝝ. vnde beata
Hildegardis in suis diuinis reuelatiōib⁹ inquit de
istis duob⁹ peccat⁹ scz de tyrannide principū z cupi-
ditate ecclesiasticorū loquit in hec verba. Propter
tyrannidem principum z cupiditatem prelatoꝝ ecclesia per-
cussa est vt vidua. Cupiditas autē prelatoꝝ z ecclesiastico-
rum est insatiabilis. Primo de cupiditate prelatoꝝ dixit Si-
gismundus in concilio Basiliensi q simoniaca prauitas fouet
et nutritur in curia Romana: quod non plus deberent sume-
re de litteris: et primo papa grat⁹ causa dei. et scriptores bulla-
rum duplū solutionē birgamenti z scripture. Si acciperēt ipsi

et q̄ taxant decuplum solariū scripture ⁊ birgameni. non pono
os meū in celū. s̄ beat⁹ ille vir om̄i laude famosus: q̄ paria me
rita habet Karoli magni Cōstātini primi. Ottonis primi sc̄i
et tertij ⁊ alioꝝ beatorū q̄ dignus esse (vt viri p̄docti scribūt de
eo) canonizatiōis. Voluit etiā idē qđ papa et ecclesia non ad
mitteret pluralitatē beneficioꝝ et alia multa bona psuasit con
cilio Enā totum ecclesiasticum statū atq; secularē toto conatu
suo aliter ppter salutē credētiū reformare fecit. intantum qđ
Eugenius quartus p concilium supra dictum fuit citatus. ⁊ in
cōtumacia ab eodem concilio depositus qđ nō curauit quare
inceptum opus Sigismundi ad finem non peragebat. Si vi
ueret Sigismund⁹ modo: qđ faceret pro reformatione ecclesie
Romane: que tribulis vepribus et spinis plena est vltra mo
dum. credo eum dicere. Indigens esse eradiciōis et extirpa
tionis tribulorum ac vepriū. Roma enim pro nunc est vorago
infernī: et mammon dyabolus capitaneus omnis auaricie resi
det ibi: vendens pro denarijs et nummis patrimonium ch̄isti
Jesu nazareni quod ipse saluator noster cū amarissima passiōe
et dirissima morte promeruit. secreta apostolo suo Paulo in ce
lo reuelauit. Quod gratis accepistis gratis date. Non autem
aduertunt presides curie illud dictum apostolicum. sed in
cōmune prouerbiū proferunt dicentes. Curia Romana nō
petit ouem sine lana. Nam dantes exaudit nō dantibus ostia
claudit. Pessime sonant hec in auribus et in conspectu dei om
nipotentis. Indignis asinis et ydeotis prelaturas canonica
tus. pastozias. et prebendas pro florenis certis iuxta qualita
tem beneficiorum ascribunt. Super incompactabilia beneficia
curata dispensant. qui vix vni capelle v̄l vni altari p̄cesse pos
sent. Nil respondeo ego ne emuli mei dicant me indignationē
superioris incurrere ac demereri. Quoniam iuxta Gregorium
Sententia pastoris iusta vel iniusta timenda est. vellē tamen
qđ illa tā dicta non essent admissa a summo papa qui caput to
tius ecclie existit. qm̄ ex eius latere i cruce dormienti emanauit
Audiāt Aug⁹. in de potestate ecclesiastica. Multe dispēsatiōes
fiūt p̄ papa i q̄ nō est hō tur⁹ ad deū. Beneem̄ ait Illustriſſim⁹
deuotus ⁊ b̄t⁹ Imp̄ator Sigismūd⁹ i cōcilio Basiliensi: vbi
tractabat de dispensatione pape Legimus xpm̄ solum dedisse

De malis
pastoribus
animarum

Petro potestatem relaxandi peccata: et non admittendi. Cui autem his
admittit pluralitas beneficiorum quod saluti animarum nihil proficiunt
quam ignari. aut si sunt docti non resident sed absentes recipiunt
Labores pauperum deuorant: salutem animarum non curant. nec sub-
ditorum suorum noticiam habent sed valorem pventuum ac reddituum
subtiliter ponderant diu nocturnis per maioribus beneficiis Rome
aut in curijs principum et dominorum plurimum sollicitatem non contenti suis stipen-
diis quod multo plus habent quam scientia eorum se extendat. In vinea
domini nihil boni operantes. nec predicant neque sacramenta ministrant
sed magnam absentem aut reuerentem ex prebendis extorquent. Igu-
natos et ydeotas sacerdotes in vicarios et mercenarios locant
in suis pastoribus: quod populum dei nesciunt docere. quod parum in his
sapiunt de quibus dominus in euangelio dixit. Si cecus ceco ducatur
prebet nonne ambo in foueam cadunt: Clerici pastores onus
pastoralis regiminis susceperunt in perceptione beneficiorum.
Aratrum in manibus eorum recipientes. et statim post tergum pro
magno absentem aut reuerentem respicientes. non per saluationem pa-
rochialium et subditorum. De quibus malis pastoribus quam ma-
ledictionem dei incurant atque gehennalibus cruciatibus eternaliter
post decessum animarum suarum crucientur diuus Augustinus
columna ecclesie Beatus doctor in libro de testamento lamenta-
biliter multa scripsit. hec patet intuitu quod nimis longum esset
nobis hictalia adducere. Et de his pastoribus dominus per prophetam
Ezechielem eius. xxxiiij cap. loquitur eternam damnationem comminans
eis in hec verba. Filij hominis propheta de pastoribus Israel qui
pascabant semetipsos. De pastoribus idest rectoribus ecclesia-
rum. ut sunt Episcopi. abbates. Prepositi et plebani. quibus sicut et episcopi
suis salus animarum subditorum suorum commissa est. Et persequitur pro-
pheta dicens. Nonne greges idest subditi a pastoribus pascun-
tur lac comedebatis id est dulcia recipiunt pro absentem et lanis
operiebamini idest vestiuntur mobilibus vestitis ut compe in ci-
uitatibus populosis incedant. Et ultra dicit propheta. Et quod
crassum erat occidebatis. quod infirmum fuit non consolidastis. et
quod egrotum erat non sanastis. id est peccatoribus sauciatis in pecca-
tis. medicinam anime scilicet cum bona informatione non dedistis. Et
quod confractum est non aligastis. et quod abiectum est non redu-
cistis scilicet errantes peccatores et abscessos. et quod perierat non

quesistis. sed cū austeritate īperabat̃ eis. ⁊ cū potētia vt modo
faciūt episcopi ⁊ p̃lati atq; rectores eccl̃ie p se ⁊ p suos officiales
et vices gerentes. Et dispersi sunt oues mee eo q̃ non esset pa-
stor. et facte sunt in deuorationē omniū bestiarū agri. i. bestia-
liū Turcoꝝ ⁊ Saracenoꝝ et malorū hoīm ch̃fianitatis. Ergo
implet hoc dictū vtsup̃a beate Hildegardis. Propter tyran-
nidem principū et cupiditatē prelatoꝝ eccl̃ia percussa est vt vi-
dua. Et vltra idē ppheta. Errauerunt greges mei in cunctis
montibus. i. in cunctis regnis ch̃fianitatis et in vniuerso colle
excelsō. i. in om̃ibus prouincijs et sup̃ om̃ē faciē terre dispersi
sunt greges mei sc̃z ch̃ristiani introducti in captiuitatem Tur-
cie et terras Sarracenoꝝ. Propter istos malos pastores eccl̃e
sic percussa est. quasi ppheta diceret. Et psequit̃. Quia ego
dicit dñs pro eo q̃ facti sunt greges mei in rapinis. ⁊ oues mee
in deuorationē oīm bestiarū agri. eo q̃ nō esset pastor. neq; eū
pascabant pastores gregem meū. sed pascebant pastores semet-
ip̃os. et greges meos nō pascebāt. Propterea pastores audite
verbū dñi. hec dicit dñs deus. Ecce ego ip̃se sup̃ pastores re-
quirā gregē meū de manib⁹ eoꝝ et cessare faciā vt vltra nō pa-
scant gregem meū. nec pascant amplius semetip̃os sc̃z per tam
crassa et pingua beneficia. Et liberabo gregem meum de ore
eorum. et non erit vltra eis in escam. Et nota q̃ post correctio-
nem ecclesie et malorum pastorum et ecclesiasticarum persona-
rum (quoniā tam nocentes q̃ innocentes sustinebunt flagella
ppter purgationē ecclesie ⁊ restorationē meliōrē) tunc libe-
rabunt ch̃ristiani pro nūc mancipati in Turcia acterris Sara-
cenoꝝ. Tunc miserebit̃ filijs suis quos ip̃se flagellauit vt pius
pater ne damnenē imp̃petuū iuxta illud Amos. Noni vos ex
om̃ibus populis: ideo visitauī super vos iniquitates vestras. Et
Ezechiel in eodē iam sup̃radicto capi. psequit̃. De illa libera-
tione ch̃fianoꝝ postq̃ eccl̃ia fuit sic emēdata dicēs. Ecce ego
ip̃e requirā oues meas et visitabo eas sicut visitat pastor gregē
suū in die quādo fuerit in medio ouīū suarū dissipatarū. sic vita-
bo oues meas et liberabo eas de om̃ibus locis in quib⁹ disper-
se fuerant. s. in terras Turcoꝝ Sarracenoꝝ et infidelīū in die
nubis et caliginis ⁊ educā eas de pplis ⁊ p̃gregabo eas de ter-
ris et inducā eas in terrā suā. et pascā eas in montibus excelsis

Israhel idest in regnis christianitatis scilicet quando liberabū
tur per vltimum regem Romanorum de captiuitate in qua mo
do sunt qui reformabit ecclesiam. et prefiguratus est iste beat⁹
rex in Iuda machabeo : qui fuit zelator legis : qui interpretat⁹
protegens quoniā ecclesiam reformabit et proteget. Unde p
pheta dicit in eodem. Et suscitabo super ea pastorem (idest re
gem Romanorum) fidelem vel vnum qui pascet ea seruū meū
Daniel idest virum desideriorū scilicet deuotum et iustum pa
pam qui vna cum rege Romanorum reformabit ecclesiam. sta
tuta et leges dabit de nouo. Unde quidam seruus dei here
mita nomine Theophilus qui et sacerdos extitit. beatā abstra
ctiuam vitam ducens in libris prophetiarum suarum que scri
psit Anthonius Theodorus tempore quo erat dux Ianue in
quo libros specialiter continentur omnia que futura sunt ecclesie
de suppressione cleri: et depauperatione ecclesiasticarū persona
rum descripsit. Et postq̃ fuit punita propter excessum: renoua
bitur sicut deus longo tempore reuelauit suis electis.

Quomodo ecclesia dei scindetur per
quoddam scisma inauditum.

Notandum q̃ Cardinalis Petrus de Aliaco Cameracen
sis qui concilio Constantiensi personaliter affuit quendam li
bellum edidit qui intitulatur Concordantia theologie cū astro
nomia. In capitulationibus vbi facit diligenter mentionem
de magnis coniunctionibus Saturni et Iouis ac decēnali re
uolutione atq; oppressione multarum ciuitatum et populorū.
sed etiam regum et principum inter que mala nō est silendum
hoc horrendum scisma quod ab annis in carnationis dñi. AD.
cccc. xxxvi. fuit vnde prosequit iste reuerendissimus Cardina
lis in prefato libello capitulo. lyij. Huius aut occasione scisma

tis de alijs etiam scismatibus ecclesie breuiter aliquid dicendū
 est. Unde a quibusdam tempore petri computando. xxij. scis-
 mata fuisse numerantur: preter alias intrusiones factas ab im-
 peratoribus et populo romano: expulsis de Roma veris pon-
 tificibus summis. Primū itaq; scisma fuit inter Cornelium et
 Nouatianū. Secundū fuit inter Liberium et Felicem. Ter-
 tium fuit inter Damasum primū et Ursinum. Quartum inter
 Bonifacium primū et Eladium presbyterum. Quintum inter
 Symachum primū et Laurentium. Sextum inter Sisimum
 et Dioscorum. Septimum inter Stephanum tertium et Con-
 stantinū. quod scisma si bene cōsideretur multum simile. xxij.

scismati reperit. Octauū fuit inter Gregoriū scdm̄ et Sissimum
Nonū inter Leonē quintū et Christophē p̄byterū. Decimū
inter Joannē duodecimū nobilē Romanū et Leonē octauum
Undecimū inter Gregoriū quintū et Joannē placētīnū. Duo-
decimū inter Benedictū quintū et Leonē predictū. Tredecimū
fuerat tempore Benedicti octauī. Decimūquartū tempo-
re Benedicti noni. Quindecim inter Alexandrū scdm̄ et Ada-
lum ep̄m Parmensem. Sedecimū inter Gregoriū septimū et
Anthoniū vel Simbertū Rauenatensem qui Clemēs dictus
est. Decimūseptimū fuit tpe paschalis scdi. Decimūoctauū in-
ter Gelasium scdm̄ et Burdinū Ilyspanū. Decimūnonū inter
Innocentiū scdm̄ et Petrū leonis. Vicesimū inter Alexandrū
tertiū et quartū scismaticos. Vicesimūprimū fuit tempore Lu-
douici de Bauaria qui contra Joannē vicesimūscdm̄ intrusit
antipapam Petrū de Lorbario ordinis minorū a quo suscepit
coronā imperij. Vicesimūscdm̄ qđ peius fuit et magis indura-
tum quolibet precedente et incepit vt dicit̄ anno dñi. M. ccc.
xxxvj. tempore Wentzeslai imperatoris filij Karoli quarti im-
peratoris qui et rex Bohemoy extitit. Nota qđ illud scisma
ecclesie omnia preterita scismata excelebat in peioritate pessimū
quidē et subtilissimū. adeo em̄ perplexū fuit vt etiam doctissi-
mi et consensiosi viri nō valebāt discutere aut discernere cui es-
set magis adherendū. et fuit continuatim per annos. xl. cū gra-
ui scandalo totius cleri: et grandi iactura animarū. propter he-
reses et alia deuia que tunc pullularunt: eo qđ non esset discipli-
na in ecclesia cōtra huiusmodi. Fuit em̄ electus Urbanus. vj.
in vrbe propter vim Romanorū: sed Cardinales hoc metu fe-
cerunt et non ex animo. Quapropter fugientes ad ciuitatem
fundorū: dixerunt eum non esse papam. et elegerunt loco eius
dñm Robertū Sebennis eodem anno qui dictus est Clemēs
vj. et tunc hic oritur scisma xē. Iterū eligi Rome Bonifaciū
ix. loco Urbani qui Bonifacius dictus fuit Petrus de Tho-
macellis et continuat scisma. Tunc fuit etiam electus Bene-
dictus. xij. Auinione in locum clementis. vj. et dicebat̄ Pe-
trus de luna. et pdurauit vsq̄ ad cōciliū Constantinēse. sed nec
tunc quidē obedire voluit. sed semp̄ permāsit p̄tinax moriens
tandē in regno Aragonie: cōmisit suis cardinalibus qđ statim

alium loco sui eligerent: quod et fecerunt: et ydolū eleuantes.
Clementē octauū vocauerūt. sed nihil p̄fecerūt. Itē Inno-
cētius. vii. fuit electus Rome in locū Bonifacij ⁊ dicebat Cos-
matus de Aparusio. Item Gregorius. xij. fuit electus Rome
loco Innocētiij. q̄ vocabat̄ ab antea Angelus corarius q̄ cessit
in cōcilio Constanti. Alexāder. v. fuit electus in cōcilio Pisa-
no: qui dicebat̄ Petrus de Landia. et sic additū est scisma scis-
mati quia tres gerebant̄ se pro summis pōnificibus. Itē Joā-
nes. xxiij. successit Alexādro. v. q̄ in ciuitate Pisa p̄ conciliū ele-
ctum fuit. Hoc ydolū Alexāder p̄fatus: extirpari p̄ quoscūq̄
doctos non potuit. qm̄ iste Alexander vt monstrū se opposuit.
Quapropter decretū fuit in isto concilio Pisane ciuitat̄ sacri
conciliū celebrandū in ciuitate Constantien. puincie Ahasun-
tensis: que est in alta Almania. vbi imperator Romanus Si-
gismūdu qui et Ungarorū rex vir ch̄rianissim⁹ p̄miserat p̄so-
naliter velle interesse: qd ⁊ fecit. Iste Sigismundus afflicte ec-
clesie: ⁊ pene desolare: sua mirabilis sapientia ⁊ industria succur-
rit. nec in aliquo sibi ac suis pepercit: donec pleno vnio fieret.
eius auxilio conciliū Constantiense maximū. ex quo fides ch̄ria-
na iam multis annis quasi tytibare videbat̄ fortior exsurrexit.
q̄a ibi scisma pessimū. xl. annorū terminatū est. Item in isto cō-
cilio Martinus. v. fuit elect⁹ p̄ conciliū Constantien. alijs ydo-
lis ⁊ papis depositis q̄ diu p̄ papatu certabāt q̄ diu scisma ha-
buerūt. Ista aut̄ ydola seu tres pape fuerūt sc̄z Gregorius. xij.
natus Romanus q̄ cessit in concilio Constantinensi. Sc̄s pa-
pa falsus q̄ ⁊ ydolū dicebat̄ erectū in concilio Pisano dict⁹ Ale-
xander. v. vt supra. cui successit Joannes. xxiij. de quib⁹ superi-
us iam dictū est. qui Joannes primū quidē bene inchoauit p̄
vnione. qui et p̄sonaliter cōparauit in concilio Constantinensi
et obtulit se velle cedere papatui. sed postea deprauatus laten-
ter aufugit: et tamen nihil profecit ei. capit̄ tandē: ⁊ sic cessauit
a proposito coactus. Isti tres pape falsi iam dicti: sc̄z Gregori-
us. xij. Alexander. v. et Joannes. xxiij. iam dictus per sacrum
conciliū Constantiense: insimul sunt depositi. Et Martinus. v
iam p̄fatus per sacrum synodum vnanimiter electus. Et sic
redijt vnio diu desiderata et necessaria pro fidei defensione.

Quō quidā rex eligeſ quēdam falſum papam poſtq̃
p armis ſuis ſerpentē figurā mūdi in ore habentem.

Et notandū qđ ab Urbano. vj. de quo mentio iam paulo
anteſacta eſt. quando oriebatur hoc ſciſma vicesimū ſecundū
quod eſt peſſimū alijs precedentibus fuit: vſq; ad Martinum
quintū iam dictum durans. et tempore medio: neſcitur quis fu-
erit verus papa per quadraginta annos. Scitū aut Vincen-

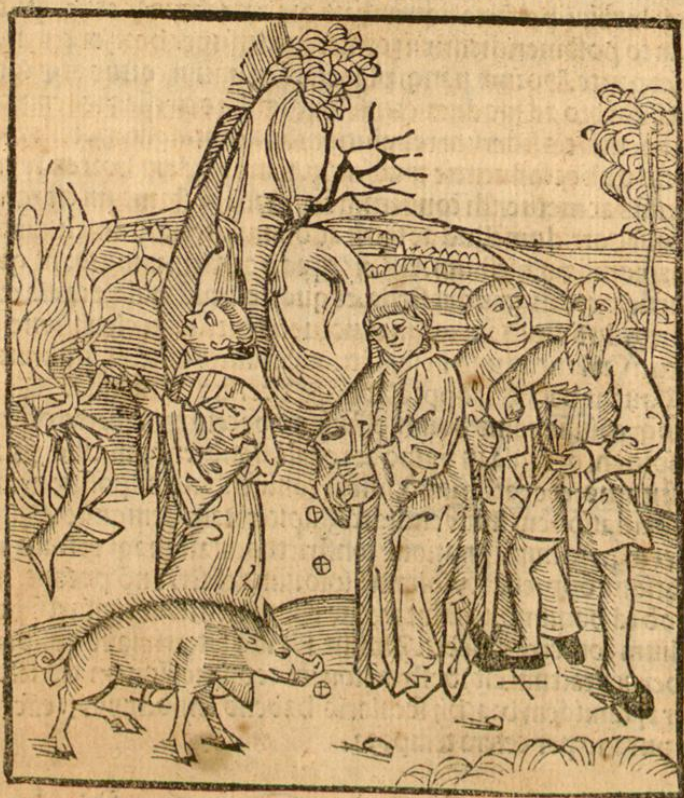
tius de Valentia ordinis predicatorū : ob cuius predicationē
multi iudei ⁊ infideles conuersi sunt ad fidē christi: ppter cui⁹
petitiones deus a mortuis quosdā resuscitauit qui p diuersas
ciuitates Italie et Hispanie discurrens: p quē deus multa mi-
racula ostendit: qui ab incarnationē dñi. **AD. CCC. xvj.** multis vir-
tutibus vita eius choruscabat. isto tēpore quadā vice facta sua
oratiōe: vidit quendā magnū principē pfiguratū in **Habuchodo-
noso** qui interpretat angustias mundū vel sedēs in angustia
agnita: faciet vltimis tēporibus vnū magnū ydolū mai⁹: quā
vnq̃ fuit a principio ecclesie vsq; nunc in dignitate papali sal-
sum papā. quo mortuo aliud nō fiet in ecclia vsq; in finē mūdi
in dignitate papali. Et iste princeps in signū q̃ vltimū sit ydo-
lum qđ faciet. ⁊ q̃ tale ydolū erit **Antichrist⁹** mixtus bastardā
do idest a latere. portabit pro armis suis serpentē mūdi figurā
in ore habentē. et tñ realiter nō erunt arma illius principis. q̃a
ipse alia arma ducet imo dico q̃ bastardabit ⁊ pphetabit signū
huius mundi et ruina ecclesie ⁊ ecclesiasticarū personarū. sicut
serpēs in paradiso fuit causa ruine humani generis et expulsio
nis **Ade ⁊ Eue**. Preuaricatio aut̃ primorū parentū et expulsio
eorū ruina ecclie vere ⁊ recte pfigurabant. Recte em̃ **Adā** sum-
mū pontificē prefigurauit: ⁊ **Eua** eccliam. Sicut em̃ diabolus
in specie serpentis hūanū gen⁹ decepit. Sic illud ydolū idest sal-
sus papa erect⁹ p magnū principē: q̃ serpentē bastardādo por-
tabit: christianitatē et decipiet ⁊c. Itē bñs **Vincen⁹** dicit q̃ sal-
se dicūt qđ illud impletū sit in ydolo qđ fuit electū in **Pisa** ciui-
tate. scz **Alexāder. v.** ⁊ ante eū **Gregori⁹. xij.** ⁊ tpe **Alexādi. v.**
Joānes. xxiij. hi tres fuerūt siml̃ depositi. vt iam dictū est. Lo-
quunt̃ em̃ aliq̃ qđ oēs gentes **Alexandriū** acceptauerūt: preter
hoīes in regno **Anglie** et regno **Castelle** ⁊ regno **Scocie**: q̃ pre-
figurati sunt in ydolo **Habuchodonoso** in veteri testamento.
vt patet **Dauid. iij.** quē noluerunt adorare **Sidrach. Misach** et
Abdenago: p quos designant̃ hoīes his trib⁹ regnis designa-
tis sicut aliq̃ volūt. Vide in libello **Vincen⁹** illi⁹ qui intitulat̃
de fine mūdi. Et dicit in eodē libello qđ falso opinant̃ qui cri-
stimāt: qm̃ tunc nō fuit fulminata sentētia pene mori nolētib⁹
obedire. et qui nō adorauerūt illū sicut fiet p illū **Habuchodo-
noso** magnū principem qui serpentē ducit. Vide iam cui⁹ vo-

minij dñs sit opinandus: taces omnino: sed deus scit quoniā veritas odium parit. De illo magno scismate scribit br̃s Joachīm abbas. beata Hildegardis quib⁹ deus multa secreta revelauit de statu ecclesie Sanctus Cyrillus. Heinricus de Hassia. beatus Thincētius iam dictus: qui dicit qđ precedet antichristū verū et ille falsus papa qui erigit per quendā magnū principem (vt supra) cū suo ydolo: pandet ex parte Almanox. vnde veni et fiet. xliij. salma maius ceteris et maximū: et peius omnib⁹ p̃teritis. et adhuc non est peractum. Sancta Brigita in libris suarū reuelationū sub aquila grandi que ignem fouebit in peccatore: conculcabitur ecclesia et deuastabitur. Datur intelligi qđ deus prouocabit altos Almanos (vt quidam volunt) contra ecclesiam qui magis de humana potentia q̃ dei confidunt. Iusto iudicio hostilibus in cursibus conculcabitur nauicula Petri: et clerus turbabitur. et sic necesse est vt Petrus succinctus effugiat. ne squalorem publice seruitutis incurrat. Et sic videat ipsa ecclesia occidentalis ne sit sibi baculus arūdinis potentia gallicana in qua confidit. cui si quis innitit perforat man⁹ eius. Et potest cōueniēter intelligi quō Almani scorpioniste confederationē inibunt cum rege Francie sub quo ecclesia crucem lamentationis humeris proprijs portabit. et videbuntur mala inaudita sub nouello. vt quidam mathematici ex magna coniūctiōe Saturni et Iouis: q̃ fuit anno dñi. M. cccc. lxxxiij. durans plurimos annos. vere et bene predixerūt qđ hec cōiunctio suā magnā opationē habebit anno dñi. M. cccc. xcvi. tūc mala inaudita audient. tunc instabūt tpa periculosa in ecclesia sancti Petri. Inter fratres Cardinales noua mala oriēnt. sicut iam cernimus hec optime predixisse Joannem liechtenberger quendam mathematicū virum eruditum ex calculatione influentie teterrime coniūctionis anno incarnationis dñice. vt supra que visa est quasi totalis: in qua: benignissim⁹ Iupiter qđ dñs est pape et ecclesiasticarū personarū in dōmo mart̃ perfidi omnino oppressus fuserat etiā a saturno maliuolo. qđ p martē nisi p̃ncipes et magnates et per saturnū populares seu seculares intelligunt: qui istis t̃pibus incipient Iouistas idest ecclesiasticos persequi. et durabit per certos annos. Accidit aut̃ insignis et valde admiranda constellatio ponderosorum planetarū

Saturnusq; et Iouis expauescenda coniunctio que futuras calamitates in clero minabatur. denūciās Anno salutis nostre. 48 cccc. lxxxiiij. perfecta nouembris die: xxv. hora sexta minuto quarto post meridiem: xiiij. cancri gradu super horizontem horoscopante. Horum nanq; planetarū in vnum coitus atq; congressus raro ad modum et nisi longioribus circūactis temporibus ac multis siderum reuolutionibus contingere potest: et fortioris ob hoc influentie dinoscitur. Cuius qdem horrendo congressus ac metuendi conuētus: deputatū ac statutum est receptaculū horridum illud ac tetrū ac omnīū signorū infelicissimū scorpionis domicilium. xiiij. ei⁹ gradu ac. xliij. minuto: in quo martis perfidi gaudet stella. et quod omnīū malorū causa extiter rigidus ille Saturn⁹ maliuolus: eccentrici sui eleuatione ac circuli sui latitudinis in septētrionem altitudine. et sublimitate Iouem benignū oppressit hoc est versus Almanā. Ahas quoq; cōiunctionis domino. summo decelo minans ferocitate despiciensq; regia in domo ac regali signo et domicilio pprie cōstitutus: et exaltatus: omnem coniūctionis dispositionem et gubernationem sibi vendicat. Iupiter itaq; benignus: Saturni et martis impugnatione constrictus. malignaq; ipsorū radiatione oppressus. violentie ipsorum resistere nō poterit. neq; ob id hominibus salutare sue beniuolentie et consuetū presidium conferre valebit. Inluit aut ista teterrima edyppsis (vt superius tactum est) destructionem ac oppressionem cleri fieri per tyramidem brachiū secularis habens anno. lxxxvj. effect⁹ et durans per cetera tempora.

Quo sacrificia: diuinus cultus. et honor de vi-
tuprantur ⁊ ideo in toto pphanabuntur.

Quartū peccatū q̄re ablatio publici sacrificij fiat. Et
dicit̄ fieri ppter malos ch̄ianos ⁊ peccata laycorū
ecclesia sic flagellata est cū Turco. ⁊ clerus spoliabit̄.
accessatio publici sacrificij fiet quo ad tēpus (vt su-
perius dictum est) et iam inferius dicetur. Nam iuxta aposto-
lum quem allegat beatus Athethodius dicens cum scripsit in
quadam sua epistola. In nouissimis temporibus erunt hoies
semetipsos amātes. cupidi. auari. piuri. falsarij. parentibus nō
obediētib⁹. imbecilles. fornicarij. adulteri ⁊c. Ita vt reputant
peccata q̄si puluis sub vestigio conculcata ⁊c. Et q̄a malis vi-

dent aut imperant: facillime perficiunt. Jam enim obstinati sunt
in malis ut ferrum. sicut refert beatus Vincensius de Valeria. unde
dicit de humano genere nouissimis iam temporibus. Ferrum pertransit ani-
ma eius. id est obstinatio non se emendandi a peccatis: pertransit anima eius. id est cu-
iuslibet talis Christiani. Quanta pigritia: o quanta obduratio est modo
in ecclesia dei. id est in congregatione Christiana. Nam layci modo vix sciunt se
cruce signare: et male. pauci minus orare. modicum confiteri. et tar-
de et male et peritus sciunt missam audire: et concitare. et pessime ser-
mones dei audire. Articulos fidei pauci sciunt et male: et peritus pre-
cepta legis et pessime obseruare. maledant templo oblationes
omnes pomposi. ut patet de illis. ij. ad Thimo. iij. capitulo.

Quo in tela arenee paruus culex coheret cum quod ante
magna musca perfregit et quod episcopi deuorant camelos.

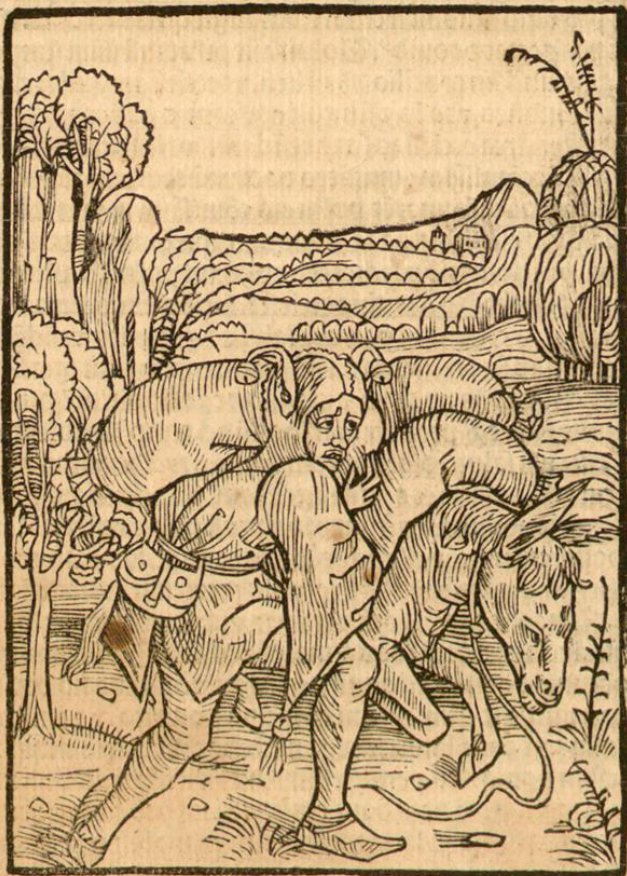

Nunc de epis & malis platis quos debuissim⁹ ante posuisse
scz ad scdā causā. s. ppter pluritatē omisim⁹ & iā ponim⁹.

Apostolus primo ad Thimoth. iij. cap. dicit de episco-
pis. Oportet em̄ ep̄m irrephensibilē esse. sobriū, orna-
tum. prudentē. pudicū. hospitālē. doctore. non vinolē-
tum. nō percussore. sed modestum. nō litigiosum. non
cupidum. Et vltra dicit. Nō neophitū ne in superbiam elatus
in iudiciū incidat diaboli &c. Vnde iam vtrum radicetur in eis
hoc dictū apostoli. Quāuis aliqui de episcopis nostris sint vi-
ri famosi: etiā extra laudabilē nobilē prosapiā de qua genero-
se processerunt. sine multis virtutibus ornati: quos decet sc̄ōs
dei. tamē adhuc nō sunt irrephensibiles in certis. Primo in cor-
rigendo suos propter magnos excessus. corriguntur em̄ vt fre-
quenter ab eis. et ab vice gerentibus: qui minus vel omnino nō
sunt corrigendi. in quibus excozif pulex. et alij qui magis corri-
gendi sunt: ppter diuitias aut potestates eozū nō corrigūtur.
nōne ibi deglutit camelus. Et si deuenit ad aures ipsoz & qui-
dā sunt mercatores beneficiorū. quales sunt symoniaci. Et qd
dicā ō illis quos vulgus Lortisanos appellat: quoz aliqui per
falsas litteras in quib⁹ falsi testes cōtinent: attēptant beneficia
obtinere. et nō venerētur in cōpatibilia contra cōmune ius scri-
ptum false possidere. quare illos permittunt viuere in suis dio-
cesibus. Ecce iusticia requirit: illos potius corrigēdos. nō ver-
bo sed factis & diris captiuitatibus et exclusionib⁹ cū p̄scriptio-
nibus de eozū diocesib⁹. Tales habet vtiq; adulatores: qui in
officijs diocesani existūt q̄ eos defendūt in suis excessibus. qm̄
in eadē dānatiōe sunt. Utinā istis rectoribus qui nō corrigunt
cum aspera virga: nō contingeret sicut p̄hinees et p̄hni. de
quibus habetur. j. Regum. ij. Secūdo episcopi multū rephēn-
sibiles sunt. contradictū apostoli facientes. Quoniā per suos
officiales et vice gerentes ac etiam ministros suo clero et subdi-
tis imperant. qui plerūq; dispergūt oues et exactionant in ab-
sentia dominozū pauperes. et clerū qui minima beneficia possi-
dent aggrauant. et alios habētes crassa transgrediūtur: gabel-
las imponunt parua beneficia pro magnis amnatibus taxant.
Tertio sunt reprehensibiles multū episcopi q̄ personaliter in
ciuitatibus populosis sicut iura consonant circa suas ecclesias
cathedrale enon resident. et cū presentia eozū respectu ad sub-

ditos et oues eis commissas habeant exemplū xpi et doctrinā imi-
tātes. vt habet Joā x. ca. Ego sum pastor bon⁹ qui ponit ani-
mā suā pro ouib⁹ suis. mercenari⁹ autē fugit quia mercenari⁹ est
et ad eū nō spectat de ouib⁹. Voluit autē pi⁹ ac iustissim⁹ impera-
tor Sigismund⁹ in concilio Basiliē. vt ecclesia mandaret per
sanctitos canones vt oēs et singuli episcopi et pastores ecclesia-
rū psonaliter circa ecclesias suas residerēt. vt haberēt respectū
ad gregē sibi commissum: imitātes doctrinā chri euāgelicā iam
preatā. et qd etiā informaret pplm eis commissum in vita et bona
doctrina. quare Apłs. i. ad Thimo. iij. cap. ep̄m vocat doctore
Et si episcopi nostri nō predicaret et docerēt pplm christianum
veluti ipsi fecerūt in primitiua ecclesia. saltē qd suos veros pro-
prios pastores ecclesiarū parrochialiū ad psonales residētias
cōpellerēt: p aplica rescripta nullū qualitercūq; pūilegiatū for-
midaret. Nisi aliqs ex certo et magno negotio alicui⁹ puincie
vel pncipis seu regi propter mai⁹ bonū ad temp⁹ se absentaret
Abeli⁹ esset em̄ salutis ipsoꝝ vt maximā partē annuatū reddi-
tū in curia Romana et apud regem aut pncipes qui prote-
ctores eiusdē dominij existunt pro priuilegijs et rescripti largi-
ter exponerent ad cōpellendos oīes et singulos pastores ad
veras personales residētias q̄ qd alijs mercenarijs ecclesias lo-
carent. Nuncaut aliqui eozū per suos vice gerentes personālē
residētiā relaxāt: ac qd suos annales reddit⁹ augmentant pro
certa pecūnia de anno ad annū per singulos annos nō possere
fidere permittunt cum eozum consensu non dico qd admittant
nisi abusive. vt bene latinice exponunt hoc vocabulum: qm̄ ad-
missio est in bonis. sed permittunt cuius virtus vocabuli intel-
ligitur in malum. Etiam dant eis licentiā pro certa pecūnia.
Lerte licentiā iuxta Platinam sumetur in malo et nunq̄ in bo-
no. non possunt ipsis dare veniā qm̄ solus deus dat. Tales em̄
in acceptionib⁹ beneficiorum presertim curatorum aratrum in
manib⁹ receperunt. et pro absentia beneficij pecunias recipiūt
Tales nunq̄ sunt apti regno dei. Pessima em̄ et maledicta pe-
cūnia: dico illam que permittit eis de ouib⁹ veris absentiam. si
lupi rapaces. idest demones inf. rnales aut hereses rapiūt ani-
mas. dñs de eisdē pastorib⁹ requireret eas. et hoc permittūt dio-
cesani et eozum vices gerentes propter meram insatiabilē auar-
itiam ergo contra dictum apostoli vt supra. Non cupidum.

¶ clerici nris tpi^o nulla multitudie beneficio ꝛ sunt cōtenti.

Quarto dicunt adhuc rephensibiles in eodē ca. i. ad
 Thimoth. iij. c. ¶ Oportet ep̄m esse pudicū hospi
 talē. Dic mihi q̄ ep̄i hospiten^t iā theologos doctos
 ꝛ consciētiosos viros q̄ cōem vtilitatē cleri ac salutē
 animarū curantē. Audiāt gentilē Aristonilē primo polliticoꝝ.
 Qui curat rem publicā ꝛ non illū qui p̄p̄iā vtilitatē vendicat
 accipias in rectorē. Taceo em̄ de seruis ꝛ nobilib^o secularib^o p̄
 sonis quos cum magno pompa in eoꝝ pallacijs ꝛ curijs ad de
 fendendū se contra poten^t iā brachijs seculari habent. Loco autē

theologorum aut scientificorum atque conscientiorum virorum qui cōtēti sunt
in bñficio unico. nec loco ipsorum iuristas qui bene iudicāt s̄ qui iudi-
ciū puertūt. qui iura s̄m volūtate et largissime exponūt. Certe fa-
ciēs iura: vt ad quicūq; p̄tē velit flectēt. Eligūt em̄ qui ip̄is pla-
cet: et qui cōtra eos est omniū tacēt. certe nō dicunt iuristes sed p-
uertiste. Illi em̄ p̄ alijs eruditjs: volūt vocari doctores et rabi.
et q̄rūt salutatiōes in foro. et sūt adulatores in curijs dñorū epō-
rū et platorū. Vñ Seneca. Nihil pei⁹ q̄ adulatores i curijs pla-
torū. Amē dī de illis qui recipiunt in hoc seclō mercedē suā. Ta-
les em̄ fouent et nutriūtur et p̄secretarijs atque intimis cōsilia-
rijs i curijs epōrū habēt p̄ ceteris: et qui multa beneficia possidēt
Alij vō viri sciētifici parū vñ nil possidētes: ab ep̄is spernunt.
Et illis in curijs dñorū detrahīt et bona fama eorū denigrat
et hoc faciūt qui se iactēt qui multa beneficia dignitates platuras:
canonicas magnas pastozias: et beneficia pingua possident:
q̄s bñs hyeronimus velut pestes q̄dā cōtagiosas vitādos p-
nunciat illos qui acceptāt pluralitatē bñficiozū. Dixit q̄dē nota-
bile vñ. Qui habet vñū bñficiū cōpetens. et eo legitime vñtē
recto calle ad patriā tendit. Qui vñū sup̄ addit vno oculo cō-
sciētē puatur. qui aliquod adhuc plus acceptat: etiā altero lumi-
ne puat⁹ totaliter excecāt. et deinceps quicūq; poterit coaceruat
hanc maledictionē insatiabilis auaricie olim p̄signauit Ioro-
boam rex israel Qui licet diuinitus ad regnū puenerat statim
tamē a cultu dei recessit fecitq; duos vitulos aureos: ne p̄plus
Israel ad templū dñi ascenderet. Factū est autē hoc verbum
in peccatum: ita oēs sequētes reges hunc cultum sacrilegium
obseruarunt in destructionē regni. Ita de ecclesiastico statu ti-
mēdum esse sancti viri cōmuniter asseuerant: et iā in pluribus
mūdi p̄tibz cōpletus cernim⁹ Clerici qui nil possidere deberēt
p̄ter rationabilē cōpetentiā. neq; se de tēporalibus intromitte-
re omnia possidere omnia volunt gubernare.

Sanctus Thomas dicit.

Doctor sanct⁹ in q̄dlibet suis dicit qui null⁹ absq; pec-
cato morali pōt habere duo beneficia cum vñū de
his sufficit ad sustentationē suā. Ibi em̄ decipit intē-
tio primi fundatoris Intentio enim primi fundato-
ris est qui vnusquisq; p̄sonaliter mei resideat in suo loco.

Quomodo tūc vnū corpus simul et semel potest esse in diuer-
 sis locis repugnat. Ergo videāt q̄les dispēsatiōes habeant q̄a
 decipiūt primos fundatores quoz elemosinas deuorāt. ⁊ in eis
 dem beneficijs nec horas canonicas nec missas dicūt. quō redi-
 ment illas aīas a q̄b⁹ dū erāt in vita reddūt? sūdatiōis recepe-
 runt: quō redēptiōi valebūt cū sunt in purgatorio q̄ spectant
 in penis p̄ illas fundationes beneficiorz ac celebrationē missa-
 rū eis fieri reuelamē. Nota q̄ tēpore Heinrichi. vj. Impato-
 ris cōtra pluralitatē beneficiorū facta est illa solēnis disputatio
 Parisius Anno dñi. M. cc. xxxvij. In qua determinatū ea p̄
 sanctos doctores. q̄ nemo sine p̄ctō mortali tenere potest duo
 beneficia quoz alterū sufficeret ad sustētationē suā. Et q̄dam
 opinati fecerūt cōtrariū: q̄s diuina iusticia horribiliter damna-
 uit. de hoc sunt plura scripta et exempla in diuersis locis. Dicit
 q̄dam sanctus doctor q̄ medietas ministrozū dei est q̄si reseca-
 ta p̄ hoc gen⁹ auaricie: q̄ vni plura beneficia p̄mittit habere.
 Sed q̄s vel vnū potest digne administrare aut p̄prij p̄ pec-
 catis satisfacere. Ergo isti a diocesanis seu ep̄is essent fugiendi
 et excludēdi: nō obstāte q̄ eozū secretarij seu capellani vocarē-
 tur ⁊ a curijs eozū p̄cul pellēdi Dicit Ap̄lus. Qui ep̄scopa-
 tū desiderat bonū op⁹ desiderat. hoc dictū verū fuit in p̄miti-
 ua ecclesia: q̄n vicia de eozū eccl̄ijs extirpabāt et abominaba-
 tur atq̄ inaudita fuerūt. Et sic ap̄lus p̄fuit in ecclesia oriē tali
 certis ecclesijs: nō inficior iuxta scripta ei⁹. prout Aug⁹. scribit
 de eo: scribis tñ in x̄bis eiusdē Augustini q̄ tūc ministrozū dei
 fuit magnus defect⁹. cū aut nō est iam defect⁹. Ergo nō cōue-
 nit q̄ vn⁹ clericoz habeat hic alibi et in diuersis locis beneficia
 sub pena peccati mortalis ⁊ dānationis anime sue.

De Canonicis q̄ resident in eccle-
 sijs cathedralibus seu collegiatis.

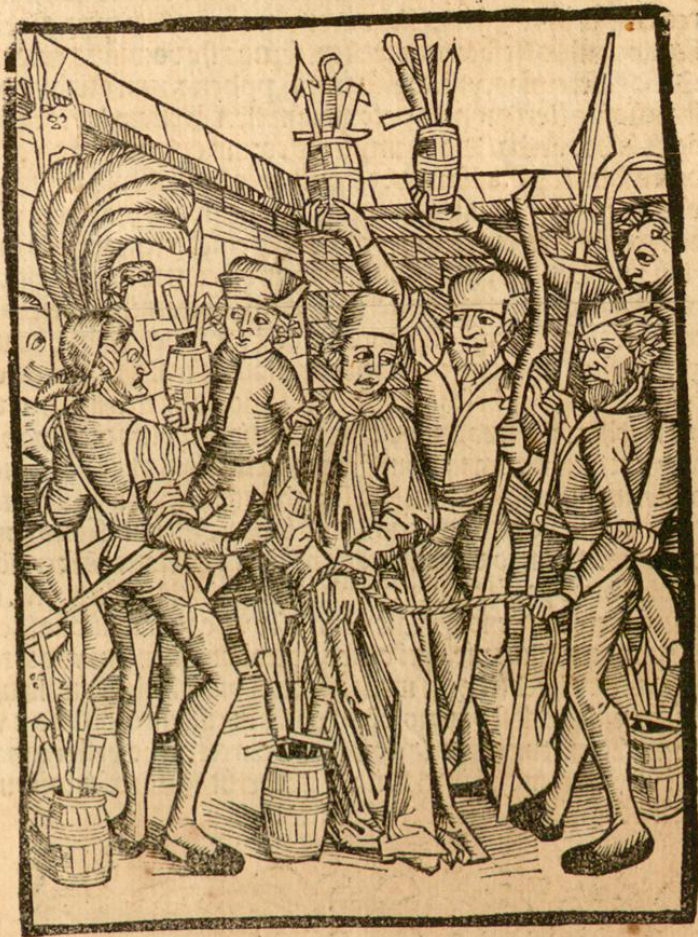
Canonicī dicunt ab horis canēdis. nō dicēdis q̄ ali-
 as oēs existentes in sac̄ tenentur ad illas. Dicūt
 aut ab horis canēdis q̄s minime canūt s̄ alios loco
 sui ip̄ius cōstituūt: q̄b⁹ aliq̄ stipendia largiunt: v̄l
 q̄ ip̄i nesciūt aut ob accidiā negligūt ⁊ alij a secula rib⁹ p̄p̄is
 vacant seu ociant. quos illustrissim⁹ beat⁹ imperator Sigis-
 mūndus in cōcilio Basiliē. domicellos dei: derisorie vocauit.

rat. quos et monachos vocitabat. qui nunc in capitulis magna
 calliditate valorē ac reddituū puentuū prochialiū ecclesiarū ad
 quadrantē ponderēt: falsas nias machinant dare. vt in oppi-
 dis foris atq; villis eorū collatiōib⁹ incorporēt pastorie ecclesia
 rū et de ecclesijs parochialiū sibi meliores pastorias vēdicāt.
 vt lanā de ouib⁹ abradēt. lac sugēt. pinguiā mactāt. vtz Ezech.
 xxxv. Indocti (vt multū dent in absentia) parochias accuras
 sias locāt. Quero ab eis vbi canonici. abbates. ppositi et mo-
 nachi fuerūt qm̄ chrs saluator n̄r qui oīa p̄ntia p̄terita et futura
 sciuit. qm̄ duodeci ap̄los p̄ze om̄ib⁹ alijs discipuli elegit in inti-
 mos et seceros sui p̄siliarios: p̄ Mattheū postmodū scribit. q
 signauit et alios. lxxij. quib⁹ dedit x̄tutē et potestātē. Nōne ius
 canonicū p̄format se dicti n̄ris: q̄ p. xij. intelligunt ep̄i. p. lxxij.
 pastores ecclesiarū qui docēt p̄dicāt ac m̄strant. vt vtar x̄bis bea-
 ti Chrysost. elegit. xij. qm̄. xij. partes mūdi sūt. et. lxxij. qm̄ tūc
 lxxij. ydeomata fuerunt. et ad vnūqdq; ydeoma p̄p̄riū pastore
 seu plebanū mittit. Vbi fuerūt tūc canonici qui nūc facti sunt
 vacātes domicelli: vbi abbates: ppositi et monachi: certe chris
 elegit Petrū quē p̄tulit alijs suis ap̄lis et alijs discipulis ceteri
 nō de monachis sed d̄ seculo q̄ reliquerūt sua et secuti sunt d̄m
 Certe minim⁹ pastor ecclesie etiā villan⁹ p̄honorand⁹ est canoni-
 co: qm̄ ille fidelib⁹ sacramēta m̄strat: p̄dicat anias ad celesti pa-
 radisi introit⁹ informat atq; deducit. Ad instar minima ecclesia
 parochialis dignior est: atq; maiora p̄uilegia de mera iusticia
 dei debet habere q̄ aliqua ecclesia cathedralis vel collegiata in
 qua sacramenta nō m̄strant nec corp⁹ d̄nicū fidelib⁹ in viaticū
 ad celeste hierlīm tribuit. et si habent paria merita tales ecclesie
 collegiate cū ceteri pastorib⁹: hoc habz roboramentū ex illo: q̄
 pastorie et parochiales ecclesie modernis t̄pib⁹ p̄ disp̄satiōes
 ap̄licas facte sunt. Nulli tamē ecclesia cathedrali seu collegiata
 sub pena dānatiōis mēbrozū collegij aut capituli debet sibi p̄-
 rochiales ecclesias in oppidis foris aut villagijs incorporare.
 nec aliqua priuata p̄sona alicui⁹ cathedralis ecclesie vel collegia-
 te canonic⁹: quātūcūq; doct⁹ sibi debet ascribere aut in curia ro-
 mana impetrare sub pena eterne dānatiōis quātūcūq; doct⁹:
 vt bene illustrissim⁹ cesar Sigismund⁹ in cōcilio Basiliensi de-
 duxit pro sua reformatiōe ecclesiastice status.

De Abbatibus Prepositis ac Religiosis.

De Abbatibus monachis ac religiosis. In libro lamentationū hieremie pphete. Btūs Joachim abbas dicit. Lerte vita contēplatiua olim in veteri lege vīguit sub helia et heliseo z filijs pphetarū in filijs Israhel. Sed quia torrēs Larit defecit i eis gratia spūalis: propter errores nepharie Iesabelis idest ppter fluxus vanos istius mūdi: vita ipa migravit ad grecos sub Paulo primo heremita. Anthonio z alijs heremitis. inter eos quoq; repertisunt heresiarche et falsi religiosi vtriusq; sexus et qā fornicati sunt a deo suo. vita ipsa cessauit. Postea vero religiositates venerunt ad Romanos: hoc est ad latinos vbi iam eatenus expulse: que spūalis ista religio dabit Gelsis et Sebellinis. Hincet Elaias Egeni z pauperes querūt aquas z nō sunt z lingua eorum siti aruit. Proinde dabo in supinis montium flumina. et in medio camporū fontes. Datur intelligi quō abatie monasteria z prelature subiacent tpalibus: et metebūt seculares vbi nō seminauerunt. colligent vbi nō sparserūt. vnde scribit. Tulerūt inde aurū meū in iram et doctrinā a monasterijs: et fecerūt inde Bal locū. Demerebunt autē abbates prelati ac religiosi in hoc de pauperationes cenobiorū suorū: quia parrochias ac pastorias ecclesiarū sibi vendicant atq; incorporāt: decimas maiores per falsitates et mendaciose sibi ascribūt in litteris z supplicationibus apud sedē apostolicā male z minus vere narrant magnos thezauros eorū cenobijs acquirentes: pauperib; et egenis minima erogantes. cū austeritate imperantes. Nūc superbi. pomposi. symoniaci. raro eligunt canonice. sed q; fiant abbates et prepositi religiosi. et precessores multa symoniace pollicent. luxuriosi. avari. qui fidem in mensura terrenarum rerū posuerunt. sed tantum fidem habent quantus est redditus in pondere. Curā ecclesie aut monasterij curant modicū. sunt enim sine charitate erga subditos: luxuriosi. gulosi. pigri. z nec celebrant nec predicant sed scandalizant. Et de primo ad vltimū. propter mala capita purgabit ecclesia. et ex consequenti ppter omnes malos ecclesiasticos. purgabunt enim filij leui ab iniquitatibus suis: a quibus gratis senolunt purgare.

Quo sex viri ab aqlone: portant in manibus vas inte-
ritus: habetes in medio virū indutū lineis idest papā.

Publicū sacrificiū vt cōcludā hoc. iij. c. 82 tolli z bonor
sacerdotū auferri añ destructionē Turcie qm̄v niuersa.
lis correctio tā seclariū q̄ etiā cleri bt̄is. Methodi⁹ vo
luit fieri z hoc i nouissimo maledictiōis tpe. vtp̄ta i. viij. mille
nario. vt de⁹ p pph̄as i veteri testamēto p̄dixit. Et sc̄tis suis
in nouo reuelauit. In veteri testamento testimonia quattuor

prophetarum ad ducuntur. Primo *Esaie. xliij. cap. vbi dicit.*
Ecce dominus dissipabit terram et mutabit eam et habitato-
res eius supple Israheliticos. et ultra in eodem dicit. Et erit
sicut populus sicut sacerdos. et sicut seruus sic dominus eius.
Secundo *hieremias. viij. cap. suarum prophetiarum: causam de-*
structionis cleri propter peccata tam cleri q̄ etiam laycorū pre-
dixit in hec verba. Dabo mulieres eorum exteris. agros eorū
heredibus supple Turcis. et sequitur eodem. Quia a minimo
vsq̄ ad maximū omnes auaritias sequūtur. et a propheta vsq̄
ad sacerdotē cuncti faciunt dolū. Et Daniel. viij. capitulo sua-
rum prophetiarū dicit. Robur datum est contra iuges sacrificiū
propter peccata. et dixit alter: nescio cui prosternitur veritas in
terra. Et sequitur. Post pauca in eodē capitulo. Usq̄ quo iu-
ge sacrificiū et peccatū desolationis et sanctuariū et fortitudo cō-
culcabit. et dixit ei vsq̄ ad vesperā et duo milia tricenta. hoc de-
bet intelligi per tres annos cum dimidio. Et ultra dicit pphe-
ta q̄ hec sunt futura in nouissimo maledictionis tempore. cum
creuerint iniquitates sicut iam sup̄ abundant: qd̄ est nostre eta-
tis tempore. de quo etiā apostolus loquit̄. In nouissimis tem-
poribus. Quarto de pauperationē cleri et ablationē sacrificiū
publici deus predixit per prophetā Ezechielē in eius. viij. et
ix. inter cetera dicens q̄ vidit venire sex viros ab aquilone idest
de partibus Almanie. qui om̄es portabant in manu vas inte-
ritus dicit Ezechiel q̄ in medio eorum vidit hoīem vnum in-
dutum lineis idest papam et. vt patet in eisdem capitulis et vl-
tra ait. A sancturio meo incipite et nō parcat oculus vester a ma-
iori vsq̄ ad minimū interficite. Inceperūt igitur a senioribus
idest a dignioribus seu ecclesiasticis.

Quo ecclesia perturbata fugit in solitudinem
et ibi alitur p tempus et tpa et dimidiu tps.

In nouo testamento Christus saluator noster de honesta-
tionem cleri fieri vltimis temporibus predixit. vt habet Abar
thel. v. capitulo in his verbis. Vos estis sal terre. q si sal eu-
nuerit in quo salietur. ad nihilum valet amplius nisi vt mitta-
tur foras et conculcetur ab hominibus. Per primum sal intel-
liguntur episcopi: prelati et rectores ecclesiarum ac sacerdotes

per secundum sal intelligitur doctrina ecclesiasticorum atq; vi-
ta eorum. et si nostris temporibus non valet oportet qd hoc sal
mittatur foras id est spolientur et conculcentur ecclesiastici ab
hominibus. vt circa textum Methodij dictum est. Item Jo-
hānes amicus christi sincerissimus q in cena domini recubuit
super pectus eius Ablationem sacrificij publici et debonestā-
tionem ecclesie ad tempus predixit in eius. xij. capitulo. in hec
verba. Vidi mulierem fugientē in solitudinem et ibi alitur p
tempus et tēpora et dimidium tēporis. Quid voluit beatus
Johānes intelligi per mulierem nisi ecclesiam: que fugiet ad
desertum locum. qm publicū sacrificium cessabit ab ea per tres
annos cum dimidio. beata Brigita libro. vj. cap. lxxvj. circa li-
teram predixit hec beatus Vincentius de valētia reprobāt di-
cta illorum fesse dicētium hoc p̄fici tēpore antichristi veri simi-
liter autor fortalicij fidei li. iij. narrat. ix. preambulantia anti-
christū verum. inter que est vnuin ablatio iuge sacrificij. Item
Heinricus de hassia predixit. beata Brigita. Hildegardis. Cy-
rillus. Joachim abbas vt diximus. Et tūc cōplebuntur. viij.
septimane annorum hoc est. lxxj anni vnde Methodius dicit.
Tunc cōplebuntur anni potentie eorum. Aliq̄ autem incipiūt
istos annos calculando a destructione Constantinē ciuitat̄ no-
uissime. vt beatus Marseus patriarcha Nicenus predixit. et
expositor super Apocalipsim. de quibus pphetis in vltimo
capitulo tractabit. quod fiet quintum in ordine.

Quartum capitulum de futuro triumpho christia-
norum in Turcos et Saracenos ac omnimoda de-
structione Imperij eorūdem per pphetas p̄dictas.

Quomodo post victoriam Turcorū rex quidam
Romanos eosdē letantes ⁊ cōiuantes occidet.

A post hec deuincēt a regno celesti ⁊ Romanorū
qđ est chřianorū. et eñ subijciēt ei. hec dicta sunt
a beato Methodio ⁊ sūmunt p exordio presentis
quarti cap. Nota q post hec debet intelligi. i. post
q Turci vicerūt regna chřianitat ac pplm chřianū captiu aue
runt p octo septimanas. hoc est. lyj. an nos vt supra dictum est
Et postq honor tollit a sacerdotib⁹ i eodē tpe. Ergo Metho
dius dicit. Et post hec deuincēt a regno celesti: vt supra.

Prophetia Dauid de triumpho christianorum atque destructione Turcie ac terre Sarracenorum quam predictum in ps.

Deus quis similis tibi ne taceas neque compescaris. Quia ecce inimici tui (supple Ismaelite qui et Turci seu Saraceni) et qui oderunt te exultent caput. Super populum tuum (supple christianorum) malignauerunt consilium et cogitauerunt aduersos sanctos tuos. id est christianos (in sanguine filii tui) id est per mortem eius (sanctitos. Dixerunt supple adinuicem. Venite disperdamus eos. id est christianos de gente et non memoremus nomen Israel) id est fidelium christianorum amplius. Et preceps psalmista loquens in spiritu prophetico. Quia cogitauerunt vniuersimode simul aduersum testamentum. id est leges et statuta. Disposuerunt tabernacula ydumeorum et Ismaelite. id est Turci et Moab. id est vorago. exterminans supple christianos. Et amodo populus meroris supple faciens homines tristes. et Amalech id est populus resurgens. Alienigene cum habitantibus Tyrum scilicet in angustia. Item Assur id est tollens robustos venit cum illis: facti sunt in adiutorium filijs Loth. supple conclusi. Fac illis sicut Hadad et Syfari: sicut Iabin supple qui victi sunt per Gedeon. Disperierunt in endor (supple in murmuracione iniquitatibus suis) facti sunt ut stercus terre. Pone principes eorum sicut Oreb et Zeb Zebe. et Salmana. de quibus habetur Iudici. vii. et viii. capitulo ut supra. quos omnes vicerunt filij Israel: et nouem principes in locum deserti magni nomine Saba expulerunt. Unde propheta prosequitur orans ad deum quasi diceret. Fac illis persecutoribus christianitatis et populi electi quos filij Israel prefigurabant. Cum omnes principes Turcorum et Sarracenorum supple dicant. Hereditate possideamus sanctuarium dei. id est christianitatem. Redde retributionem istis. Deus meus pone illos ut rotam et sicut stipulam ante faciem ventis. Sicut ignis qui comburit siluam. et sicut flamma comburens montes. ita persequeris illos in tempestate tua et in ira tu conturbabis eos. Imple facies eorum ignominia et querent nomen tuum domine. Erubescant et conturbentur in seculum et confundantur et pereant et cognoscant quia nomen tibi dominus. tu solus altissimus in omni terra.

Salomonis scripta Ecclesiastici. x. ibi veri
ficabuntur in destructione Turcie:

D Propterea exhonoraui dñs conuētus malorum: et
destruxit eos vsq; in finē. Sedes ducū supbozū de-
struxit de^o et sedere fecit mites p eis. Radices gen-
tiū supbozū supple saracenoꝝ arefecit de^o. vbi p̄sens
accipit p futuro. i. faciet ⁊ plātauit hūiles supple ch̄ianos ex
īpis gētib⁹ supple deliberās. Terras gētiū euertit dñs. et pdi-
dit eas vsq; ad fundamentū. Arescit de^o ex īpis et disperdidit
eos: et cessare fecit memoriā eoz a terra. A^o memoriā supbozū scz
saracenoꝝ pdit de^o: ⁊ reliq̄t memoriā hūiliū sensu. i. xpianoꝝ.

Isaias d̄ destructionē Turci ⁊ Saraceno ⁊ trarū ei⁹. xv. ca.

Aus moab supple illoꝝ q̄ sunt de semie Ismaelis
dicit ppheta Lū p̄uidit ei⁹ omnimodā destructio-
nē in viū de ex spū s̄cto p̄dicēs. sic A^o moab nocte va-
stata est. i. suscitatio fiet p ch̄ianos. A^o moab idest
ysmaelitic⁹ pplus contigit: quia nocte vastat⁹ est mut⁹ eius
idest muuicio illi⁹ genti. Ascendit dom⁹ idest societas xpiano-
rum ⁊ Dybō idest satis intelliget. Ismaeliticus pplus eius
deuastatiōez fieri ad excelsa. i. ad summū in plāctūz sup Rabo
idest sup sessionē ei⁹ ⁊ sup medaba idest sup famē antiq̄zū A^o mo-
ab. i. q̄ sunt de pfe seu semine Ismaelis. vt sunt oēs Turci et
Saraceni vllulabit in cūctis capitib⁹ eius caluiciū. i. desolatio
nem. et oīs barba radet: In triujs eius accincti sunt sacco id ē
penā lugenti triplici via scz in fame gladio ⁊ captiuitate: super
tectā eius. i. in cūctis māssonibus ⁊ in plateis scz ciuitate: corū
oīs vllulatus descēdet in fletū Llamauit Esdrō id est cingulū
tristitie eoz fiet ⁊ Eleale. i. cōsecutio eoz fiet vsq; Yasa idest fa-
ctura mādari audita est vox eoz. Sup hoc expediti A^o moab. i.
ppli Ismaelitici vllulabūt. anīa ei⁹ idest vita in Turcia vllula-
bit sibi. Cor meū ad A^o moab idest ad Ismaeliticū populū cla-
mabit. vctes ei⁹ idest destructionē vsq; ad secur. idest vsq; ad
meridianā plagā vitulā cōsternātem. Per ascensum enim iuit
flens. ascēdet in via ornam in ira iniquitat⁹ idest ppli clamorē
p̄tritiones leuabūt scz in turcia Aque. i. ppli em̄ deserte crūt nē-
rim. i. pfugi ch̄iani ⁊ apostate. Aruit herba. i. delitie eoz cessa-
bunt: viroz oīs interijt. oēs em̄ turci: renegati ch̄ristiani dicunt^r
Item prosequit Isaias orando ad deū. Scōm magnitudinē

opis et visitatio eorum. i. quanta mala intulit populus iste christianitati
 in tantis malis punies illum. Ad torretur salicium id est captiuos et li-
 gatos ducet eos quoniam circuibit clamor terminum moab. i. terras
 Israhelitarum seu turcorum usque ad Gallim. s. fiet transmigratione
 eorum in captiuitate vllulat⁹ eius usque ad Bethel clamor eius. i. for-
 tes et robusti. s. eorum domi et magnates ducunt in captiuitate: quia
 aqua. i. populi dybon. i. abundat Turci et Saraceni replete sunt sanguine
 populi enim super dybon addimetur. i. super intellectum his qui fugerunt
 de moab id est Israhelitis et Saracenis. Leonem id est regem Ro-
 manorum qui vastabit Turciam et reliquas terras Saracenos.
 Quis ascensor asini hoc est rex qui tardus reputabatur
 aliquando camelum ascendet et nimium festinabit.

Isaias suarum prophetiarum cap.
xxj. predixit destructionē Turcie.

Nus deserti maris sicut turbines ab affrico veniūt
id est ab illa plaga australi in qua Achomer^o pri-
mū gentes ab obediētia Romani imperij auertit. p
dicauit ibi suas falsitates. ergo p mare Ethiopū (vt
Aethodi^o vult) rex Romanorū ingrediet Turciā cū chfianis
circa affricā. psequit ppheta. De deserto de terra horribili vi-
sio dura nūciata est mihi scz Ysaia. Qui incredul^o fideliter agit
z qui depopulator est. vastat scz beatus ille rex Romanorū ad
quā de^o dicit nro tpe. Ascende (supple tu rex cū chfianis) Elā
id est maledictā Turciā obside. mede id est redde ei ad mensu-
ram. i. sicut chfianis fecit sic facies ei in retribuendo mala. oīm
gemitū ei^o id est chfiani ppli in Turcia diu capti cessare feci. Et
ppheta pcedit loquēs. Propterea repleti sunt lumbi mei do-
lore quasi diceret cū vidi visionē illā et angustia possedit me si-
cut angustia parturientis. Corui cū audirē: turbat^o sum cū vide-
rem emarcuit cor meū. tenebre stupefecerūt me babilō. i. cōfu-
sio terre Turcie. dilecta mea posita est mihi in miraculū. pone
mēsam contēplare in spelunca. Comedentes et bibētes surgite
princeps. scz chfianitas arripite clipeū. Hec enī dixit mihi dñs
vade et pone speculatorē et qdcunq; viderit annūciat. Et ego
supple Ysaias vidi in visione currū duorū equitū. et Ascensorē
asini z ascensorē cameli supple in nouissimo millenario scz regē
Romanorū qui et chfianorū. Et primo dicit ascensor asini hic p
pphetā: qm ille reputabit primo piger sicut asinus est nil pro-
ficiens ecclesie seu chistiāis. Et scdo nuncupat p pphetā ascen-
sor cameli. quia sicut camelus diu ptulit iram alijs aīalib^o cū le-
sus est ab eis dē. Tandē cū ingenti furore solet se vindicare: vt
naturales dicūt Solyn^o z alij. Sic etiā ex inspiratione spiritus
sancti Ysaias vltimū regē Romanorū predixit ascensorē asini
primo pigrum. secundo ascensorem cameli contra preuariato-
res Turcos seu Sarracenos in vlciscēdo chfianos. vnde be-
atus Aethodius martyr sanctus: in suo libello dicit de isto re-
ge. Et quem estimabant homines quasi mortuum esse et in ni-
bilo vtilem profecisse. ecce ibi asinus designatur. Et psequit

Methodi°. Et omnis furor regj Romanorū super transgresso-
res et illos qui abnegauerūt dñm nostrū iesum christū exarde-
scet. Ecce camel° p diu detēta ira in vlciscendo. Et licet Antho-
hin° epus Florentin° in suis scriptis et prima suarū sūmarū cir-
ca quedā paragrapha Lyrō rege Persarū qui Babylonē deui-
cit exponit ad alium sensum. Tamen Lyrus rex Persarum in
liberatione iudeorū de captiuitate Babylonica regem Roma-
norū qui captiuatos christianos de mystica babilonica: hoc est
Turcia in qua omnis confusio est plene liberabit figuratiue ve-
re pfigurabat: iuxta illud quod scribitur. j. Lhointheo. ij. r.
Omnia in figurj continebant. et contemplat° est diligēter mul-
to intuitu scz Isaias in spiritu. et prosequit° ppheta. Et clama-
uit (supple rex Romanorū) vt leo super spolia ego sum stans
iugiter per diem super custodiam meā. ego sum stans totis no-
cib° dicit Isaias. Ecce iste venit ascensor vir bige equitum. scz
rex Romanorū qui primo dicit ascensor asini. vt supra et de post
ascensor cameli. et respon dit et dixit deus ad me: cecidit cecidit
babilon. i. mystica confusio scz Turcia et omnia sculptilia deo-
rum supple vt sunt diuitie que plus in terra eorum amant quā
de°. quare propheta appellat deos. Contrita sunt in terra sup-
ple eorū. Tritura mea et filij aree mee que audiui a deo Israhel
annūciaui vobis: onus supple captiuorū christianorū in Tur-
cia dum a scz tacens et in silentio ad me clamat ex sey. i. ex turcia
Ibi nota q sey: interpretat° hircus seu hirsic°. et fin beatū Ly-
rillū et alios qui Achometū appellant hircum. et beat° Me-
thodi° Ismaelitas idest turcos nuncupat capras qui fetidi in
libidine. propheta aut accipit contentū pro continente scz p to-
ta terra et congregatiōe Turcorū qui fidem Achometi idest
hircj habent. Custos quid de nocte custos quid de nocte dixit
custos. venit mane idest diu habuisti et p multos annos fidem
Achometi: et nox scz iam est: qā cessare iam volo illā spurcissi-
mā fidē. et psequit° ppheta dicēs. Si queritj (supple o chfiani)
querite (videlicz iam) Quertimini supple ab ydolatria que est
in Turcia. et venite supple ad me in cordis cōtritiōe. Onus sup-
ple christianorū in arabia idest in callida et que fuit insidiatrix
christiano sanguini saltu idest deserta flet. ad vespērā dormiet
idest in terra vestra quietem habuistis per multos annos in se-

mitis dodanum. i. parēla vfa. **O**ccurrētes sitiēte ferte aquā
q̄ habitabitis terrā (supple turciā) austri idest q̄ habitatis bra-
chiū australe vt faciūt turci et saraceni. **Cū** panib⁹ occurrīte fu-
gienti. **A** facie em̄ gladioꝝ: supple xp̄ianoꝝ q̄ intrabūt vna cū
rege Romanoꝝ turciā ad habēdū cōflictū vobiscū. dicit pphē-
ta fugierūt. a facie iminētis a facie arcus extēti. a facie grauis
prelii. **A**dhuc in vno anno q̄si anno mercenarij idest in vno an-
no desolabit turciā p magna pte: qū intrabūt xp̄iani cum rege
coꝝ. primū cōflictū et auferet oīs gloriā Cedar. i. tenebrositas
turcoꝝ supple multitudo q̄ xp̄ianos fecerūt tristes ⁊ numeri sa-
gittarioꝝ fort. ū de filiis cedar idest de turcis minuent dñs em̄
deus Israel locut⁹ est. **D**e his deuastatiōib⁹ turcie habet Ysa-
ie. xxi. ⁊. xxiij. ca. q̄ nimis lōgū et tediosum esset hic adducere
et exponere. s̄ in textu bible cui placz legat etumat ante se in-
terp̄tatiōes nominū hebraicorū bti hieronimi et statim itelliget
qz hec sunt dicta p Esaiā et alios pphetas de destructione tur-
cie quāuis de liberatiōe captiuitatis Babylonice filioꝝū israel
q̄ facta est p Syrum persarū hec prius p̄dicta sint. tamen et de
cōsequēti liberatiōe xp̄ianoꝝ q̄ est altera et scōa mistica baby-
lonia pro nunc intelligimus.

hieremias de destructiōe Turcie atq; deuastatiōe terre
Saracenoꝝ spiritu prophētico in eius. c. xxiij. p̄dixit.

Quod factū est verbū dñi ad hieremiā pphētā cō-
tra palestinos. i. cōtra ora malleatorū anteq̄ pcutē-
ret pharao. i. dissipauit Bason supple robustos hec
dicit dñs. **E**cce aq̄. i. ppli ascēdēt ab aqlone. i. romāi
supple latini q̄ et xp̄iani dicunt: ⁊ erūt q̄si torrēs inūdās ⁊ ope-
rient terrā et plenitudinē ei⁹. vrbē supple vnaquāq; ⁊ habita-
torē eius supple Turcie. **C**lamabūt hoīes ⁊ ululabunt omēs
habitatores terre a strepitu pōpe armorū et bellatorum eius a
cōmōtione q̄drigarum eius et multitudine rotarum illi⁹. **N**ō
respexerunt prēs filios manib⁹ dissoluti paduētū diei in qua
vastabuntur oēs philisti idest bruti vt sunt omnes bestiales
Turci seu pagani. **E**t dissipabit tyrus id est fortitudo Sara-
cenoꝝ et sydon idest cōmōtio iniquitatis cum oībus reliquijs
et auxilijs suis. **D**epopulatus est enim domin⁹. **P**alestinos
idest ore cōtundētes quia tacent et dāt victoriā latinis idest

christianis qm̄ superant ab his et reliquas insulas Capadocie. i. man^o tortoz supple Turcoz venit caluitiū. i. deuastatio sup ga-
zan. i. sup robustū vicz pplm̄ qualesunt Turci. Conciuit asca-
lon. i. ignis in famis et reliquie vallis earū vsq; quo cōsideris
omucro dñi vsq; quo nō quiesces: ingredere in vaginam et file
Quō quiescet cū dñs p̄ceperit et aduersus ascalonē. i. aduer-
sum appensum vel ignem infamē et aduersus maritimas eius
ibiq; condixerit illi id est deuastabit in ore gladij.

Hieremias. lxxij. capitulo.

Moab. i. illos q̄ sunt de patre geniti. vt sunt Tur-
ci quoz pater Ismael dicit̄ fuisse. Hec dicit dñs exer-
cituū deus Israel. i. deus christianozū. ve sup nabo. i.
supueniēs supple q̄ fiet Ismaeli et Saracenis qm̄ va-
stata est et cōfusa est Mariathiarim. i. ciuitas et societas turcomā-
nozū et sarracenoꝝ cōfusa est fortis et cōtremuit nō est vltra
exultatio. in moab. i. in terra Ismaelitarū seu Turcoꝝ contra
Esebon. i. contra cingulū tristitie hoc est cōtra captiuitatē chri-
stianozū. Cogitauerūt malū supple prius Saraceni et dixerūt
Venite et disperdamus eam. i. christianitatē de gente. Ergo si
lens conticesces sequit̄ te gladius scz qm̄ retributionē mali acci-
pies quod perpetrasti. vox clamoris de Oronim. i. de lumine
scz de cognitione ipsoꝝ et de ira iniquitatis sue supple cogno-
scent se accepturos premia. vastitas et contritio magna supple
fiet terre Sarracenoꝝ et Turcoꝝ. Contrita est supple terra
moab. annūciate clamorē paruuli eius. i. iuuenes portabūt in-
quitates patrū suozū supple et senes cum iuuenibus. Per ascē-
sum enim luit plorans ascendet in fletu. Qm̄ in descensu Oroni-
nim. i. de cognitione iniquitatis sue hostes vlulatum contritio-
nis audierūt. Fugite saluate animas vestras et eritis quasi mi-
rice in deserto. i. arescent p̄re pauore ipsi Sarraceni. Pro eo em̄
quod habuisti fiduciam in munitionibus tuis et in thesauris
tuis tu quoq; capis. et ibit Lhamos. i. congregatio Turcoꝝ et
Sarracenoꝝ in transmigationē. i. in captiuitatē christianita-
tis. Et nota q̄ vsq; in finem hoc capi. est de destructione Tur-
cie. Vide capitulū Esaie loco et capto vbi supra

Quomodo mōs Seyr hoc est Turcia fiet
deserta et Thurci cadent in ore gladij.

Ezechiel de destructione Turcie et terre Saracenoꝝ pre
dixit spiritu pphetico. vt habet eius. xxxv. ⁊ xxxvj. cap.

E factus est sermo dñi ad medicēs. Fili hoīs pone
faciē tuam aduersus montē seyr id est aduersus im
perium seu regnū Turcoꝝ. quoniam seyr interp
tať hyrc⁹ ⁊ iuxta oēs expositores Abachomet⁹ dz
hirc⁹. ⁊ vltra ppheta dicit Et pphetab de hirco. i. de Turcia
que fidē hyrci habet. Et dices illi hirco. hec dicit domin⁹ de⁹.

b ij

Ecce ego ad te mons id est regnū Seyr. ⁊ extendā manū meā
sup te suppleo hirce. ⁊ dabo te desolatū atq; desertum. vrbes
tuas supple in Turcias demoliar. ⁊ tu desertus eris. et scies qz
ego dñs eo q fueris inimic⁹ sempiternus. et concluderis filios
Israel id est xpianos in man⁹ gladij in tēpore afflictionis eo-
rum in tēpore iniquitat⁹ extreme id est ad maximum psecut⁹ es.
Propterea uiuo ego dicit domin⁹ de⁹ qm sanguini tradā te id
est interfectiōi ppter peccata q fecisti: supple qz xpianos capti-
uos in ore gladij induxisti. Et psequitur ppheta dicēs. Et cū
sanguinē odieris. i. cū xpianoz sanguine afflictus es: psequi-
tur etiam te. qm diceret. cū q peccasti cū eodem punieris. Et
dabo mōtē Seyr desolatū id est destrua Imperiū Turcie Et
auferam de eo euntē et redeuntē id est tam intraneū q etia
captiuū. et in ea. i. Turcia. Implebo mōtes eius. i. regna et p-
uincias Turcie occisorū suoz: scz Turcis seu filijs Ismaheli-
ticis interfectis a populo xpiano. In collibus tuis et in valli-
bus tuis atq; in torrentibus id est in riuulis ⁊ aquis interfecti
supple Ismahelite: q et turci dicunt gladio cadēt supple a xpia-
nis in solitudines sempiterna. qz amplius imppetuuz Turcia
non fiet Quasi diceret. sicut factū est Babylon et pplo Calde-
orum cuius generatio etiam nō fiet imppetuū sicut patz Esa-
ie. xiiij. Sic cōtinget turcie eius generatio etia non fiet ampli-
us imperpetuum. Et sicut domin⁹ submersit Zodoma ⁊ So-
morrā sic etia omnino delebit turcia. Et ppheta pcedit dicēs
Et scies qz ego domin⁹ deus. eo q dixeris due gentes. i. plus
xpianus et gens Ismahelitaruz vel aliter duo Impia scz Im-
perium xpianoz ⁊ Impiū bestialiu in sarracenoz q fidē Aba-
chometi habent. vt sunt Turci ⁊ Saraceni. Dicit ppheta qm
deus dicat mee erunt et hereditate possidebo eos: supple p vnā
fidem catholicam Quoniā deuicent a regno celesti oēs turci ⁊
fides Sarracénica et etiam vincerēt quasi diceret a regno Ro-
manorū id est xpianoz. qm oēs gētes q cōfligūt cum ipso. dele-
bunt ab eodē vt Abethodi⁹ vult. Qz iuxta bñm Augusti. in
Encheridion Adeo misericors oipotens de⁹ est q nō sineret
mala fieri in vniuerso. nisi etia faceret de malo bonum. ⁊ iuxta
sententias theologiorum Et Ezechiel in supra dicto. xxv. ca.
Propterea uiuo ego dicit dominus deus qz faciam iuxta irā

tuam ⁊ fin zelum tuum quam fecisti odio habentes eos supple
christianos. et notus efficiar p̄ eos videlicet christianos cū te
iudicauiro id est q̄ sperauerunt q̄ vindicabo eos. et scies sup-
ple tu pplus Ismaheliticus. q̄ ego dñs solus: Audiui vniuer-
sa obpropria tua q̄ locutus es de montibus seyr idest regnis
christianorum dicens. Deserti nobis ad deuorandū dati sunt.
Et insurrexistis sup me ore vestro. et dero gastis aduersum me
vnde Beatus Methodius dicit. Ismahelitici dicēt cum vice-
runt regna christianitatis et desolauerunt vrbes et multas ter-
ras atq; populū christianum in captiuitatem duxerint. tunc lo-
quetur excelsa vsq; ad tempus constitutū eis: contra deum di-
centes. Ecce vicimus terram in fortitudine nostra et om̄es ha-
bitantes in ea. Et nequaq; habebūt christiani ereptionem de
manibus nostris. Tunc surget super eos rex Romanorū idest
christianorum vt patet. Quare ppheta Esaias pcedit ex spū
pphetico dicens: Et insurrexistis super me ore vestro et dero-
gastis aduersum me. verba vestra ego audiui. Ibi in persona
dei loquitur ppheta. Ihec dicit dñs deus Letate vniuersa ter-
ra: in solitudinem te redigam sicuti gauisus es super heredita-
tem domus Israhel idest christianitatis: eo q̄ fuerit dissipata
sic faciā tibi. Dissipatus eris mons seyr idest tū Imperiū Ada-
chometi. et ydumea omnis videlicet tota turcia. ⁊ sciāt q̄ ego
dñs. Et finis illius capituli sic est. Et si de destructione prime
Babylonis esset impletū. tamen in sc̄da mystica Babylonia sc̄z
turcia in q̄ omnis cōfusio. in eius destructione etiā implebitur
iuxta illud. Omnia in figuris nobis contingebāt. Nota q̄ se-
quens capitulum sc̄z. xxxvi. eiusdem Ezechielis etiam dicit de
omnimoda deliberatione christi fidelū de turcia et quātum se
glorificauit populus Ismaheliticus et Imperium turcorum
captiuitate christianorū ac possessione terrarum prouinciarū
ac diuiciarum christianitatis. In tantum dabit ei luctus et pe-
na. vt supra. Quoniam iugum tantum et etiam grauius septi-
es imponet turcis vt postea in. v. caplo patebit. q̄ ipsi chriani
tatis imposuerunt.

Quō rex quidam Romānus hierosol y
mam recuperabit: et saracenos interficiet.

Daniel de destructione turcie ac Imperij
Saracenoꝝ in suo. xj. c. inter cetera sic dicit.

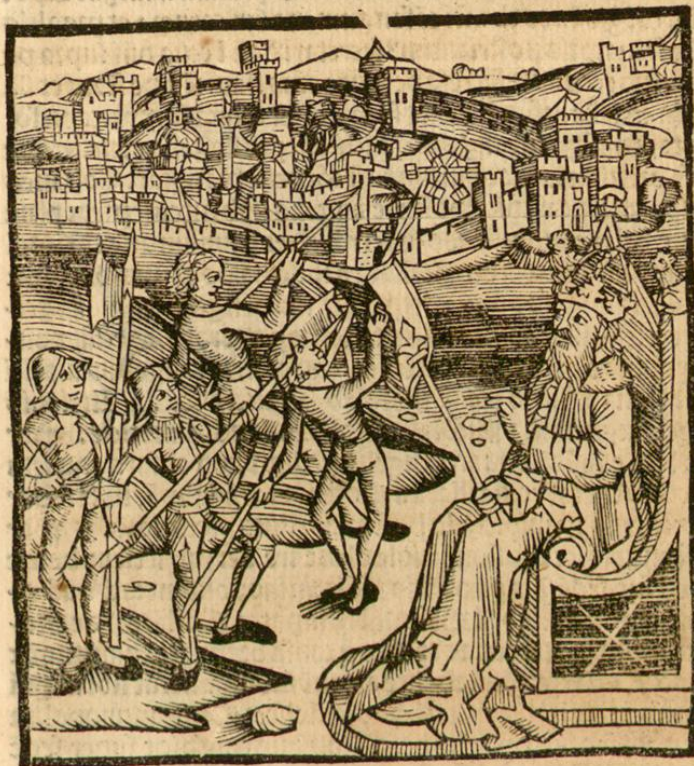
Onuertetur rex aqilonis idest rex Romanorum et
preparabit multitudinē multo maiorem supple in
recuperanda terra pmissionis et deliberatiōe fide
liuꝝ quā prius: q̄si diceret quā Graclius fecit: ⁊ Ka
rolus magnus vel Gotfridus: s̄ q̄bus superius dictū est quō
recuperauerūt terram sanctam. et sepulchrum domini iterum
subiugauerunt ch̄fianis. Et in fine temporum annorum dicit.

Daniel. quod dictum intelligitur in vltimo septimo millenario. nostra etate veniet pperans supple rex Romanorum cū exercitu magno et opibus nimis. In temporibus illis multi consurgent aduersus regem Austri idest tempore medio scilz cōputādo a victoria Eraclij q̄ deliberauit terrā sanctam de manibus infidelium. Similiter Karolus rex Francie q̄ et Imperator. ac Gotfridus fecerunt Et post mortem Gotfridi quando quarto et vltimo Machometiste et turci possiderunt Hierusalem et terram sanctam que adhuc durat procedit ppheta dicens. In tēporib⁹ illis multi supple reges Imperatores et magnates consurgunt supple preliando aduersus regem Austrie idest regem Saracenoꝝ vt est Soldanus seu regē Turcorum. vt fecerunt quasi omnes Imperatores grecorum ab vltima quarta possessione: que nunc durat q̄ incepit circa. lxxx annos post mortē Gotfridi vsq; ad excidionē Constantinopolitane ciuitatis et destructionē omnimodā sedis grecorū ac ecclesie oriētalīs. Et in nostro Imperio occidentis pro recuperanda terra sancta aliqui Imperatores passagia cōtra infideles fecerunt. vt patet de friderico primo qui nihil p̄fecit. Qui p̄dixit beatus Joachim abbas. Similiter de Sigismundo Imperatore qui nouem bella contra infideles habuit. quāuis aliquāliter victoriam habuit contra eos: tamen Imperiū et potentiam regis Austri hoc est Turci et Soldani nō valebat superare. Quare beatus Methodius bene dixit in suo libello. Et nō erit gens aut regnū sub celo quod possit cū eis in prelio eos confligendo superare vsq; ad tempus cōstitutū eis. alias vsq; ad tempus octo septimanarum annorum de quib⁹ habet superius. postmodum vincēt a regno celesti et Romanorum quod est christianorum vt diximus. Unde Daniel in predicto xi. capitulo procedit dicens. Filij quoq; preuaricatorum id ē Turci populi tui extollentur vt impleant visionē supple quoniam in ipsis cessabit et corruent Et veniet rex aquilonis idest rex Romanorum et cōportabit aggerem id est terram pmissiōis seu christianitatē orientis et nostram iam in multis locis et terminis per infideles deuastatam. Et capiet supple rex Romanorum cū christianis vrbes montissimas: supple in Turcia et brachia Austri non sustinebunt idest potentie Soldani seu

Turci non iuuabunt et consurgent electi ei⁹ idest fortes Turci seu Soldani ad resistendum supple regi Romanorum et christianis: et non erit fortitudo. Et faciet veniens super eum iuxta placitum suum. supple rex christianorum. ⁊ non erit qui stet videlicet in Turcia ex timore scz contra faciem eius. Et stabit inclita in terra idest in terra promissionis. et consumetur in manū eius et ponet faciem suam vt veniat ad tenendum vniuersum regnū supple regis aūstrie scz Abachometistarum vt sunt Turci et Saraceni et facta faciet supple rex Romanorum cū eo scz cum Abachometi fide Et filiam feminarū supple de⁹ dabit regi christianorum idest spurcissimam fornicariā bestialem fidem Abachometi: vt euertat illum et uon stabit supple amplius nec capiet multas et cessare faciet principem obprobrii sui idest conuertetur in eum. Et conuertetur supple populus Israheliticus et non inuenietur. Et stabit in loco eius viliissimus Soldanus rex et Turcus qui vices eius tenent et indignus. decore regio et in paucis diebus conteretur non in furore nec in prelio supple quoniam tantum ex permissione ⁊ voluntate diuina.

Quomodo Constantinopolis a thurcis capit
et Imperator ipsorum illuc sedem suam locat.

Quintum capitulum est de principio calcula-
tionis quinquaginta sex annorum per octo sep-
timana bti Methodij intellectas et dicitur q
nouissime incipit ab excidione Constantino-
polis et Imperij grecorum.

Ne ue ciuitas illa magna q̄ amicta erat bysso ⁊ pur-
pura ⁊ coccino deaurata est auro ⁊ lapide precioso
⁊ margaritis qm̄ vna hora destitute sunt tate diui-
nie ⁊ ois gubernator: et oēs q̄ lacum nauigāt Apo:
xviij. ca. Joānes christi cōsanguineus fm̄ carnez: et pre alijs
aplis saluatoris nostri intm̄ secretari: qm̄ i cena dñi supra pe-
ctus eius recubuit: secreta de fonte eius hauriēs. de statu et fla-
gellis ecclesie in suo libro vt supra. inter cetera in. xvj. capitulo.
multa et de septem angelis q̄ dicunt septē flagella ecclesie: que
causa breuitatis hic omittunt. tñ cōpresse hic notat. Johānes
in supra dicto cap. dicit de septē angelis habentes septem phia-
las ire dei q̄ effuderūt eas in terrā. Per primum angelū intel-
ligitur pria afflictio ecclesie illata a iudeis xpo et suis discipulis.
Secūdus angelus q̄ effudit phialā suā designat scdm̄ flagel-
lum ecclesie illatū a gētibz vt Rome p̄ Herone. Decū. ⁊ ali-
os tyrannos in p̄mitiua ecclesia. Per tertium angelum intelli-
gitur tertia afflictio ecclesie illata ab hereticis scz ab Arrianis
vt tpe Augustini. a Nicolaitis et alijs prauis scismaticis. Per
quartam effusionē quarti angeli intelligit̄ non absurde quarta
afflictio general̄ ecclesie illata a Gothis: ⁊ wādalis hūnis: Sar-
racenis. vt patz inspiciēdo hystorias illius p̄secutiōis. Per
q̄ntū angelū: et effusionē viole plene ire dei sup̄ sedem bestie
hoc est sup̄ sedē Impij oriētis Cōstantinopolitane: ad quā ci-
uitatē q̄ prius dicebat Bisantiū Impator Cōstātū de Ro-
ma trāstulit ppter certas causas q̄ causa breuitatis omittunt ⁊
quādo Turci q̄ et Ismahelite dicunt̄ subiugauerūt sibi impiū
orientis. et ciuitatē capitalē eius videlicet Constantinopolim
tunc implebatur p̄phetia beati Johānis cum dicit super sedē
bestie. et p̄cedit. et factū est tenebrosū scz cū erroribus mul-
tiplicibus Machometi et tenebre ignorantie vere fidei. Et cō-
māducauerūt hoīes linguas suas pre dolore: ac blasphemaue-
runt deū celi pre doloribus Quid enim est cōmanducare lin-
guas homines q̄ illud quod dicitur a paulo ad Galathas. v.
Si inuicem mordetis abinuicē cōsumamini. Maxima autem
tribulatio fuit in chřianitate cum Turcus subiugauit sibi im-
perium orientis et Constantinopolim. quare merito nouissi-
me inchoātur calculationes annorum. lxxj. per octo septima-

nas dictas per beatū Methodiū ab excidione Constantino-
politane vrbis vt diximus Secundo confirmatur hoc dictū
q̄ incipitur nouissima illa calculatio a Cōstantinopoli excidio
ne per dicta sancti Moisei patriarche Anthioceni: de quo aiunt
Armeni q̄ prophetauit fere circa initia Abachometi: qui cla-
rissime dicit in suis prophetiis: q̄ capta Cōstātinopoli ⁊ Gre-
cia. a gentibus Ismahelitarum sagittaria: rex eorum mittet in
Italiam et latinos quosdam legatos: qui occulti baptizati ape-
rient latinis. i. christianis modum capiendi Cōstātinopolim
Latini vero post paucos annos collecto exercitu veniētes per
mare et terram. christo restituent omnē Greciam. Traciā. Asi-
am. ⁊c. Et ita sū hunc sanctum virum illi qui sub sunt Turco
dabunt viam victorie christianis. Quare dicit de illis illud da-
uiticum. Qui manducauerunt meū panem in mensa supplan-
tauerunt super me supplantationes suas. et patent hec inferi-
us in. xviij. cap. Joannis in suo Apocalypsi. Tercio patent
hec ex dictis beati Joachim abbatis in suis diuinis reuelationi-
bus super illud Iheremie. lxiij. cap. vbi dicitur. Desicient ydu-
meos. i. Ismahelitas paruuli mei: a voce ruine eorum cōmota
est terra. clamor in mari rubro auditus est sic dicens. Ecce qua-
si aquila ascendet et euolabit ⁊ expandet alas suas super Bos-
ram: et erit cor fortium Ismahelitarum quasi mulieris partu-
rientis. Vbi ait Joachim q̄ paruuli gregis christi sunt latini
seu christiani qui destruent Turcos. Et Imperator Roman⁹
vsq; ad Ismahelitas penetrabit absq; resistētia. Et concludit
dicens. Et futurū est vt orientales exercitus inter se discedant
et sub Romano reipublice principe veniant. Et allegat Sibil-
lam Chumeam pro confirmatione supradictorū q̄ nimis lon-
gum esset hic nos talia adducere. Item sū Joachim discordia
erit occasio q̄ veniant sub christianis.

De stirpe et origine thurcoꝝ p̄ septē ramos: ⁊ quō octa-
uus q̄ potētissimus reputat̄ p̄ regē romanoꝝ amputabit̄

Quarto patet p̄ Johannē in suo Apocalypsi eius capita:
xvij. cum dicit. hic est sensus qui habet sapientiam Septem ca-
pita: septem montes sunt idest septē regna. In pposito vero
mibi significat septem Imperatores Turcoꝝ qui sibi inuicē
in regendo successerūt. Primus dictus est Ottomā vilis pro-

fectio de villa Ottomāgubī qui prim^o in asla minori cepit bur-
slam: et eam vi eripuit a dño caracti: qui nil attemptauit con-
tra Constantinopolim eo q̄ paruus erat dñs. Scđs rex fuit fi-
lius eius vocatus Bayazit: qui patris paruo imperijs adiecit
prouinciā Aydin ⁊ Sarcam. eripiens eam a potentatu Caracti
qui adhuc exiguus nil de Constātinopolitano imperio cogita-
uit. Tertius filius fuit predicti Bayazit qui secutus est patrē
suū cuius nomen ignorat. ⁊ tunc tertius in ordine fuit: quē flo-
lide imperator: Constātinopolitanus contra suos subditos euo-
cauit. Qui sub pignore accepit presidū Calipolis. Prim^o au-
sus est maris Asiatici terminos transire et aspirare ad Constan-
tinopolitanū imperiū. Cepitq; primus in Grecia Adrianopo-
lim ⁊ Megalica reā. Quartus rex fuit eius filius vocatus Il-
drin qui latina lingua tonitruū appellat. paucaq; grecoꝝ cepit
castra: quē Tamburlanus captū secū duxit in ferreo ergastulo
inclusum. Et seruati sunt multi d̄ domo eius: ⁊ potissime filius
eius Abusmulmā qui conatus fuit capere Seruiā: decollat^{us} est
a dño Seruie. hic quintus fuit rex: cui^{us} filius rex sextus dictus
Chirischio golij: qui etiā nil proficiens contra Constātinopo-
litanū imperiū obiit relictis duobus filijs horū alter noīe Ab-
horat tru idauit fratrē suū Abostafam suscepto ipso pro rege: et
erat in numero septimus cepit oram grece circa littora scythica
⁊ portionē quandā ex Peloponeso ⁊ Seruiā ⁊ Abacedoniam
que mortuo successit ei octauus rex filius eius qui nunc impe-
rat noīe Abachmet qui etate nostra Constātinopolim et omīa
residua regna integra vsq; ad latinos: mira celeritate: vno em̄
fere impetu validissima regna cepit. Ex his octo duo primi ni-
hil de grecoꝝ imperio cogitauerunt. Unde hic a Joanne nō
computant. sed solū reliqui sex vicz qui Calipolim presidū ce-
pit. scđs Ildrimi. tertius Abusmulmā. quartus Chirischio go-
lij. qui^{us} Abhorat. Sextus vero imperator qui obtinuit impe-
riū orientis cū Constantinopolitano imperio: ⁊ obiit Anno in
carnatiōis dñi M. cccc. lxxj. qui dictus fuit Abachmet sub cu-
ius filio qui iā regnat cessabit imperiū. quare Joannes in. xvij
caplo in fine dicit. Et bestia que erat et nondū est ⁊ ipa octaua
est et de septem et vadit ad interitum.

De destructione magne meretricis
Babilonis que est thurcia

Ostendit Johānes triplicē viā Turcie
Primo ymaginē. Secundo p̄speritatē
ad tempus: Tertio destructionem.

E venit vnus de septē angelis qui habebat septē
phialas et locutus est mecū dicens. In quo capitulo
xviij. Ioannes facit tria. In prima parte ponit ima
ginem Turcie et damnationē ac totalē destructio
nem imperij Sarracenorū ibi. Veni ostendam tibi damna
tionem meretricis magne. In secunda parte ponit admiratiōem
prosperitatis eius ad tempus ibi. Quare miraris. Ego dico ti
bi sacramentū. Tercio modo ponit modū et viam destructiōis
ibi. Aquas quas vidisti. Primū igitur ponit figuram Turcie
dicens Veni o Ioannes ostendam tibi destructionem Turcie
meretricis magne: quia christo relicto mechatur cum Abacho
meto: que supple Turcia sedet siue imperat super aquas mul
tas cum qua simul in fide sunt fornicati reges eius: et de vino si
ue ritu prostitutionis sue heresis: inebriati sunt ad litterā dicen
do habitatores terre. Et abstulit me supple angelus in spiritu
in desertū. Dicit in spiritu. quia nō corpore sed mente ostēsum
est Joanni desertum Turcie. Et vidi ibi turciā quasi mulierē
ascendentem super bestiam quod aderat secte Abachometi et
induebatur coccineam. quia vtitur sola cede ac sanguine christia
norū. Eratq; plena nominib; blasphemie supple heretice pra
uitatis. quia negat christum crucifixum: mortuū. et deum. Asse
rit circumcisiōem: negat baptismū et trinitatem: et multas alias
blasphemias. vt patet in primo capitulo in secūda causa. Qua
re christiani non possident terram sanctam. et hoc in confusiōe
Sarracenorū. quomodo autem negant de christo sicut iam pre
fati sumus patet in libro eorum qui dicitur Alchoranus in quo
falsa fides Abachometi continetur. Et prosequitur Joānes in
supradicto. xviij. caplo. Et habebat supple bestia: capita septē
et cornua decem sicut supra dictum est. Et ad litteram vestitur
purpura coccino et inaurata est auro et lapidibus preciosis et
margaritis. quoniā turci sunt effecti diuites ac delicati mercatu
ac prediis seu spolijs christianorū et habet in manu sua: siue re
ligione. Poculū aureū: supple Alchoranū. i. librū quē quasi di
uinū venerat. Et licet ab eis estimeat aureū: tamē in rei veritate
est plenū abominatiōibus heresum et immūdia fornicatiōis
et vitiorū. Et in frōte habebat scriptū mysteriū supple q; videlz
hec est turcia que est mystica babylon illa mater fornicatiōis et

abominationū terre Saracenicę. Ex quo patet errare p̄dicato-
res illos qui asserunt antichristū oriundū in babylonia corpo-
rali. vt est ille Discipulus qui edidit sermones de tēpore et de
sanctis. sed nascet in mystica s̄m hunc locū. Quia sicut corpora-
lis Babylonia prima que fuit in terra Caldeorū ydolatriā in-
duxit ⁊ dei populū sc̄z Israheliticū captiuauit per lxx. annos
⁊ tandē perijt ⁊ destructa est per Lxiiij. regē Persarū: et Dariū
regem Medorum: qui transtulerunt monarchiam Babyloni-
cam ad alias gentes. et populū dei captum in Iudeam remis-
erunt. Redemptio autē populi Israhelitici de captiuitate Baby-
lonica: vere prefigurabat redemptionē populi christianorum
modo capti in Turcia: que est altera et secunda Babylonia. de
qua mystica Babylonia hoc est Turcia in presenti. xviij. caplo
loquit̄ Iohannes. Q, autē prima Babylonia omnino destructa
sit atq; deserta inhabitabilis omnino sit ab aliquo homine. patz
primo Esaie. xiiij. cap. in hec verba. Et erit Babylonia illa ciui-
tas gloriosa in regnis indyta ī superbia Caldeorū sicut submer-
sit dñs Zodomā et Gomorram cuius generatio nō erit in per-
petuū. Sic etiam continget Turcie que est mystica Babylonia
et destruetur per regem Romanorū et christianos amplius in
perpetuū non fiet sed peribit in eternū. vnde prosequit̄ Ioa-
nes dicens. Et vidi mulierem supple turciā ebriam de sangui-
ne sanctorū supple christianorū quo ad voluntatem: et de san-
guine actualiū martyrū Iesu: quia ad litteram inebriatur actu
et voluntate christiano sanguine. Et miratus sum cū vidissem
illā prosperari contra sanctos ammiratione ac dolore magno.
Hec igitur est figura Turcie ostensa Iohanni in deserto.

Quo quidā rex Romanorū bestiā cū septē capitib⁹ ⁊
decē cornib⁹ subpeditabit adiutus celesti presidio.

Scda pars hui⁹. xviii. cap. Joānis: continet p̄speritatē
Turcie ad temp⁹ qđ patet Cū angelus dixit ad eum.

O Uare o Joānes mirari ego exponā tibi sacramētū
sue significatū. Primo mulieris. Et scdo bestie q̄
portat mulierē habentē capita septē ⁊ cornua decē.
Per mulierē primo Joānes intellexit Turciā ebrū
am de sanguine christianorū ⁊ martyrū Jesu. Scdo modo expo
nam significatū bestie. Bestia igit quā vidisti: p̄sona Macho
meti est: que fuit ⁊ nō est sed sua secta. Et hec secta est ascensum
se eleuando super omn. a christianorum regna vsq; quo veniat

in vltimā suminā et abyssum prosperitatū. et tunc in eternū pe-
ribit. q̄a chřiani eam debebunt. Sed anteq̄ delect mulier chři-
stiani habentes terrā eorū et alij quorū noīa ab eterno nō sunt
scripta in libro vite: videntes bestia et sectā machometi qui su-
it et nō est: in tanto culmine prosperitatis cū tanta ignominia
chřisti ammirabunt. concludētes: ergo machometi lex vera est
quē deus tutatur: et eleuat cū tanta chřisti ignominia. et ita plu-
rimi negant fidem vt euidentia facti ostendit cū modo seducū-
tur si fieri potest etiā electi. Hic est sensus qui habet sapientiam
Septē capita sunt septē montes siue alta regna septem euope
superius narrata in tertio capitulo. Similiter significant septē
vltimos reges turcorū qui conabant capere Constantinopolita-
num Imperiū cum dictis regnis. Sed quinq̄ primi videlicet
Auxiliator. Ildrin. Musinulman. Chirisci. Ogolij et Ahora-
rat pater machmet ceciderunt a proposito: quia parum cōsecu-
ti sunt contra Imperiū grecorum. Unus autē de istis pre cete-
ris triumphis nequissimus qui cepit anno dñice incarnationis
Ab. cccc. liiij. Constantinopolim et oīa regna et puīcias Impe-
rio oriētis subiecta nullo audente resistere. Alius autē septimus
rex successor machmet: cū dicit Joānes nondū venit: et cū vene-
rit: et ille turcus qui modo imperat et incepit Anno dñi. Ab.
cccc. lxxvij. Procedit Joānes dicēs. Oportet illū breue temp⁹
manere. subdit Joānes et bestia siue secta Achometi qui fuit
et nō est: portat hanc mulierē: quia sub eius religione sunt Tur-
ci. Et ipsa Octaua est supple quod ad ritum et de septē est. id est
de septem regibus: quia non sunt distincti ab illa lege cum oēs
sunt Achometiste. Hec bestia post septimū regē vadit ad in-
teritū: quia chřiani eam omnino et totaliter debebunt siue exti-
guent. Et decem cornua q̄ vidisti decē reguli ponendi ex dictis
prouincijs. Hi sub sexto rege scilicet dicto Achmet acceperūt
actionem et potestatē tanq̄ reges post bestiam: siue vicariū be-
stie Soldanum. Hi habent vnum concilium et volūtatē di-
scordandi a septimo rege et virtutem suam et potestatem pro-
tunc tradent bestie. quia adherēbunt Soldano. et ita secundū
Joachim exercitus orientales inter se dissidebunt. Hi pugna-
bunt cum agno siue latino exercitu qui soli subsunt agno. et ag-
nus existens in exercitu latino vincet illos Turcos: quoniam

agnus ipse est rex regum dñs dominatū ipse est. et nō Soldanus: et decē cornua sunt decē prefecti. Milites quoq; latini qui sunt cū agno habent tres prerogatiuas. Prima quia ipi solum sunt vocati ad hoc belli et triumphī decus. et ideo nō potuerūt reijci a Turcis. sicut pdecessores Africi. Asiani. Persi. Armeni. Capadoces. Cilices. Syri et Greci. tanq; nō vocati ad trīphum sed ad plagam. Secūda est quia latini soli sunt electi ad remigandū pro hac nauicula Petri totaliter agitata. Et ideo Turci tanq; tyranni cedent eis tanq; electis cononice ad dñm Tertia est quia qui plagandi erant a bestia solum sunt heretici et scismatici. Sed latini semper fuerunt fideles in euangelio et non heretici et ideo nō poterant subijci a bestia que solū ad flagellādas hereses missa est. Si ergo queratur causa victorie: respondet Ioannes dicens. Et quia monarchia mundi est agni et non bestie et latini supple sunt milites qui cum eo sunt vocati: sunt electi: sunt fideles.

Tertia pars huius capituli est in qua tñgitur victoria a parte humana que erit discordia Turcorum et rebellio christianorum ibi.

Ubi destructiōis Turcie ponit ibi. Aquas quas vidisti sup quas sedet Turcia meretrix. sunt popli et lingue et gentes quib; imperat: et decē cornua sunt decē reges siue pfecti sub septimo rege. Iij odebūt fornicatoriā sectā suā. prefecti quidē quia potius eligent chřianos eā delere q; manere sub septimo p̄senti rege. Christiani vero licet heretici: tamen bestia naturaliter odio habent. Et ideo facient bestialē illā sectā et desolatā ab Imperio et nudā a dño et manducabunt siue dilacerabunt et delebūt carnes siue sectatores eius. Et ipam sectā concremabūt igne hoies et ciuitates subijciendo. Et quia Joānes mirabatur de tanta prosperitate eorū cōtra chřianos idcirco angelus ei respōdit dicens. hoc de p̄misit o Joānes vt castigata heresi orientaliū hereticorū. Facile latinis consentiret: et tandē Turcis et Saracenis rebellādo faciliē chřianis victoriā ministrarēt. Idcirco sic legat littera. Deus inspirauit in corda eorum orientalium: vt suum Imperium dent bestie: et subijcient se ei sine resistentia. et facient qđ bestie placet statim tradendo ciuitates et regna vt cōsumātur et com-

pleantur verba et ordinatio dei de castigandis heresibus vsq;
ad septimum Turci regem. Et mulier quā vidisti ipsa est ciui-
tas siue societas Turchomannorum: que habet regnum siue
Imperium super reges et perfectos dictos Europe.

Nunc subito insurget super eos rex Romanorum in furo-
re magno et expurgabit. Nota q̄ ex textu beati Ape-
thodij patet eundē regē p̄ quē vincendi sunt Tur-
ci. Qui de occidentali Romano imperio et nō orien-
tali scz Constantinopolitano qd̄ imperiū Turcus occupat: quia
dicit romanorum qd̄ est christianorum. modo aut̄ christiani nullū impe-
riū orienti habēt. Sed nauicula Petri et religio christianorum
est latina et occidentalis ecclesia que est romana: pro qua ecclesia
christ⁹ saluator patrē suū celestē exorauit vt fides Petri quā te-
net romana ecclesia nō deficeret in eternū. Et quia oratio chri-
sti semp̄ fuit exaudita: vt ipse attestat. Gratias ago tibi pat̄ qm̄
semp̄ audisti me. Nec in q̄ ecclesia habet iudicare de omib⁹ ali-
is et nō iudicat ab aliqua. hoc intellige ibi quātū ad fidē catho-
licā. qm̄ fidelis fuit et pmanebit in eternū ex v̄bis christi. Quē
talis aut̄ et greca ecclesia supple Anthiocena seu Constantinopo-
litana nō permansit sed multis heresib⁹ infecta. q̄a subesse sum-
mo Romano pontifici quē saluator in persona Petri omib⁹ ali-
is pretulit greci om̄ino recusauerunt. Cum tamen sub obedi-
entia romane ecclesie extitit vera religio fidei et salus animarū.
et subesse romani pontifici est de necessitate salutis. vt deducit
sanctus Thomas contra errores grecorum. Oportebit autē ro-
manā ecclesiā etiā contingere propter excessum: vt in. iiii. cap.
dictū est de causis demeritorij ablationis publici sacrificij quo
ad tempus ante destructionē Turcie. Adepta autē Turcia per
beatū regem Romanorum renouabitur ecclesia in melius et re-
ligio latine ecclesie extolletur et conuertet gentiles Turcos et
Sarracenos ad nostram religionē vt patet ex verbis christi cū
dixit ad Petrū in persona romane ecclesie. Et tu aliquando cō-
uersus confirma fratres tuos. idest conuerte qui iam renegati
christiani sunt. Dicit em̄ beat⁹ Aug⁹. in Encheridion. Adeo mi-
sericors est omnipotēs de⁹ vt nō sineret malū fieri in vniuerso ni-
si etiam faceret de malo bonū. Hoc igitur quintū flagellū ecclie
illatū p̄ turcos christiano pplo: veniet ecclie in melius bonum

Dupliciter. Primo venit christianis orientalibus propter co-
rigere hereses et etiam ppter correctionē christianorū in occi-
dentali ecclesia ppter eorū excessum. vt patz per Amos pphe-
tam Tantūmodo elegit vos ex omnibus nationibus. Ideo
visitauit super vos iniquitates vestras. vt supra. Secūdo ppter
cōuersionem eorū ad nostrā fidem vt impleantur verba christi
q̄ fiet vnum ouile et vnus pastor. cū dixit. Alias oues habeo
que nō sunt de hoc ouili. quas oportet me adducere.

O Elestio cuius prouincie rex fiet iste q̄ modo viuit z
trīphabit contra Turcos: deliberabitq; christia-
nos et terram promissionis possidebit atq; ciuita-
tes oppida castra Israhelitarum sibi subiugabit.
et breuiter omnia recuperabit christianitati et ppria eorū do-
minia sibi subijciet. Videtur ex verbis Beati Athethodij q̄ sit
quidem rex Alamanus cū Romanū imperium stat iam in Al-
mania cuius rex Romanorum est caput. Secundo videt q̄ sit
q̄dam rex Francie. Quia legitur in legenda Karoli magni re-
gis Francie q̄ de stirpe eius suscitabitur quidā in nouissimis
temporibus nomine Petrus q̄ erit princeps et monarcha to-
tius Europe qui terrā pmissionis recuperabit ecclesiā et atq;
clerū reformabit. post illū nullus amplius imperabit. Tercio
videt q̄ presens calamitas Turcorū atq; recuperatio orienta-
lis ecclesie fieret per quendā regē Ungarorū. Nam tali scribit
in hec verba in quibusdā authenticis scriptis. Lapis quidā tri-
angularis ad modū silicis reprobatus fiet in caput angeli. licet
sue exterioris vite acerbitate ad tantū opus fidei irreputat^o exi-
stat. Hinc pincerna a q̄laq; illa vna cū rege Hunorū plurimū p-
erit saluti christianorū. Dicit aut q̄ Ladislaus rex filius regis
Casemiri Polonie bene appellat lapis triangularis: quia na-
tus rex Polonie a patre cui etiam successit vt senior filius post
obitū suū. An. cccc. xcj. in regendo de hereditario iure accipēs
tantū titulū illius regni et prefecit fratrū suū Albertū. Secun-
do dicit rex Bohemorū quare pincerna dicit cuius regalia re-
gni ab antea suscepit post Theorū hereticū regis obitū. Tercio
dicit vna cum rege Ungarie. quia ipse rex Ungarorū dicit. et
successit in maiori electione a magnatibus Mathiam quare tri-
plex rex nuncupat ideo bene dicit triangularis. Irreputatus

Praga
Constanti
nopolis

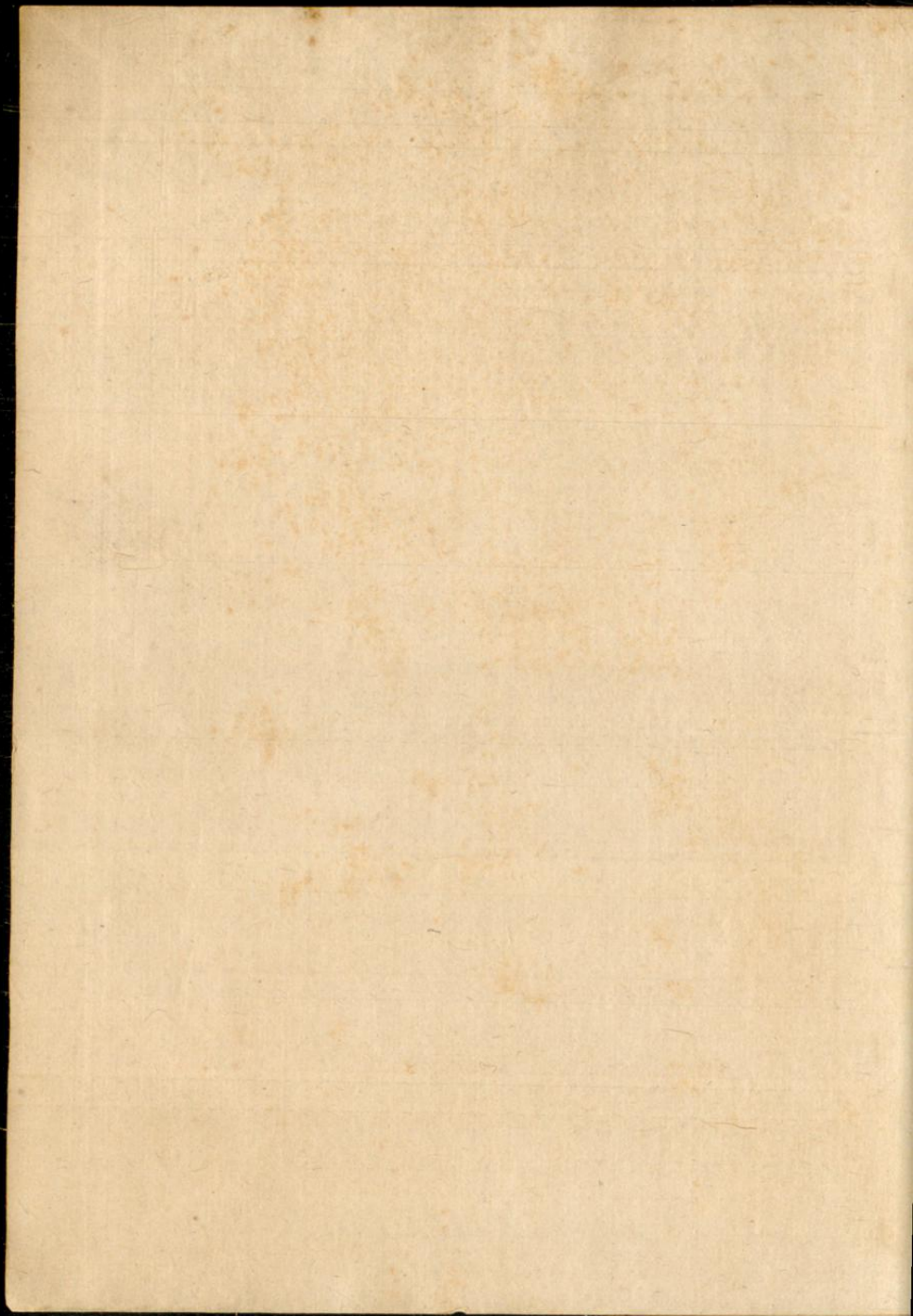
dicat quia pauca profecit huc vsq; contra rebellionē suozū sub
ditorum tam contra Bohemos q̄ etiam cōtra Ungaros quo
rum dñs est. Item scribitur etiam de quodā rege Ungarie sic
Surget rex ex Almanie rupibus qui recuperabit Pragensem
ecclesiam. deniq; templū sancte Sophie in Constantinopoli re
staurabit pius et misericors scandetq; ad ardua inter Catholi
cos. Solutio illarum obiectionū. Quāuis autentice pphetie
ac scripture sint nobis obiecte de illis regibus illorum triū re
gnorum. vertitur tamen in dubium de quo assertiue sit dicen
dum: et cōmittuntur hec iudicio dei: abyssus cuius multa. Et
ad auctoritatem beati Methodij cū dicit. Cum surget rex Ro
manozū. Dicendū est q̄ per regem Romanozū intellexit quen
dam regem christianozū de ritu Rome ecclesie occidentalis: et
non fortassis ad gubernationem regiminis q̄uis omnia laude
digna dicantur de presenti rege Almanozū qui et Romanozū
existit. Paria laudabilis virtutis dicūtur de filio: cuius nomē
incipit a P. littera. et ex matre sit de stirpere regum Francie. et iam
suscitatus est in nouissimis diebus. Tertio omnia laudabilia di
cuntur de moderno rege Ungaroz Ladislaio: tamen hec sunt
in iudicio dei sepulta. Attamē iam est in vita qui hoc opus p̄fi
ciet et cessare faciet quintū flagellū ecclesie. Et breuiter fortassis
qui magis refutabitur ab hominibus quē elegit deus ad tan
tum opus perficiendum. et alios reges reiiciet et reprobabit p̄
pter tyrannidem et superbiam eozum qui vocem dñi nō audie
runt. Unde habetur quedam figura. j. Regum. xvj. capitulo de
Saul cui dixit deus per Samuelē (qui vices summi pōtificis
tunc gerebat) Saul quia vocem dñi nō audisti. ideo reiiciet te
deus de regno et alius reget pro te Dauid quā accepit deus de
ouibus et prefecit eum in regem populo Israelitico. Sic deus
elegit minima vt confunderet fortia. Qui rex Romanozū de
quo dicit Methodius reformabit ecclesiam. et clerum disper
sum liberabit de suis necessitatibus renegatos christiāos casti
get. terram infidelium sibi subiiciet novos predicatorum euan
gelij eligeret et nouam reformationē ecclesie faciet. Et de illis re
peritur in reuelatiōibus sancte Brigitte et Hildegardis. Item
per eundem magnificabitur cum auxilio christi regnū Roma
nozū super omnia regna mūdi. Ultimo vniuersalem pacem

in m ūdoet maximā faciet vt per presentem pacem mereamur
peruenire ad eternam. quod nobis prestare dignet̃ Iesus chris-
tus dominus noster verus amator pacis Amen.

Tractatus continēs in sequinq; capitula de fine quinti fla-
gelli ecclesie super textum diuinarū reuelationū beati Aetho-
dij martyris cū prefatione ac concordantijs autenticis notabi-
libusq; diuersis textui conformiter applicatis. hic cōpletur la-
boriosa cura et ingenio Wolffgangi Hytinger clerici ac incole
Augusten. vindelicorum Artium magistri. necnon Iuris vtri-
usq; promoti. Qui motu compassionis orthodoxe fidelis mo-
do mancipatorū in altera secundaq; Babylonia videlicet Tur-
cia qui in sanguine agni nobiscū redempti sunt. Ac pro specia-
li consolamine deliberationis eorūdem per magnū triumphū
regis Romanorū et catholicos in proximo conflictu habendū
cum Ismaeliticis. sicut libellus presentis opusculi vere deluci-
dat: pro quo feliciter orate.

Omnipotens genitor qui verbo cuncta creasti:
Condignas laudes quis tibi ferre potest?
Tu pacem conferre velis per tempora nostra:
Ne miseros tangat seu a futura: iuuēs.

Finis Basilee per Michaelē Furter
opera ⁊ vigilantia Sebastiani Biant.
Anno. AD. D. xv.

di deuicta sunt. ita omnes gētes que confligunt: yt sunt Ima-
helitici et Saraceni tandem consumentur ab eodem Romano
imperio. prius purgato et castigato clero. et prophanata eccle-
sia Romana: et cessante summo sacerdotio ad tempus. propter
peccata tam populi q̄ cleri: propter eorum iniquitates con-
tinget iuxta illud. Omnia in figuris contingebant illis ad cor-
rectionem nostram. Et sicut per Anthiochum magnum regē
Syrie: et eius procuratorem Lysiam hierosolymis templum
dei per duos annos prophanatum fuit et ydolum et falsi sacer-
dotes ad summū sacerdotem intrusi. Postea per Iudam aha-
chabeum templum fuit purgātū et cultus dei reformat⁹. Sic
a simili per quendam magnum p̄ncipem p̄figuratū in An-
thiocho rege Syrie et per procuratorem eius Lysiam propt̄
peccata cleri p̄sertim et populi ex consequenti purgabitur ec-
clesia Romana a suis sordibus ante destructionem Turcie et
terre Sarracenorum. Et post paucos annos per quendam be-
atum regem Romanorum purgabitur et reformabitur eccle-
sia qui p̄figuratus est in Ahachabeo. et fiet pax vniuersalis sicut
tempore Octauiani:

Incipit Tercium Capitulū quod est de
secundo et vltimo termino. quo termino
finito complebuntur octo septimane et est
de ablatione publici sacrificij. et de paue-
ratione cleri ante destructionem Turcie.

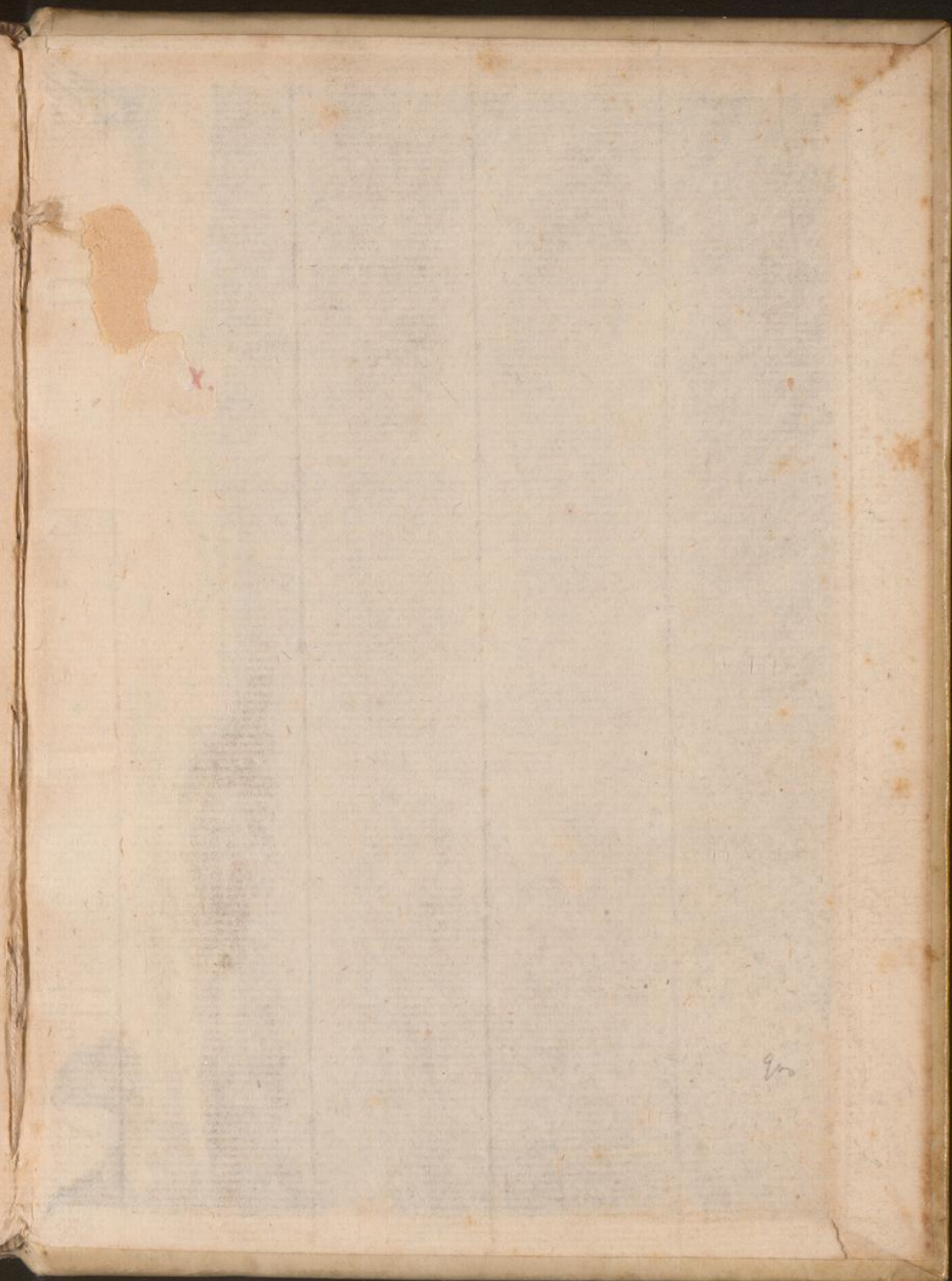

Fig. del

LE
100
Ba

f
2